

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

15 Μαΐου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 84

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4537

Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ για τις υπηρεσίες πληρωμών και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α'
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2015/2366/ΕΕ

ΤΙΤΛΟΣ Ι
ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1
Αντικείμενο - Σκοπός
(άρθρο 1 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Σκοπός του Μέρους Α' του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 (ΕΕ L 271), σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά.

2. Με τα άρθρα 1 έως και 110 θεσπίζονται κανόνες, με τους οποίους διακρίνονται οι εξής κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών πληρωμών:

α) πιστωτικά ιδρύματα όπως ορίζονται στο στοιχείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (ΕΕ L 176), περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, όπως ορίζονται στο στοιχείο 17 της παρ. 1 του άρθρου 4 του εν λόγω Κανονισμού, όταν τα υποκαταστήματα αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα είτε η έδρα τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4261/2014 (Α' 107), σε τρίτη χώρα, καθώς και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων,

β) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζονται στο στοιχείο 3 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α' 218), περιλαμβανομένων σύμφωνα με το άρθρο 18 του εν λόγω νόμου, των υποκαταστημάτων ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος με καταστατική έδρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα

και μόνο στο βαθμό που οι υπηρεσίες πληρωμών τις οποίες προσφέρουν τα εν λόγω υποκαταστήματα, συνδέονται με την έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος,

γ) γραφεία ταχυδρομικών επιταγών τα οποία εξουσιοδοτούνται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών,

δ) ιδρύματα πληρωμών όπως ορίζονται στο στοιχείο 4 του άρθρου 4,

ε) η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες όταν δεν ενεργούν με την ιδιότητά τους ως νομισματικών ή άλλων δημόσιων αρχών,

στ) το Ελληνικό Δημόσιο και τα άλλα κράτη-μέλη ή οι περιφερειακές ή τοπικές αρχές τους, όταν δεν ενεργούν με την ιδιότητά τους ως δημόσιων αρχών.

3. Ο παρών νόμος θεσπίζει, επίσης, κανόνες που αφορούν: α) τη διαφάνεια των όρων και τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών και β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αντιστοιχούν τόσο στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών όσο και στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών πληρωμών ως τακτική απασχόληση ή επιχειρηματική δραστηριότητα.

Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στις υπηρεσίες πληρωμών που παρέχονται στην Ελλάδα.

2. Τα άρθρα 38 έως 101 εφαρμόζονται σε πράξεις πληρωμής που πραγματοποιούνται σε νόμισμα κράτους-μέλους, όταν τόσο ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή όσο και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ή ο μοναδικός πάροχος υπηρεσιών πληρωμών για την πράξη πληρωμής βρίσκονται εντός των κρατών-μελών, σε ό,τι αφορά τα μέρη της πράξης πληρωμής που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα.

3. Τα άρθρα 38 έως 60 εκτός από την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 45, την περίπτωση ε' του στοιχείου 2 του άρθρου 52 και την περίπτωση α' του άρθρου 56, καθώς και τα άρθρα 61 έως 101, εκτός από τα άρθρα 81 έως 85, εφαρμόζονται σε πράξεις πληρωμής που πραγματοποιούνται σε νόμισμα που δεν είναι νόμισμα κράτους-μέλους, όταν τόσο ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή όσο και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ή ο μοναδικός πάροχος υπηρεσιών

ρεσιών πληρωμών για την πράξη πληρωμής, βρίσκονται εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, σε ό,τι αφορά τα μέρη της πράξης πληρωμής που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα.

4. Τα άρθρα 38 έως 60, εκτός από την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 45, την περίπτωση ε' του στοιχείου 2 και την περίπτωση ζ' του στοιχείου 5 του άρθρου 52 και την περίπτωση α' του άρθρου 56, καθώς και τα άρθρα 61 έως 101, εκτός από τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 62, τα άρθρα 76, 77, 81, την παράγραφο 1 του άρθρου 83 και τα άρθρα 88 και 91, εφαρμόζονται σε πράξεις πληρωμής που πραγματοποιούνται σε όλα τα νομίσματα όταν μόνο ο ένας από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών βρίσκεται εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, σε ό,τι αφορά τα μέρη της πράξης πληρωμής που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα.

Άρθρο 3 Εξαιρέσεις

(άρθρο 3 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Ο παρών νόμος δεν έχει εφαρμογή στις εξής περιπτώσεις:

α) σε πράξεις πληρωμής που διενεργούνται αποκλειστικά σε μετρητά απευθείας από τον πληρωτή στον δικαιούχο, χωρίς οποιαδήποτε ενδιάμεση μεσολάβηση,

β) σε πράξεις πληρωμής από τον πληρωτή στον δικαιούχο μέσω εμπορικού αντιπροσώπου εξουσιοδοτημένου με συμφωνία να διαπραγματεύεται ή να συνάπτει την πώληση ή αγορά αγαθών ή υπηρεσιών εκ μέρους μόνο του πληρωτή ή μόνο του δικαιούχου,

γ) στην κατ'επάγγελμα υλική μεταφορά τραπεζογραμματίων και κερμάτων, περιλαμβανομένης της συλλογής, της επεξεργασίας και της παράδοσής τους,

δ) σε πράξεις πληρωμής συνιστάμενες σε μη επαγγελματική συγκέντρωση και παράδοση μετρητών στο πλαίσιο μη κερδοσκοπικής ή φιλανθρωπικής δραστηριότητας,

ε) σε υπηρεσίες κατά τις οποίες καταβάλλονται μετρητά από τον δικαιούχο στον πληρωτή ως μέρος πράξης πληρωμής, ύστερα από ρητή αίτηση του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και αμέσως πριν από την εκτέλεση πράξης πληρωμής, για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,

στ) στις εργασίες μετατροπής συναλλάγματος, δηλαδή σε πράξεις «μετρητά αντί μετρητών» (cash to cash), όταν τα μετρητά δεν τηρούνται σε λογαριασμό πληρωμών,

ζ) στις πράξεις πληρωμής που βασίζονται σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα αξιόγραφα, τα οποία εκδίδονται επί του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για να τεθούν χρηματικά ποσά στη διάθεση του δικαιούχου:

αα) έντυπες επιταγές, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης της 19ης Μαρτίου 1931, με την οποία θεσπίζεται ενιαίος νόμος για τις επιταγές,

ββ) έντυπες επιταγές, ανάλογες με εκείνες που αναφέρονται στην υποπερίπτωση αα', οι οποίες διέπονται από τη νομοθεσία των κρατών-μελών που δεν έχουν υπογράψει τη Σύμβαση της Γενεύης της 19ης Μαρτίου 1931, για τον ενιαίο νόμο για τις επιταγές,

γγ) έντυπες εντολές πληρωμών, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης της 7ης Ιουνίου 1930, με την οποία

θεσπίζεται ενιαίος νόμος για τις συναλλαγματικές και τα γραμμάτια,

δδ) έντυπες εντολές πληρωμών παρόμοιες με αυτές της υποπερίπτωσης γγ' που διέπονται από τη νομοθεσία των κρατών-μελών που δεν είναι μέλη της Σύμβασης της Γενεύης της 7ης Ιουνίου 1930, με την οποία θεσπίζεται ενιαίος νόμος για τις συναλλαγματικές και τα γραμμάτια,

εε) έντυπα παραστατικά,

στστ) έντυπες ταξιδιωτικές επιταγές,

ζζ) έντυπες ταχυδρομικές επιταγές, όπως αυτές ορίζονται από την Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση,

η) σε πράξεις πληρωμής που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συστήματος πληρωμών ή διακανονισμού τίτλων μεταξύ αντιπροσώπων διακανονισμού, κεντρικών αντισυμβαλλομένων, γραφείων εκκαθάρισης και/ή κεντρικών τραπεζών και άλλων συμμετεχόντων στο σύστημα και παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, με την επιφύλαξη του άρθρου 35,

θ) σε πράξεις πληρωμής που αφορούν την εξυπηρέτηση περιουσιακών στοιχείων αποτελούμενων από τίτλους, περιλαμβανομένων μερισμάτων, εισοδήματος ή άλλων διανεμόμενων ποσών, ή της εξαγοράς ή πώλησης, οι οποίες διενεργούνται από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην περίπτωση η' ή από επιχειρήσεις επενδύσεων, πιστωτικά ιδρύματα, οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων ή επιχειρήσεις διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, που παρέχουν υπηρεσίες επενδύσεων και κάθε άλλη οντότητα, η οποία νομίμως παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής σε χρηματοπιστωτικά μέσα,

ι) στις υπηρεσίες παρόχων τεχνικών υπηρεσιών, οι οποίες υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών πληρωμών, χωρίς ποτέ να περιέρχονται στην κατοχή τους τα υπό μεταφορά χρηματικά ποσά. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται η επεξεργασία και αποθήκευση δεδομένων, οι υπηρεσίες εμπιστοσύνης και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, η ταυτοποίηση δεδομένων και οντοτήτων, η παροχή τεχνολογίας πληροφορικής (IT) και δικτύου επικοινωνιών, καθώς και η παροχή και συντήρηση τερματικών και συσκευών που χρησιμοποιούνται για υπηρεσίες πληρωμών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμής και τις υπηρεσίες πληροφοριών λογαριασμού,

ια) στις υπηρεσίες οι οποίες βασίζονται σε συγκεκριμένα μέσα πληρωμών, που μπορεί να χρησιμοποιηθούν μόνο με περιορισμένο τρόπο και που πληρούν μία από τις εξής προϋποθέσεις:

αα) μέσα πληρωμών που επιτρέπουν στον κάτοχο να αποκτήσει αγαθά ή υπηρεσίες, μόνο στην επαγγελματική στέγη που χρησιμοποιεί ο εκδότης ή εντός περιορισμένου δικτύου παρόχων υπηρεσιών, στο πλαίσιο απευθείας εμπορικής συμφωνίας με επαγγελματία εκδότη,

ββ) μέσα πληρωμών που μπορεί να χρησιμοποιηθούν μόνο για την απόκτηση ενός πολύ περιορισμένου φάσματος αγαθών ή υπηρεσιών,

γγ) μέσα πληρωμών που μπορεί να χρησιμοποιηθούν μόνο στην Ελλάδα, παρέχονται κατ'αίτηση επιχείρησης ή οντότητας του δημόσιου τομέα και ρυθμίζονται από κεντρική ή περιφερειακή δημόσια αρχή για ειδικούς κοινωνικούς ή φορολογικούς σκοπούς προς απόκτηση

συγκεκριμένων αγαθών ή υπηρεσιών από προμηθευτές που έχουν συνάψει εμπορική συμφωνία με τον εκδότη,

ιβ) σε πράξεις πληρωμής από πάροχο δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες παρέχονται επιπλέον των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για συνδρομητή του δικτύου ή της υπηρεσίας:

αα) για την αγορά ψηφιακού περιεχομένου ή/και φωνητικών υπηρεσιών ανεξάρτητα από τη συσκευή που χρησιμοποιείται για την αγορά ή την κατανάλωση του ψηφιακού περιεχομένου και χρεώνονται στο σχετικό λογαριασμό ή

ββ) οι οποίες πραγματοποιούνται από ή μέσω ηλεκτρονικής συσκευής και χρεώνονται στο σχετικό λογαριασμό στο πλαίσιο φιλανθρωπικής δραστηριότητας ή για την αγορά εισιτηρίων, με την προϋπόθεση ότι η αξία κάθε μεμονωμένης πράξης πληρωμής η οποία αναφέρεται στις υποπεριπτώσεις αα' και ββ' δεν υπερβαίνει τα πενήντα (50) ευρώ και η συνολική αξία των πράξεων πληρωμής για ένα μεμονωμένο συνδρομητή δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ ανά συμβατικό μήνα, ή, όταν ο συνδρομητής προχρηματοδοτεί το λογαριασμό του στον πάροχο ηλεκτρονικού επικοινωνιακού δικτύου ή υπηρεσίας, η συνολική αξία των πράξεων πληρωμής δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ ανά συμβατικό μήνα,

ιγ) σε πράξεις πληρωμής οι οποίες πραγματοποιούνται μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, των αντιπροσώπων ή των υποκαταστημάτων τους για ίδιο λογαριασμό,

ιδ) σε πράξεις πληρωμής και σχετικές υπηρεσίες μεταξύ μητρικής και θυγατρικής επιχείρησης ή μεταξύ θυγατρικών επιχειρήσεων της ίδιας μητρικής επιχείρησης, χωρίς καμία ενδιάμεση μεσολάβηση παρόχου υπηρεσιών πληρωμών εκτός από επιχείρηση που ανήκει στον ίδιο όμιλο,

ιε) σε υπηρεσίες ανάληψης μετρητών που παρέχονται μέσω αυτόματων ταμειολογιστικών μηχανών (ΑΤΜ) από παρόχους οι οποίοι ενεργούν εκ μέρους ενός ή περισσότερων εκδοτών καρτών, οι οποίοι δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης-πλασιού με τον πελάτη, που προβαίνει σε ανάληψη μετρητών από λογαριασμό πληρωμών εφόσον οι πάροχοι αυτοί δεν παρέχουν άλλες υπηρεσίες πληρωμών του στοιχείου 3 του άρθρου 4. Εντούτοις, παρέχεται στον πελάτη η πληροφόρηση σχετικά με χρεώσεις των αναλήψεων, που αναφέρεται στα άρθρα 45, 48, 49 και 59 πριν από την πραγματοποίηση της ανάληψης, καθώς και με τη λήψη των μετρητών στο τέλος της συναλλαγής μετά από την ανάληψη.

Άρθρο 4

Ορισμοί

(άρθρο 4 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1) «κράτος-μέλος προέλευσης»: α) το κράτος-μέλος στο οποίο βρίσκεται η καταστατική έδρα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή β) αν σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν διαθέτει καταστατική έδρα, το κράτος-μέλος στο οποίο βρίσκονται τα κεντρικά γραφεία του,

2) «κράτος-μέλος υποδοχής»: το κράτος-μέλος, πλην του κράτους-μέλους προέλευσης, στο οποίο ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών διαθέτει αντιπρόσωπο ή υποκατάστημα ή παρέχει υπηρεσίες πληρωμών,

3) «υπηρεσίες πληρωμών»: οι εξής επιχειρηματικές δραστηριότητες:

α) υπηρεσίες που επιτρέπουν τις τοποθετήσεις μετρητών σε λογαριασμό πληρωμών, καθώς και όλες οι δραστηριότητες που απαιτούνται για την τήρηση λογαριασμού πληρωμών,

β) υπηρεσίες που επιτρέπουν τις αναλήψεις μετρητών από λογαριασμό πληρωμών, καθώς και όλες οι δραστηριότητες που απαιτούνται για την τήρηση λογαριασμού πληρωμών,

γ) εκτέλεση πράξεων πληρωμής, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς κεφαλαίων σε λογαριασμό πληρωμών που τηρείται στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του χρήστη ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών:

αα) εκτέλεση εντολών άμεσης χρέωσης, συμπεριλαμβανομένης της εφάπαξ άμεσης χρέωσης,

ββ) εκτέλεση πράξεων πληρωμής με κάρτα πληρωμής ή ανάλογο μέσο,

γγ) εκτέλεση μεταφορών πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πάγιων εντολών,

δ) εκτέλεση πράξεων πληρωμής στο πλαίσιο των οποίων τα χρηματικά ποσά καλύπτονται από πιστωτικό άνοιγμα για τον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών:

αα) εκτέλεση εντολών άμεσης χρέωσης, συμπεριλαμβανομένης της εφάπαξ άμεσης χρέωσης,

ββ) εκτέλεση πράξεων πληρωμής με κάρτα πληρωμής ή ανάλογο μέσο,

γγ) εκτέλεση μεταφορών πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πάγιων εντολών,

ε) έκδοση μέσων πληρωμής και/ή αποδοχή πράξεων πληρωμής,

στ) υπηρεσίες εμβασμάτων,

ζ) υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμής,

η) υπηρεσίες πληροφοριών λογαριασμού,

4) «ίδρυμα πληρωμών»: το νομικό πρόσωπο που έχει λάβει άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 11, να παρέχει και να εκτελεί υπηρεσίες πληρωμών σε όλα τα κράτη-μέλη,

5) «πράξη πληρωμής»: πράξη, η εκκίνηση της οποίας διενεργείται από τον πληρωτή ή για λογαριασμό του ή από τον δικαιούχο και συνίσταται στη διάθεση, μεταβίβαση ή ανάληψη χρηματικών ποσών, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε υποκείμενη υποχρέωση μεταξύ πληρωτή και δικαιούχου,

6) «εξ αποστάσεως πράξη πληρωμής»: πράξη πληρωμής, η εκκίνηση της οποίας διενεργείται μέσω του διαδικτύου ή μέσω συσκευής που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επικοινωνία εξ αποστάσεως,

7) «σύστημα πληρωμών»: σύστημα μεταφοράς χρηματικών ποσών, το οποίο διέπεται από επίσημες τυποποιημένες διαδικασίες και κοινούς κανόνες για την επεξεργασία, την εκκαθάριση και/ή το διακανονισμό πράξεων πληρωμής,

8) «πληρωτής»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διατηρεί λογαριασμό πληρωμών και επιτρέπει εντολή πληρωμής από αυτό το λογαριασμό ή, εάν δεν υπάρχει

λογαριασμός πληρωμών, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δίνει εντολή πληρωμής,

9) «δικαιούχος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο τελικός αποδέκτης των χρηματικών ποσών τα οποία αποτελούν αντικείμενο της πράξης πληρωμής,

10) «χρήστης υπηρεσιών πληρωμών»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί μια υπηρεσία πληρωμών ως πληρωτής, δικαιούχος ή και με τις δύο ιδιότητες,

11) «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών»: οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τυγχάνει εξαιρέσεως, σύμφωνα με το άρθρο 34,

12) «λογαριασμός πληρωμών»: ο λογαριασμός που τηρείται στο όνομα ενός ή περισσότερων χρηστών υπηρεσιών πληρωμών και χρησιμοποιείται για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής,

13) «εντολή πληρωμής»: οδηγία εκ μέρους του πληρωτή ή του δικαιούχου προς τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών με την οποία του ζητείται να εκτελέσει μια πράξη πληρωμής,

14) «μέσο πληρωμών»: εξατομικευμένη συσκευή και/ή σειρά διαδικασιών που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών που χρησιμοποιείται για την εκκίνηση εντολής πληρωμής,

15) «υπηρεσία εκκίνησης πληρωμής»: η υπηρεσία για την εκκίνηση εντολής πληρωμής ύστερα από αίτημα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών σε σχέση με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών,

16) «υπηρεσία πληροφοριών λογαριασμού»: η σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση (online) υπηρεσία για την παροχή συγκεντρωτικών πληροφοριών σχετικά με έναν ή περισσότερους λογαριασμούς πληρωμών που τηρεί ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών είτε σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών είτε σε περισσότερους του ενός παρόχους υπηρεσιών πληρωμών,

17) «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού»: ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ο οποίος παρέχει και τηρεί λογαριασμό πληρωμών για πληρωτή,

18) «πάροχος υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής»: ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες, σύμφωνα με την περίπτωση ζ' του στοιχείου 3,

19) «πάροχος υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού»: ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες, σύμφωνα με την περίπτωση η' του στοιχείου 3,

20) «καταναλωτής»: το φυσικό πρόσωπο που δεν ενεργεί για εμπορικούς, επιχειρηματικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς, όσον αφορά συμβάσεις υπηρεσιών πληρωμών που καλύπτονται από τον παρόντα νόμο,

21) «σύμβαση-πλαίσιο»: η σύμβαση παροχής υπηρεσιών πληρωμών που διέπει τη μελλοντική εκτέλεση μεμονωμένων και διαδοχικών πράξεων πληρωμής και η οποία μπορεί να περιλαμβάνει την υποχρέωση και τους όρους για το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών,

22) «υπηρεσία εμβασμάτων»: η υπηρεσία πληρωμών κατά την οποία λαμβάνεται χρηματικό ποσό από πληρωτή, χωρίς να δημιουργείται λογαριασμός πληρωμών στο όνομα του πληρωτή ή του δικαιούχου, με μοναδικό σκοπό τη μεταφορά αντίστοιχου ποσού σε δικαιούχο ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που ενεργεί για λογαριασμό του δικαιούχου και/ή κατά την οποία αυτά τα χρηματικά ποσά λαμβάνονται για λογαριασμό του δικαιούχου και τίθενται στη διάθεσή του,

23) «άμεση χρέωση»: η υπηρεσία πληρωμών με την οποία χρεώνεται ο λογαριασμός πληρωμών του πληρωτή, όταν η εκκίνηση πράξης πληρωμής διενεργείται από τον δικαιούχο βάσει της συγκατάθεσης του πληρωτή προς τον δικαιούχο, τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ή τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του ίδιου του πληρωτή,

24) «μεταφορά πίστωσης»: η υπηρεσία πληρωμών για την πίστωση λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου με πράξη πληρωμής ή σειρά πράξεων πληρωμής από λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή, μέσω του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών που τηρεί το λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή, βάσει εντολής του πληρωτή,

25) «χρηματικά ποσά»: τραπεζογραμμάτια και κέρματα, λογιστικό ή ηλεκτρονικό χρήμα κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011,

26) «ημερομηνία αξίας»: το χρονικό σημείο αναφοράς που χρησιμοποιεί ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών για τον υπολογισμό των τόκων επί των χρηματικών ποσών που χρεώνεται ή πιστώνεται ένας λογαριασμός πληρωμών,

27) «συναλλαγματική ισοτιμία αναφοράς»: η συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιείται ως βάση για τον υπολογισμό κάθε ανταλλαγής νομισμάτων και η οποία καθίσταται διαθέσιμη από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών ή προέρχεται από πηγή διαθέσιμη στο κοινό,

28) «επιτόκιο αναφοράς»: το επιτόκιο που χρησιμοποιείται ως βάση για τον υπολογισμό των τόκων και το οποίο προέρχεται από πηγή διαθέσιμη στο κοινό, την οποία να μπορούν να ελέγξουν αμφότερα τα μέρη της σύμβασης παροχής υπηρεσιών πληρωμών,

29) «ταυτοποίηση»: η διαδικασία που επιτρέπει στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να επαληθεύει την ταυτότητα χρήστη υπηρεσιών πληρωμών ή την εγκυρότητα χρήσης συγκεκριμένου μέσου πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εξατομικευμένων διαπιστευτηρίων ασφάλειας του χρήστη,

30) «ισχυρή ταυτοποίηση πελάτη»: η ταυτοποίηση με βάση τη χρήση δύο ή περισσότερων στοιχείων που αφορούν γνώση (στοιχείο το οποίο μόνο ο χρήστης υπηρεσίας πληρωμών γνωρίζει), κατοχή (στοιχείο το οποίο μόνο ο χρήστης κατέχει) και κάποιο μοναδικό εγγενές χαρακτηριστικό του (στοιχείο το οποίο ο χρήστης είναι), στοιχεία τα οποία είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους, ως προς το ότι η παραβίαση του ενός δεν θέτει σε κίνδυνο την αξιοπιστία των υπολοίπων και η διαδικασία της οποίας είναι σχεδιασμένη κατά τρόπο που να προστατεύεται η εμπιστευτικότητα των δεδομένων ταυτοποίησης,

31) «εξατομικευμένα διαπιστευτήρια ασφάλειας»: εξατομικευμένα στοιχεία που παρέχει ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών σε χρήστη υπηρεσιών πληρωμών με σκοπό την ταυτοποίηση,

32) «ευαίσθητα δεδομένα πληρωμών»: δεδομένα, τα οποία περιλαμβάνουν και τα εξατομικευμένα διαπιστευτήρια ασφάλειας και τα οποία μπορεί να χρησιμοποιηθούν για διάπραξη απάτης. Για τις δραστηριότητες των παρόχων υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής και των παρόχων υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού, το όνομα του δικαιούχου του λογαριασμού και ο αριθμός του λογαριασμού πληρωμών δεν συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα πληρωμών,

33) «αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης»: ο συνδυασμός γραμμάτων, αριθμών ή συμβόλων που ορίζει στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών και τον οποίο πρέπει να διαβιβάσει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών για τη βέβαιη ταυτοποίηση άλλου χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και/ή του λογαριασμού πληρωμών του τελευταίου για μια πράξη πληρωμής,

34) «μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως»: η μέθοδος η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών πληρωμών, χωρίς την ταυτόχρονη φυσική παρουσία του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών,

35) «σταθερό μέσο»: το μέσο που επιτρέπει στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών να αποθηκεύει τις πληροφορίες που του απευθύνονται προσωπικά κατά τρόπο, ώστε να συνεχίζει να έχει πρόσβαση σε αυτές μελλοντικά επί χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και να αναπαράγει αυτούσιες τις αποθηκευμένες πληροφορίες,

36) «πολύ μικρή επιχείρηση»: επιχείρηση η οποία, κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης παροχής υπηρεσιών πληρωμών, εμπίπτει στην έννοια του άρθρου 2 παρ. 9 του ν. 2251/1994 (Α' 191),

37) «εργάσιμη ημέρα»: η ημέρα κατά την οποία ο σχετικός πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή ή ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου που συμμετέχει στην εκτέλεση πράξης πληρωμής, ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως απαιτείται για την εκτέλεση της πράξης πληρωμής,

38) «αντιπρόσωπος»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες πληρωμών εξ ονόματος ενός ιδρύματος πληρωμών,

39) «υποκατάστημα»: τόπος διεξαγωγής επιχειρηματικής δραστηριότητας εκτός των κεντρικών γραφείων, ο οποίος είναι τμήμα ιδρύματος πληρωμών, δεν διαθέτει νομική προσωπικότητα και στον οποίο διενεργούνται απευθείας μερικές ή όλες οι πράξεις που συνιστούν τις δραστηριότητες ενός ιδρύματος πληρωμών. Όλοι οι τόποι διεξαγωγής επιχειρηματικής δραστηριότητας που έχουν συσταθεί στο ίδιο κράτος-μέλος από ίδρυμα πληρωμών με κεντρικά γραφεία σε άλλο κράτος-μέλος, θεωρούνται ένα και μοναδικό υποκατάστημα,

40) «όμιλος»: σύνολο επιχειρήσεων που συνδέονται μεταξύ τους κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 ή 7 του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251) ή επιχειρήσεων, όπως ορίζονται στα άρθρα 4, 5, 6 και 7 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 241/2014 της Επιτροπής (ΕΕ L 74), οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 10 ή της παραγράφου 6 ή της παραγράφου 7 του άρθρου 113 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013,

41) «δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: το δίκτυο, όπως ορίζεται στην υποπερίπτωση ιζ' της περίπτωσης α' του άρθρου 2 του ν. 4070/2012 (Α' 82),

42) «υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: οι υπηρεσίες όπως ορίζονται στην υποπερίπτωση μθ' της περίπτωσης α' του άρθρου 2 του ν. 4070/2012,

43) «ψηφιακό περιεχόμενο»: τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που παράγονται και διατίθενται σε ψηφιακή μορφή, των οποίων η χρήση ή κατανάλωση περιορίζεται σε συσκευή τεχνολογίας και που δεν περιλαμβάνουν με κανέναν τρόπο τη χρήση ή κατανάλωση φυσικών αγαθών ή υπηρεσιών,

44) «αποδοχή πράξεων πληρωμής»: υπηρεσία πληρωμών παρεχόμενη από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, ο οποίος συνάπτει σύμβαση με έναν δικαιούχο για την αποδοχή και επεξεργασία πράξεων πληρωμής, η οποία καταλήγει σε μεταφορά χρηματικών ποσών στον δικαιούχο,

45) «έκδοση μέσων πληρωμών»: υπηρεσία πληρωμών από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που αναλαμβάνει με σύμβαση να παρέχει στον πληρωτή μέσο πληρωμών για την εκκίνηση και την επεξεργασία των πράξεων πληρωμής του πληρωτή,

46) «ίδια κεφάλαια»: τα ίδια κεφάλαια όπως ορίζονται στο στοιχείο 118 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 όπου τουλάχιστον το 75 % του κεφαλαίου της κατηγορίας 1 έχει τη μορφή κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1, όπως αναφέρεται στο άρθρο 50 του εν λόγω Κανονισμού, και η κατηγορία 2 είναι ίση ή μικρότερη του ενός τρίτου του κεφαλαίου της κατηγορίας 1,

47) «εμπορικό σήμα πληρωμής»: κάθε υλική ή ψηφιακή επωνυμία, όρος, σήμα, σύμβολο ή συνδυασμός τους, που μπορεί να δηλώνει, βάσει ποιου συστήματος πληρωμών με κάρτα πραγματοποιούνται οι πράξεις πληρωμής με κάρτα,

48) «περισσότερα του ενός εμπορικά σήματα»: η συμπερίληψη δύο ή περισσότερων εμπορικών σημάτων πληρωμών ή εφαρμογών πληρωμών του ίδιου εμπορικού σήματος πληρωμής στο ίδιο μέσο πληρωμών,

49) «κράτος-μέλος»: κάθε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε άλλο κράτος που έχει κυρώσει τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.),

50) «τρίτες χώρες»: οι λοιπές, πέραν των κρατών-μελών, χώρες.

ΤΙΤΛΟΣ II ΠΑΡΟΧΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ 1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Άρθρο 5 Αιτήσεις άδειας λειτουργίας (άρθρο 5 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Τα ιδρύματα πληρωμών ιδρύονται και λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της Ευρωπαϊκής

Εταιρείας (SE) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2157/2001 (ΕΕ L 294) ύστερα από άδεια λειτουργίας, η οποία χορηγείται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Για να αποκτήσει άδεια λειτουργίας ως ίδρυμα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος αίτηση συνοδευόμενη από τα εξής στοιχεία:

α) πρόγραμμα δραστηριοτήτων, στο οποίο αναφέρεται ειδικότερα το είδος των προβλεπόμενων υπηρεσιών πληρωμών,

β) επιχειρηματικό σχέδιο που περιλαμβάνει πρόβλεψη προϋπολογισμού για τα τρία (3) πρώτα οικονομικά έτη, το οποίο καταδεικνύει την ικανότητα του ιδρύματος πληρωμών να χρησιμοποιεί τα κατάλληλα και ανάλογα συστήματα, πόρους και διαδικασίες που εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία του,

γ) στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι το ίδρυμα πληρωμών διαθέτει το αρχικό κεφάλαιο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7, και το οποίο, σε κάθε περίπτωση, πρέπει αποδεδειγμένα να έχει καταβληθεί το αργότερο έως την αδειοδότηση,

δ) για τα ιδρύματα πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 10, περιγραφή των μέτρων που λαμβάνονται για να διασφαλίζονται τα κεφάλαια των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 10,

ε) περιγραφή του οργανωτικού πλαισίου διακυβέρνησης και των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου του αιτούντος, συμπεριλαμβανομένης της διοικητικής και λογιστικής οργάνωσης και της διαχείρισης κινδύνου, η οποία καταδεικνύει ότι το εν λόγω οργανωτικό πλαίσιο και οι μηχανισμοί είναι αναλογικοί, κατάλληλοι, ορθοί και επαρκείς,

στ) περιγραφή της υφιστάμενης διαδικασίας ελέγχου, διαχείρισης και παρακολούθησης ενός περιστατικού ασφαλείας, καθώς και των παραπόνων των πελατών για ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένου ενός μηχανισμού αναφοράς περιστατικών, που να λαμβάνει υπόψη τις υποχρεώσεις κοινοποίησης του ιδρύματος πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 95,

ζ) περιγραφή της υφιστάμενης διαδικασίας αρχειοθέτησης, παρακολούθησης, εντοπισμού και περιορισμού της πρόσβασης σε ευαίσθητα δεδομένα πληρωμών,

η) περιγραφή των ρυθμίσεων επιχειρησιακής συνέχειας, με σαφή προσδιορισμό των κρίσιμων λειτουργιών, αποτελεσματικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης και της διαδικασίας για την τακτική δοκιμή και επανεξέταση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας των εν λόγω σχεδίων σε τακτά χρονικά διαστήματα,

θ) περιγραφή των αρχών και των ορισμών που εφαρμόζονται για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων επίδοσης, συναλλαγών και απάτης,

ι) καταγεγραμμένη περιγραφή της πολιτικής ασφάλειας, περιλαμβανομένης λεπτομερούς αξιολόγησης των κινδύνων που σχετίζονται με τις παρεχόμενες υπηρεσίες πληρωμών και περιγραφής του ελέγχου της ασφάλειας και των μέτρων μείωσης κινδύνων που θα ληφθούν για την επαρκή προστασία των χρηστών των υπηρεσιών πληρωμών έναντι των κινδύνων που έχουν εντοπιστεί,

συμπεριλαμβανομένης της απάτης και της παράνομης χρήσης ευαίσθητων και προσωπικών δεδομένων,

ια) για ιδρύματα πληρωμών που υπόκεινται στις υποχρεώσεις σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 141), περιγραφή των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου που έχει θεσπίσει ο αιτών ώστε να τηρεί τις εν λόγω υποχρεώσεις,

ιβ) περιγραφή της οργανωτικής δομής του αιτούντος και, όπου ενδείκνυται, της σχεδιαζόμενης χρήσης αντιπροσώπων και υποκαταστημάτων, καθώς και των επιτόπιων και μη επιτόπιων ελέγχων αυτών, τους οποίους δεσμεύεται να πραγματοποιεί ο αιτών τουλάχιστον ετησίως, καθώς και περιγραφή των ρυθμίσεων εξωτερικής ανάθεσης και της συμμετοχής του σε εθνικό ή διεθνές σύστημα πληρωμών,

ιγ) ταυτότητα των προσώπων που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, ειδικές συμμετοχές στο ίδρυμα πληρωμών, κατά την έννοια του στοιχείου 36 της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, το μέγεθος της πραγματικής τους συμμετοχής, καθώς και στοιχεία για την καταλληλότητά τους ενόψει της ανάγκης να εξασφαλισθεί η ορθή και συνετή διαχείριση του ιδρύματος πληρωμών,

ιδ) ταυτότητα των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των διευθυντικών στελεχών και των υπευθύνων για τη διαχείριση του ιδρύματος πληρωμών και, ενδεχομένως, των υπευθύνων διαχείρισης των δραστηριοτήτων υπηρεσιών πληρωμών του ιδρύματος, καθώς και στοιχεία που αποδεικνύουν ότι είναι έντιμοι και διαθέτουν κατάλληλες γνώσεις και εμπειρία για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών, όπως προβλέπεται στην ημεδαπή,

ιε) όπου ενδείκνυται, ταυτότητα των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών, όπως ορίζονται στο ν. 4449/2017 (Α' 7),

ιστ) νομική μορφή και καταστατικό του αιτούντος,

ιζ) διεύθυνση των κεντρικών γραφείων του αιτούντος.

2. Για τους σκοπούς των περιπτώσεων δ', ε', στ' και ιβ' της παραγράφου 1, ο αιτών περιγράφει τις ελεγκτικές και οργανωτικές ρυθμίσεις που έχει θεσπίσει, ώστε να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για την προστασία των συμφερόντων των χρηστών του και να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη και αξιόπιστη παροχή των υπηρεσιών πληρωμών.

3. Ο έλεγχος ασφαλείας και τα μέτρα μείωσης κινδύνων που αναφέρονται στην περίπτωση ι' της παραγράφου 1 υποδεικνύουν τον τρόπο διασφάλισης υψηλού επιπέδου τεχνικής ασφαλείας και προστασίας των δεδομένων, περιλαμβανομένου του λογισμικού και των συστημάτων πληροφορικής που χρησιμοποιούνται από τον αιτούντα ή τις επιχειρήσεις στις οποίες αναθέτει το σύνολο ή μέρος των δραστηριοτήτων του. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν επίσης τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 94. Τα εν λόγω μέτρα λαμβάνουν υπόψη τις ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές για τα μέτρα ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (εφεξής ΕΑΤ).

4. Επιχειρήσεις που υποβάλλουν αίτηση για την απόκτηση άδειας λειτουργίας για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών της περίπτωσης ζ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4 οφείλουν, ως προϋπόθεση για την απόκτηση άδειας λειτουργίας, να διαθέτουν ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης, που να καλύπτει την ελληνική επικράτεια και τα κράτη-μέλη όπου παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών ή άλλη συγκρίσιμη εγγύηση κατά της ευθύνης, ώστε να είναι σε θέση να καλύψουν τις υποχρεώσεις τους, όπως ορίζεται στα άρθρα 73, 89 και 91.

5. Επιχειρήσεις που υποβάλλουν αίτηση για καταχώριση για παροχή υπηρεσιών πληρωμών της περίπτωσης η' του στοιχείου 3 του άρθρου 4, οφείλουν ως προϋπόθεση για την καταχώρισή τους να διαθέτουν ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης, που να καλύπτει την ελληνική επικράτεια και τα κράτη-μέλη όπου παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών ή άλλη συγκρίσιμη εγγύηση κατά της ευθύνης τους έναντι του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού ή του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, που προκύπτει από μη εγκεκριμένη ή παράνομη πρόσβαση σε πληροφορίες λογαριασμού πληρωμών ή τη μη εγκεκριμένη ή την παράνομη χρήση των πληροφοριών αυτών.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται το περιεχόμενο της αίτησης χορήγησης άδειας λειτουργίας, τα συνυποβαλλόμενα προς τούτο αναγκαία δικαιολογητικά και στοιχεία, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 6 **Έλεγχος συμμετοχής** **(άρθρο 6 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει αποφασίσει να αποκτήσει ή να αυξήσει περαιτέρω, άμεσα ή έμμεσα, ειδική συμμετοχή κατά την έννοια του στοιχείου 36 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 σε ίδρυμα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα («υποψήφιος αγοραστής»), ούτως ώστε η αναλογία επί του εταιρικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει φθάνει ή υπερβαίνει το 20 %, το 30 % ή το 50% ή ώστε το ίδρυμα πληρωμών να καταστεί θυγατρική του επιχείρηση, ενημερώνει γραπτώς και εκ των προτέρων την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με την πρόθεσή του, παρέχοντας τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2. Το ίδιο ισχύει για κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει αποφασίσει να παύσει να κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ειδική συμμετοχή ή να μειώσει την ειδική συμμετοχή του ούτως ώστε η αναλογία επί του εταιρικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου να μειωθεί κάτω από το 20%, το 30% ή το 50% ή ώστε το ίδρυμα πληρωμών να πάψει να είναι θυγατρική του επιχείρηση.

2. Ο υποψήφιος αγοραστής ειδικής συμμετοχής παρέχει στην Τράπεζα της Ελλάδος πληροφορίες, οι οποίες αναφέρουν το μέγεθος της συμμετοχής που προτίθεται να αποκτήσει και τις πληροφορίες του άρθρου 24 παρ. 4 του ν. 4261/2014.

3. Εκτός από τις κυρώσεις που προβλέπονται από ποινικές διατάξεις και τις κυρώσεις της παραγράφου 7

του άρθρου 24, αν η επιρροή ενός υποψήφιου αγοραστή είναι πιθανό να αποβεί σε βάρος της συνετής και χρηστής διαχείρισης του ιδρύματος πληρωμών ή αν δεν τηρηθεί η υποχρέωση της εκ προτέρων ενημέρωσης του παρόντος άρθρου, με την προσκόμιση επαρκών στοιχείων, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, με απόφασή της, να αντιταχθεί στην προτεινόμενη απόκτηση συμμετοχής ή να λάβει άλλα κατάλληλα μέτρα για να τερματιστεί αυτή η κατάσταση. Στα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνονται εντολές, προσωρινά μέτρα ή κυρώσεις κατά των προσώπων της παραγράφου 1, των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των διευθυντών ή των υπευθύνων για τη διαχείριση ή η αναστολή της άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου. Η εν λόγω απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος με τη δέουσα αιτιολόγηση μπορεί να δημοσιοποιείται κατά την κρίση της.

4. Σε περίπτωση απόκτησης συμμετοχής παρά την αντίθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, ανεξάρτητα από άλλες κυρώσεις που μπορεί να επιβληθούν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, παύει αυτοδικαίως να έχει αποτέλεσμα η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από την εν λόγω συμμετοχή.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και των περιπτώσεων ιγ' και ιδ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητεί τη γνωστοποίηση στοιχείων σχετικών ιδίως με το κύρος, την εκπαίδευση, τις τυχόν ποινικές καταδίκες, την περιουσιακή κατάσταση, την εμπειρία και την κατάρτιση των εμπλεκόμενων φυσικών προσώπων.

6. Η περίπτωση α' της παρ. 6 του άρθρου 23 του ν. 4261/2014 ισχύει αναλόγως.

7. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται το περιεχόμενο της γνωστοποίησης, τα υπόχρεα πρόσωπα, τα υποβαλλόμενα στοιχεία ή πληροφορίες, η διαδικασία, η προθεσμία και τα κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 7 **Αρχικό κεφάλαιο** **(άρθρο 7 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

Τα ιδρύματα πληρωμών έχουν, κατά τη στιγμή της αδειοδότησης, αρχικό κεφάλαιο, το οποίο απαρτίζεται από ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που ορίζονται στις περιπτώσεις α' έως ε' της παρ. 1 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, ως εξής:

α) όταν το ίδρυμα πληρωμών παρέχει μόνο την υπηρεσία πληρωμών της περίπτωσης στ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4, το κεφάλαιό του δεν είναι ποτέ χαμηλότερο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ,

β) όταν το ίδρυμα πληρωμών παρέχει τις υπηρεσίες πληρωμών της περίπτωσης ζ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4, το κεφάλαιό του δεν είναι ποτέ χαμηλότερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ,

γ) όταν το ίδρυμα πληρωμών ασκεί οποιαδήποτε από τις υπηρεσίες πληρωμών των περιπτώσεων α' έως ε' του στοιχείου 3 του άρθρου 4, το κεφάλαιό του δεν είναι ποτέ χαμηλότερο από εκατόν είκοσι πέντε χιλιάδες (125.000) ευρώ.

Άρθρο 8
Ίδια κεφάλαια
(άρθρο 8 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Τα ίδια κεφάλαια του ιδρύματος πληρωμών, τα οποία αποτελούνται από ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που ορίζονται στις περιπτώσεις α' έως ε' της παρ. 1 του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, δεν υπολείπονται του μεγαλύτερου ποσού μεταξύ του αρχικού κεφαλαίου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 και του ποσού των ιδίων κεφαλαίων, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9.

2. Δεν επιτρέπεται η πολλαπλή χρήση στοιχείων επιλέξιμων ως ιδίων κεφαλαίων, εφόσον το ίδρυμα πληρωμών ανήκει στον ίδιο όμιλο με άλλο ίδρυμα πληρωμών, πιστωτικό ίδρυμα, επιχείρηση επενδύσεων, εταιρεία διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ή ασφαλιστική επιχείρηση. Το ίδιο ισχύει επίσης όταν ένα ίδρυμα πληρωμών είναι υβριδικού χαρακτήρα και ασκεί άλλες δραστηριότητες εκτός της παροχής υπηρεσιών πληρωμών.

3. Εφόσον πληρούνται οι όροι του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιλέξει να μην εφαρμόσει το άρθρο 9 του παρόντος νόμου στα ιδρύματα πληρωμών που συμπεριλαμβάνονται στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση του μητρικού πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με το ν. 4261/2014.

Άρθρο 9
Υπολογισμός ιδίων κεφαλαίων
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων αρχικού κεφαλαίου του άρθρου 7, τα ίδια κεφάλαια των ιδρυμάτων πληρωμών, εκτός όσων παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες που αναφέρονται στην περίπτωση ζ' και/ή στην περίπτωση η' του στοιχείου 3 του άρθρου 4, υπολογίζονται πάντοτε σύμφωνα με μία από τις εξής τρεις μεθόδους, αυτή ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος:

Μέθοδος Α

Τα ίδια κεφάλαια των ιδρυμάτων πληρωμών ισούνται προς τουλάχιστον το 10% των πάγιων εξόδων τους κατά το προηγούμενο έτος. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να προσαρμόζει την απαίτηση αυτή σε περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής των δραστηριοτήτων του ιδρύματος πληρωμών σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αν το ίδρυμα πληρωμών δεν έχει συμπληρώσει τις δραστηριότητες ενός ολόκληρου έτους κατά την ημερομηνία υπολογισμού, η απαίτηση είναι τα ίδια κεφάλαιά του να ισοδυναμούν με τουλάχιστον το 10% των αντίστοιχων πάγιων εξόδων που προβλέπονται στο επιχειρηματικό του σχέδιο, εκτός αν η Τράπεζα της Ελλάδος ζητήσει αναπροσαρμογή του σχεδίου αυτού.

Μέθοδος Β

Τα ίδια κεφάλαια του ιδρύματος πληρωμών ισούνται προς τουλάχιστον το άθροισμα των ακόλουθων στοιχείων, πολλαπλασιαζόμενο επί συντελεστή προσαύξησης κ, ο οποίος ορίζεται στην παράγραφο 2, όπου ο Όγκος Πληρωμών (ΟΠ) αντιπροσωπεύει το ένα δωδέκατο του συνολικού ποσού πράξεων πληρωμής που εκτέλεσε το ίδρυμα πληρωμών κατά το προηγούμενο έτος:

α) 4,0 % του μεριδίου του ΟΠ μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ συν

β) 2,5 % του μεριδίου του ΟΠ άνω των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ συν

γ) 1 % του μεριδίου του ΟΠ άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ μέχρι εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ συν

δ) 0,5 % του μεριδίου του ΟΠ άνω των εκατό εκατομμυρίων ευρώ (100.000.000) μέχρι διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) ευρώ συν

ε) 0,25 % του μεριδίου του ΟΠ άνω των διακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (250.000.000) ευρώ.

Μέθοδος Γ

Τα ίδια κεφάλαια του ιδρύματος πληρωμών ισούνται με ποσό τουλάχιστον ίσο με το σχετικό δείκτη που ορίζεται στην περίπτωση α' πολλαπλασιαζόμενο επί τον πολλαπλασιαστικό συντελεστή που ορίζεται στην περίπτωση β' και επί το συντελεστή προσαύξησης κ που ορίζεται στην παράγραφο 2.

α) Ο σχετικός δείκτης είναι το άθροισμα των ακόλουθων στοιχείων:

αα) τόκοι έσοδα,

ββ) τόκοι έξοδα,

γγ) προμήθειες και τέλη εισπρακτέα και

δδ) άλλα έσοδα εκμετάλλευσης.

Κάθε στοιχείο περιλαμβάνεται στο άθροισμα με το πρόσημό του, θετικό ή αρνητικό. Έσοδα από έκτακτα ή μη τακτικά στοιχεία δεν χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του σχετικού δείκτη. Οι δαπάνες για την εξωτερική ανάθεση υπηρεσιών σε τρίτους επιτρέπεται να μειώνουν τον κατάλληλο δείκτη, αν καταβάλλονται σε επιχειρήσεις που εποπτεύονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Ο σχετικός δείκτης υπολογίζεται με βάση τις τελευταίες δωδεκάμηνες παρατηρήσεις στο τέλος της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης. Ο σχετικός δείκτης υπολογίζεται βάσει του τελευταίου οικονομικού έτους. Ωστόσο, τα ίδια κεφάλαια που υπολογίζονται με τη μέθοδο Γ δεν πρέπει να είναι μικρότερα του 80 % του μέσου όρου των τριών (3) τελευταίων οικονομικών ετών για το σχετικό δείκτη. Αν δεν υπάρχουν ελεγμένα στοιχεία, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται επιχειρηματικές εκτιμήσεις.

β) Ο πολλαπλασιαστικός συντελεστής είναι:

αα) 10% του μεριδίου του σχετικού δείκτη μέχρι δύομισι εκατομμύρια (2.500.000) ευρώ,

ββ) 8% του μεριδίου του σχετικού δείκτη από δύομισι εκατομμύρια (2.500.000) ευρώ μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

γγ) 6% του μεριδίου του σχετικού δείκτη από πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ μέχρι είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) ευρώ,

δδ) 3% του μεριδίου του σχετικού δείκτη από είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) ευρώ μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ,

εε) 1,5% άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ.

2. Ο συντελεστής προσαύξησης k που χρησιμοποιείται στις μεθόδους Β και Γ είναι:

α) 0,5 όταν το ίδρυμα πληρωμών παρέχει μόνον την υπηρεσία πληρωμών της περίπτωσης στ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4,

β) 1 όταν το ίδρυμα πληρωμών παρέχει οποιαδήποτε από τις υπηρεσίες πληρωμών των περιπτώσεων α' έως ε' του στοιχείου 3 του άρθρου 4.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, βάσει αξιολόγησης των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, της βάσης δεδομένων κινδύνου ζημίας και των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος πληρωμών, να απαιτεί από το ίδρυμα πληρωμών να κατέχει ποσό από τα ίδια κεφάλαιά του ανώτερο έως 20 % του ποσού που θα προέκυπτε από την εφαρμογή της μεθόδου που επιλέγεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, ή να του επιτρέπει να κατέχει ποσό από τα ίδια κεφάλαιά του κατώτερο έως 20% του ποσού που θα προέκυπτε από την εφαρμογή της μεθόδου που επιλέγεται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 10

Απαιτήσεις διασφάλισης

(άρθρο 10 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από τα ιδρύματα πληρωμών τα οποία παρέχουν τις υπηρεσίες πληρωμών των περιπτώσεων α' έως στ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4 να διασφαλίζουν τα χρηματικά ποσά που λαμβάνουν από τους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών ή μέσω άλλου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής, με οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τρόπους:

α) τα εν λόγω χρηματικά ποσά δεν πρέπει να αναμειγνύονται ποτέ με τα χρηματικά ποσά φυσικών ή νομικών προσώπων διαφορετικών από τους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών στο όνομα των οποίων λαμβάνονται αυτά τα χρηματικά ποσά και, αν κατέχονται ακόμη από το ίδρυμα πληρωμών και δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στο δικαιούχο ούτε έχουν μεταφερθεί σε άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών μέχρι το τέλος της εργάσιμης ημέρας που έπεται της ημέρας παραλαβής τους, κατατίθενται σε χωριστό λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα ή επενδύονται σε ασφαλή και ρευστά στοιχεία ενεργητικού χαμηλού κινδύνου, τα οποία για τα ιδρύματα πληρωμών με έδρα την Ελλάδα καθορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και για τα άλλα από την εκάστοτε αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους προέλευσης και προστατεύονται διά του εθνικού δικαίου, προς το συμφέρον αυτών των χρηστών των υπηρεσιών πληρωμών, έναντι αξιώσεων άλλων πιστωτών του ιδρύματος πληρωμών, ιδίως σε περίπτωση αφερεγγυότητας ή

β) τα χρηματικά ποσά καλύπτονται από ασφαλιστήριο ή άλλη συγκρίσιμη εγγύηση από ασφαλιστική εταιρεία ή πιστωτικό ίδρυμα που δεν ανήκει στον ίδιο όμιλο με το ίδρυμα πληρωμών για ποσό ισοδύναμο προς εκείνο που θα είχε διαχωριστεί ελλείψει ασφαλιστηρίου ή άλλης συγκρίσιμης εγγύησης, πληρωτέο αν το ίδρυμα πληρωμών αδυνατεί να ανταποκριθεί στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του.

2. Όταν ένα ίδρυμα πληρωμών υποχρεούται να διασφαλίζει χρηματικά ποσά σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τμήμα αυτών των χρηματικών ποσών πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για μελλοντικές πράξεις πληρωμών και το υπόλοιπο ποσό πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για υπηρεσίες άλλες εκτός των υπηρεσιών πληρωμών, το τμήμα των χρηματικών ποσών που προορίζεται για μελλοντικές πράξεις πληρωμής, υπόκειται επίσης στις απαιτήσεις της παραγράφου 1. Όταν το εν λόγω τμήμα κυμαίνεται ή δεν είναι γνωστό εκ των προτέρων, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέπει στα ιδρύματα πληρωμών να εφαρμόζουν τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου βάσει αντιπροσωπευτικού τμήματος το οποίο θεωρείται ότι χρησιμοποιείται για υπηρεσίες πληρωμών, εφόσον το αντιπροσωπευτικό αυτό τμήμα μπορεί να εκτιμηθεί ευλόγως βάσει ιστορικών δεδομένων κατά τρόπο ικανοποιητικό για την Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 11

Χορήγηση άδειας λειτουργίας

(άρθρο 11 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Επιχειρήσεις, εκτός όσων αναφέρονται στις περιπτώσεις α', β', γ', ε' και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1, και εκτός των φυσικών ή νομικών προσώπων που έτυχαν της εξαίρεσης του άρθρου 34, οι οποίες σκοπεύουν να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών, υποχρεούνται να λάβουν άδεια λειτουργίας ως ιδρύματα πληρωμών πριν αρχίσουν την παροχή των υπηρεσιών πληρωμών. Η άδεια χορηγείται μόνο σε νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 5 εγκατεστημένα εντός της ελληνικής επικράτειας.

2. Άδεια λειτουργίας χορηγείται, αν οι πληροφορίες και τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση πληρούν όλες τις απαιτήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 5 και αν η Τράπεζα της Ελλάδος, έπειτα από διεξοδική εξέταση της αίτησης, καταλήξει σε ευνοϊκή συνολική αξιολόγηση.

3. Κάθε ίδρυμα πληρωμών με καταστατική έδρα στην Ελλάδα διατηρεί τα κεντρικά του γραφεία στην Ελλάδα και διεξάγει τουλάχιστον ένα τμήμα των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων που αφορούν υπηρεσίες πληρωμών στην ημεδαπή.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί άδεια λειτουργίας μόνο αν, ενόψει της ανάγκης να εξασφαλιστεί ορθή και συνετή διαχείριση, το ίδρυμα πληρωμών διαθέτει αρτιο οργανωτικό πλαίσιο για τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες που αφορούν τις υπηρεσίες πληρωμών, το οποίο περιλαμβάνει σαφή οργανωτική δομή με σαφείς, διαφανείς και συνεπείς γραμμές ευθύνης, αποτελεσματικές διαδικασίες εντοπισμού, διαχείρισης, παρακολούθησης και αναφοράς των κινδύνων τους οποίους αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει, καθώς και επαρκείς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβανομένων κατάλληλων διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών. Το πλαίσιο, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί είναι εκτενείς και ανάλογοι προς τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των υπηρεσιών πληρωμών που παρέχει το ίδρυμα πληρωμών.

5. Όταν ένα ίδρυμα πληρωμών παρέχει οποιαδήποτε από τις υπηρεσίες πληρωμών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως ζ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4 και, ταυτόχρονα, ασκεί άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να απαιτεί τη σύσταση χωριστού φορέα για τις δραστηριότητες υπηρεσιών πληρωμών όταν οι εκτός των υπηρεσιών πληρωμών δραστηριότητες του ιδρύματος πληρωμών βλάπτουν ή υπάρχει κίνδυνος να βλάψουν είτε την οικονομική ευρωστία του ιδρύματος είτε την ικανότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να παρακολουθεί τη συμμόρφωση του ιδρύματος προς τις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν χορηγεί άδεια λειτουργίας αν, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να εξασφαλίσει την ορθή και συνετή διαχείριση ενός ιδρύματος πληρωμών, δεν έχει πεισθεί ως προς την καταλληλότητα των φυσικών ή νομικών προσώπων που κατέχουν ειδική συμμετοχή.

7. Όταν υπάρχουν στενοί δεσμοί, όπως καθορίζονται στο στοιχείο 38 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, μεταξύ του ιδρύματος πληρωμών και άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων, η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί την άδεια λειτουργίας μόνον εάν οι δεσμοί αυτοί δεν παρεμποδίζουν τη σωστή εκπλήρωση της εποπτικής αποστολής της.

8. Η Τράπεζα της Ελλάδος χορηγεί την άδεια λειτουργίας μόνον αν οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις τρίτης χώρας στις οποίες υπάγονται ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα με τα οποία το ίδρυμα πληρωμών έχει στενούς δεσμούς ή δυσχέρειες σχετικές με την εφαρμογή των εν λόγω νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων, δεν παρεμποδίζουν τη σωστή εκπλήρωση της εποπτικής αποστολής της.

9. Η άδεια λειτουργίας ισχύει σε όλα τα κράτη-μέλη και επιτρέπει στο ίδρυμα πληρωμών να παρέχει τις υπηρεσίες πληρωμών που καλύπτονται από την άδειά του σε όλα τα κράτη - μέλη, με το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών ή με το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης.

Άρθρο 12

Κοινοποίηση της απόφασης

για την άδεια λειτουργίας

(άρθρο 12 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Μέσα σε τρεις (3) μήνες από την παραλαβή της αίτησης ή, αν η αίτηση είναι ελλιπής, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την παραλαβή όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη απόφασης, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει τον αιτούντα αν η αίτησή του έγινε δεκτή ή απορρίφθηκε. Η απόρριψη της αίτησης αιτιολογείται επαρκώς.

2. Η απόφαση με την οποία χορηγείται άδεια λειτουργίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 13

Ανάκληση της άδειας λειτουργίας

(άρθρο 13 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας ιδρύματος πληρωμών μόνο αν το ίδρυμα:

α) δεν έχει κάνει χρήση της άδειας λειτουργίας μέσα σε δώδεκα (12) μήνες ή παραιτείται ρητώς από αυτήν ή έπαυσε να ασκεί τη δραστηριότητά του για περίοδο μεγαλύτερη των έξι (6) μηνών,

β) απέκτησε την άδεια λειτουργίας με ψευδείς δηλώσεις ή με οποιονδήποτε άλλον παράτυπο τρόπο,

γ) δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας ή παραλείπει να ενημερώσει την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με σημαντικές εξελίξεις ως προς το θέμα αυτό,

δ) η συνέχιση των σχετικών με τις υπηρεσίες πληρωμών εργασιών του θα αποτελούσε απειλή για τη σταθερότητα ή την εμπιστοσύνη στο σύστημα πληρωμών,

ε) παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο που ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος,

στ) αδυνατεί ή αρνείται να αυξήσει τα ίδια κεφάλαιά του,

ζ) τίθεται ή πρόκειται να τεθεί σε καθεστώς λύσης και εκκαθάρισης ή έχει κινηθεί σε βάρος του διαδικασία αφερεγγυότητας, συμπεριλαμβανομένων των προπρωχρεωτικών διαδικασιών,

η) εμπίπτει στην περίπτωση γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 24.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος αιτιολογεί κάθε ανάκληση άδειας λειτουργίας και την κοινοποιεί στους ενδιαφερομένους.

3. Οι αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος για την ανάκληση της άδειας λειτουργίας δημοσιεύονται αμελλητί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο μητρώο του άρθρου 14.

Άρθρο 14

Μητρώο της Τράπεζας της Ελλάδος

(άρθρο 14 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Καταρτίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος στον επίσημο διαδικτυακό της τόπο δημόσιο μητρώο στο οποίο καταχωρίζονται τα εξής:

α) τα αδειοδοτημένα ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα, οι αντιπρόσωποί τους στην Ελλάδα και σε άλλα κράτη - μέλη, καθώς και τα υποκαταστήματά τους τα οποία παρέχουν υπηρεσίες σε άλλο κράτος - μέλος,

β) οι πάροχοι υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού του άρθρου 34 με έδρα στην Ελλάδα, οι αντιπρόσωποί τους σε άλλα κράτη - μέλη, καθώς και τα υποκαταστήματά τους τα οποία παρέχουν υπηρεσίες σε άλλο κράτος - μέλος,

γ) το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

2. Το δημόσιο μητρώο προσδιορίζει τις υπηρεσίες πληρωμών για τις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας στο ίδρυμα πληρωμών ή για τις οποίες έχει καταχωριστεί το φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Τα ιδρύματα πληρωμών που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας, απαριθμούνται στο μητρώο χωριστά από τους παρόχους υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού του άρθρου 34. Το μητρώο είναι διαθέσιμο στο κοινό, προσβάσιμο ηλεκτρονικά και ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει το δημόσιο μητρώο για κάθε ανάκληση άδειας λειτουργίας και κάθε ανάκληση καταχώρισης σύμφωνα με το άρθρο 34.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος κοινοποιεί στην ΕΑΤ τους λόγους για κάθε ανάκληση άδειας λειτουργίας και κάθε ανάκληση καταχώρισης σύμφωνα με το άρθρο 34.

Άρθρο 15

Μητρώο της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (άρθρο 15 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Προς το σκοπό της διαμόρφωσης και ενημέρωσης του ηλεκτρονικού κεντρικού μητρώου που τηρεί η ΕΑΤ, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει αυτήν χωρίς καθυστέρηση για τις πληροφορίες που καταχωρίζονται στο δημόσιο μητρώο του άρθρου 14, σε γλώσσα εύχρηστη στο χρηματοοικονομικό τομέα.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι υπεύθυνη για την ακρίβεια και την επικαιροποίηση των πληροφοριών της παραγράφου 1.

Άρθρο 16

Διατήρηση άδειας λειτουργίας (άρθρο 16 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Αν επέλθει οποιαδήποτε μεταβολή η οποία επηρεάζει την ακρίβεια των πληροφοριών και των δικαιολογητικών που προβλέπονται κατά το άρθρο 5, το ίδρυμα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα ενημερώνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση την Τράπεζα της Ελλάδος. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται οι μεταβολές για τις οποίες το ίδρυμα πληρωμών υπέχει υποχρέωση ενημέρωσης, η διαδικασία ενημέρωσης για τις μεταβολές αυτές και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 17

Λογιστική και υποχρεωτικός έλεγχος (άρθρο 17 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Οι διατάξεις του π.δ. 367/1994 (Α' 200), του ν. 4308/2014 και του ν. 4403/2016 (Α' 125) και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 243) εφαρμόζονται αναλόγως στα ιδρύματα πληρωμών.

2. Αν δεν εξαιρούνται σύμφωνα με το ν. 4308/2014, το ν. 4403/2016 και, ανάλογα με την περίπτωση, το π.δ. 367/1994, οι ετήσιοι και οι ενοποιημένοι λογαριασμοί των ιδρυμάτων πληρωμών ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες, σύμφωνα με το ν. 4449/2017.

3. Για τους σκοπούς της εποπτείας, τα ιδρύματα πληρωμών παρέχουν χωριστά λογιστικές πληροφορίες για τις υπηρεσίες πληρωμών και τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 18, οι οποίες υπόκεινται σε έκθεση ελεγκτή. Η εν λόγω έκθεση εκπονείται, ανάλογα με την περίπτωση, από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες.

4. Οι υποχρεώσεις του άρθρου 55 του ν. 4261/2014 εφαρμόζονται αναλόγως στους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες των ιδρυμάτων πληρωμών όσον αφορά τις δραστηριότητες υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 18

Δραστηριότητες (άρθρο 18 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Εκτός από την παροχή υπηρεσιών πληρωμών, τα ιδρύματα πληρωμών μπορούν να ασκούν τις εξής δραστηριότητες:

α) παροχή λειτουργικών και στενά συνδεδεμένων επικουρικών υπηρεσιών, όπως εξασφάλιση της εκτέλεσης των πράξεων πληρωμής, υπηρεσίες συναλλάγματος, υπηρεσίες φύλαξης, καθώς και αποθήκευση και επεξεργασία δεδομένων,

β) λειτουργία συστημάτων πληρωμών, με την επιφύλαξη του άρθρου 35,

γ) επιχειρηματικές δραστηριότητες εκτός της παροχής υπηρεσιών πληρωμών, με τήρηση της κείμενης νομοθεσίας και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 11.

2. Όταν τα ιδρύματα πληρωμών παρέχουν μία ή περισσότερες υπηρεσίες πληρωμών μπορεί να τηρούν μόνο λογαριασμούς πληρωμών που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για πράξεις πληρωμής.

3. Η παραλαβή εκ μέρους των ιδρυμάτων πληρωμών χρηματικών ποσών από τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών, με σκοπό να τους παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών δεν συνιστά αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων κατά την έννοια του άρθρου 9 του ν. 4261/2014, ούτε ηλεκτρονικό χρήμα κατά την έννοια του στοιχείου 1 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011.

4. Τα ιδρύματα πληρωμών μπορούν να παρέχουν πίστωση σε σχέση με τις υπηρεσίες πληρωμών των περιπτώσεων δ' ή ε' του στοιχείου 3 του άρθρου 4 μόνον εάν πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) η πίστωση είναι επικουρική και χορηγείται αποκλειστικά σε συνδυασμό με την εκτέλεση μιας πράξης πληρωμής,

β) ανεξαρτήτως των διατάξεων για τη χορήγηση πίστωσης μέσω πιστωτικών καρτών, η πίστωση που χορηγείται σε συνδυασμό με πληρωμή και εκτελείται σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 11 και το άρθρο 29, αποπληρώνεται μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν υπερβαίνει σε καμία περίπτωση τους δώδεκα (12) μήνες,

γ) η πίστωση αυτή δεν χορηγείται από χρηματικά ποσά που έχουν ληφθεί ή κρατούνται για την εκτέλεση πράξης πληρωμής,

δ) τα ίδια κεφάλαια του ιδρυματος πληρωμών είναι πάντοτε, κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος, κατάλληλα ενόψει της συνολικής χορηγούμενης πίστωσης.

5. Τα ιδρύματα πληρωμών δεν επιτρέπεται να ασκούν, κατ' επάγγελμα, τη δραστηριότητα της αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων κατά την έννοια του άρθρου 9 του ν. 4261/2014.

6. Ο παρών νόμος ισχύει με την επιφύλαξη της Ζ1-699/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 917), άλλης σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας ή εθνικών μέτρων που είναι σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και αφορούν τις προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων

στους καταναλωτές, οι οποίες δεν ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο.

ΤΜΗΜΑ 2 ΑΛΛΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 19

Ορισμός αντιπροσώπων και ίδρυση υποκαταστημάτων στην Ελλάδα από ίδρυμα πληρωμών που εδρεύει στην Ελλάδα (παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 7 και 8 του άρθρου 19 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Αν ίδρυμα πληρωμών που εδρεύει στην Ελλάδα προτίθεται να παρέχει υπηρεσίες πληρωμών μέσω αντιπροσώπου στην Ελλάδα, γνωστοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τις εξής πληροφορίες:

α) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο, καθώς και τη διεύθυνση του αντιπροσώπου, β) την περιγραφή των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου που θα χρησιμοποιεί ο αντιπρόσωπος για την τήρηση των υποχρεώσεων σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και των μηχανισμών οι οποίοι πρέπει να ενημερώνονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, πάραυτα αν επέρχονται ουσιαστικές αλλαγές στα στοιχεία που έχουν διαβιβαστεί με την αρχική γνωστοποίηση,

γ) την ταυτότητα των διευθυντικών στελεχών και των υπευθύνων διαχείρισης του αντιπροσώπου που θα χρησιμοποιηθεί για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών και, για τους αντιπροσώπους που δεν είναι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, στοιχεία που τεκμηριώνουν την καταλληλότητα και ικανότητά τους,

δ) τις υπηρεσίες πληρωμών του ιδρύματος πληρωμών που έχουν ανατεθεί σε αντιπρόσωπο και

ε) όπου ενδείκνυται, το μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό ή αριθμό του αντιπροσώπου.

2. Ίδρυμα πληρωμών που εδρεύει στην Ελλάδα και προτίθεται να ιδρύσει υποκατάστημα στην Ελλάδα ή να τερματίσει τη λειτουργία του, το γνωστοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος, τηρώντας κατ' αναλογία τη διαδικασία της παραγράφου 1.

3. Μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την παραλαβή των πληροφοριών της παραγράφου 1, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει το ίδρυμα πληρωμών σχετικά με την καταχώριση ή μη του αντιπροσώπου στο μητρώο του άρθρου 14. Ο αντιπρόσωπος μπορεί να αρχίσει να παρέχει υπηρεσίες πληρωμών μόλις καταχωριστεί στο εν λόγω μητρώο.

4. Πριν από την εγγραφή του αντιπροσώπου στο μητρώο του άρθρου 14, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, αν έχει λόγους να αμφιβάλλει για την ορθότητα των στοιχείων που της παρασχέθηκαν, να προβαίνει σε περαιτέρω ενέργειες για την επαλήθευσή τους.

5. Αν ύστερα από την επαλήθευση της παραγράφου 4 η Τράπεζα της Ελλάδος εξακολουθεί να διατηρεί αμφιβολίες σχετικά με την ορθότητα των πληροφοριών που της παρασχέθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1, αρνείται να εγγράψει τον αντιπρόσωπο στο μητρώο του άρθρου

14 και ενημερώνει σχετικά το ίδρυμα πληρωμών χωρίς υπαίτια καθυστέρηση.

6. Το ίδρυμα πληρωμών μεριμνά ώστε οι αντιπρόσωποί του και τα υποκαταστήματά του να ενημερώνουν σχετικά τους χρήστες των υπηρεσιών πληρωμών.

7. Τα ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα γνωστοποιούν στην Τράπεζα της Ελλάδος, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, οποιαδήποτε αλλαγή σχετικά με τη χρήση των αντιπροσώπων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πρόσθετων αντιπροσώπων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3, 4 και 5.

8. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται το περιεχόμενο της γνωστοποίησης των παραγράφων 1, 2 και 7, τα συνυποβαλλόμενα προς τούτο αναγκαία δικαιολογητικά και στοιχεία, ιδίως σχετικά με το κύρος, την εκπαίδευση, τις ποινικές καταδίκες, την περιουσιακή κατάσταση, την εμπειρία και την κατάρτιση των αντιπροσώπων και των διευθυντικών τους στελεχών και υπευθύνων διαχείρισης, οι ειδικότερες προϋποθέσεις αξιολόγησης των εν λόγω αιτημάτων, η διαδικασία και οι προθεσμίες γνωστοποίησης των εν λόγω πληροφοριών αναφορικά με την ίδρυση υποκαταστήματος, τα κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 20

Εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους στην Ελλάδα από ίδρυμα πληρωμών που εδρεύει στην Ελλάδα (παράγραφοι 6 και 8 του άρθρου 19 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Αν ίδρυμα πληρωμών προτίθεται να αναθέσει εξωτερικά λειτουργικές δραστηριότητες υπηρεσιών πληρωμών σε τρίτους στην Ελλάδα, ενημερώνει σχετικά την Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Η ανάθεση σημαντικών λειτουργικών δραστηριοτήτων σε τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριακών συστημάτων, δεν γίνεται με τρόπο που βλάπτει ουσιαστικά την ποιότητα του εσωτερικού ελέγχου του ιδρύματος πληρωμών και την ικανότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να παρακολουθεί και να εξακριβώνει τη συμμόρφωση του ιδρύματος πληρωμών με όλες τις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, μια λειτουργική δραστηριότητα θεωρείται σημαντική, αν η πλημμελής εκτέλεση ή η παράλειψή της θα έβλαπτε ουσιαστικά τη συνεχή συμμόρφωση του ιδρύματος πληρωμών με τις απαιτήσεις που έχει σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας του ή τις λοιπές υποχρεώσεις του, που απορρέουν από τον παρόντα νόμο ή τις οικονομικές του επιδόσεις ή την ευρωστία ή τη συνέχεια των υπηρεσιών πληρωμών που παρέχει.

4. Τα ιδρύματα πληρωμών αναθέτουν σε τρίτους σημαντικές λειτουργικές δραστηριότητες εφόσον πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

α) η ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους δεν οδηγεί στη μεταβίβαση των ευθυνών των ανώτερων διοικητικών στελεχών,

β) δεν μεταβάλλεται η σχέση και οι υποχρεώσεις του ιδρύματος πληρωμών έναντι των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών που παρέχει σύμφωνα με τον παρόντα νόμο,

γ) δεν θίγονται οι όροι που οφείλει να πληροί το ίδρυμα πληρωμών για να λάβει και να διατηρήσει άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 37,

δ) δεν καταργείται ούτε τροποποιείται κανένας από τους άλλους όρους υπό τους οποίους χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας του ιδρύματος πληρωμών.

5. Τα ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα ενημερώνουν την Τράπεζα της Ελλάδος, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή σχετικά με τη χρήση τρίτων στους οποίους έχει γίνει εξωτερική ανάθεση στην Ελλάδα.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται το περιεχόμενο της γνωστοποίησης των παραγράφων 1 και 5, τα συνυποβαλλόμενα προς τούτο αναγκαία δικαιολογητικά και στοιχεία, οι ειδικότερες προϋποθέσεις αξιολόγησης των εν λόγω αιτημάτων, η διαδικασία γνωστοποίησης των εν λόγω πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 21

Ευθύνη

(**άρθρο 20 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ**)

1. Τα ιδρύματα πληρωμών τα οποία αναθέτουν σε τρίτους την άσκηση λειτουργικών δραστηριοτήτων λαμβάνουν εύλογα μέτρα προς τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος νόμου.

2. Τα ιδρύματα πληρωμών έχουν πλήρη ευθύνη για τις πράξεις των υπαλλήλων, των αντιπροσώπων, των υποκαταστημάτων τους και των οντοτήτων προς τις οποίες έχει γίνει εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων.

Άρθρο 22

Τήρηση αρχείου

(**άρθρο 21 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ**)

Τα ιδρύματα πληρωμών τηρούν όλα τα κατάλληλα αρχεία για τους σκοπούς των άρθρων 5 έως 37 για πέντε (5) τουλάχιστον έτη, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται από άλλη διάταξη.

ΤΜΗΜΑ 3

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Άρθρο 23

Ορισμός αρμόδιας αρχής

(**άρθρο 22 και παρ. 1 του άρθρου 99 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ**)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζεται ως αρμόδια αρχή επιφορτισμένη με την αδειοδότηση και την προληπτική εποπτεία ιδρυμάτων πληρωμών. Επίσης, ασκεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στα άρθρα 5 έως 37, στην παράγραφο 6 του άρθρου 68 και στα άρθρα 94 έως 96, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού καταγγελιών σχετικών με τα εν λόγω άρθρα.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους προέλευσης.

3. Η κατά την παράγραφο 1 εποπτική αρμοδιότητα δεν συνεπάγεται την αρμοδιότητα για την εποπτεία και των λοιπών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των ιδρυμάτων πληρωμών πέραν της παροχής υπηρεσιών

πληρωμών και των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 18.

4. Οι κατά τον παρόντα νόμο αποφάσεις και αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος λαμβάνονται και ασκούνται με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής του άρθρου 55Α του Καταστατικού της (Α' 298/1927) ή εξουσιοδοτημένου από αυτήν οργάνου.

5. Με όμοια πράξη μπορεί να θεσπίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη περί ενσωμάτωσης των ενωσιακών διατάξεων στην ελληνική έννομη τάξη, οι ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την προσαρμογή και τη συμμόρφωση προς τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις, που εκδίδει η ΕΑΤ, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 331) και αφορούν τις αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με την παράγραφο 1. Με τις κανονιστικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να λαμβάνεται και κάθε αναγκαίο συμπληρωματικό μέτρο για την εφαρμογή των παραπάνω πράξεων.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί να εξειδικεύονται τα σχετικά θέματα και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια όσον αφορά την εφαρμογή της παραγράφου 1, όπως ζητήματα σχετικά με τον έλεγχο ασφαλείας και τα μέτρα μείωσης κινδύνων, τις απαιτήσεις για την ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης ιδρυμάτων πληρωμών, το αρχικό κεφάλαιο, τα ίδια κεφάλαια και τον υπολογισμό αυτών, τις απαιτήσεις διασφάλισης και τη λειτουργία του μητρώου, τις διαδικαστικές λεπτομέρειες σχετικά με την επιβολή κυρώσεων ή τη λήψη μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 24, καθώς επίσης την παροχή υπηρεσιών με ή χωρίς εγκατάσταση σε άλλα κράτη - μέλη από ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα ή την παροχή υπηρεσιών με ή χωρίς εγκατάσταση σε άλλα κράτη - μέλη από ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα.

Άρθρο 24

Εποπτεία

(**άρθρο 23 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ**)

1. Οι έλεγχοι που ασκεί η Τράπεζα της Ελλάδος για τη διαπίστωση της συνεχούς τήρησης της παραγράφου 1 του άρθρου 23 είναι αναλογικοί, επαρκείς και προσαρμοσμένοι στους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται τα ιδρύματα πληρωμών.

2. Κατά την άσκηση της εποπτικής της αρμοδιότητας, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, ιδίως, μεταξύ άλλων να:

- α) απαιτεί από το ίδρυμα πληρωμών να παρέχει κάθε πληροφορία απαραίτητη για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, διευκρινίζοντας το σκοπό του αιτήματος, κατά το δέον, και την προθεσμία για την παροχή των πληροφοριών,

- β) πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους στο ίδρυμα πληρωμών, καθώς και σε κάθε αντιπρόσωπο ή υποκατάστημα που παρέχει υπηρεσίες πληρωμών με ευθύνη του ιδρύματος ή σε κάθε οντότητα στην οποία ανατίθενται δραστηριότητες του ιδρύματος πληρωμών,

- γ) εκδίδει συστάσεις και κατευθυντήριες γραμμές και, εφόσον ενδείκνυται, δεσμευτικές διοικητικές πράξεις,

- δ) ανακαλεί την άδεια λειτουργίας ιδρύματος πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 13.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιβάλει τις κυρώσεις ή να λαμβάνει τα μέτρα της παραγράφου 4 εφαρμόζοντας τα άρθρα 60, 62 και 96 του ν. 4261/2014, σε κάθε περίπτωση παράβασης του παρόντος νόμου, των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων και γενικότερα των νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που αφορούν τις σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 23 αρμοδιότητες της αναφορικά με την εποπτεία ή την άσκηση των δραστηριοτήτων της σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών. Οι εν λόγω κυρώσεις και τα εν λόγω μέτρα επιβάλλονται ή λαμβάνονται σε βάρος των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού, καθώς και των μελών του διοικητικού συμβουλίου και άλλων προσώπων τα οποία φέρουν ευθύνη για την παράβαση, πράξη ή παράλειψη, εφόσον αυτή έγινε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους είχαν ανατεθεί. Οι εν λόγω κυρώσεις και τα εν λόγω μέτρα δεν αποκλείουν την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 4261/2014, των διαδικασιών ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ιδρύματος πληρωμών και των κυρώσεων που προβλέπονται από ποινικές διατάξεις.

4. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 3, η Τράπεζα της Ελλάδος επιβάλλει με απόφασή της, διαζευκτικά ή σωρευτικά, διοικητικές κυρώσεις και διοικητικά μέτρα, τα οποία περιλαμβάνουν τα εξής:

α) δημόσια ανακοίνωση στην οποία περιγράφονται το υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και η φύση της παράβασης,

β) εντολή προς το υπεύθυνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για παύση της παράνομης συμπεριφοράς και παράλειψής της στο μέλλον,

γ) στην περίπτωση ιδρύματος πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού, ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους ή ανάκληση καταχώρισης στο μητρώο σύμφωνα με το άρθρο 34,

δ) προσωρινή απαγόρευση κατά των φυσικών προσώπων της παραγράφου 3 να ασκούν καθήκοντα σε ιδρύματα,

ε) στην περίπτωση νομικού προσώπου, χρηματικά πρόστιμα ελάχιστου ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και μέγιστου ύψους έως το 10% του συνολικού καθαρού κύκλου εργασιών κατά την προηγούμενη χρήση,

στ) στην περίπτωση φυσικού προσώπου, χρηματικά πρόστιμα ελάχιστου ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ μέχρι και πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ,

ζ) χρηματικά πρόστιμα μέχρι και το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, όπου μπορούν να συγκεκριμοποιηθούν.

5. Ο διοικητής ή ο πρόεδρος, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, οι ελεγκτές, οι αρμόδιοι διευθυντές και οι υπάλληλοι κάθε παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού, τιμωρούνται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή ή με αμφότερες τις ποινές αυτές, εκτός αν από άλλη διάταξη προβλέπεται βαρύτερη ποινή, εφόσον:

α) παραλείπουν ή παραποιούν εκ προθέσεως την έγγραφη σημαντικής συναλλαγής στα βιβλία του,

β) υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος ψευδείς ή ανακριβείς εκθέσεις ή παρέχουν ψευδή ή ανακριβή στοιχεία.

Αν τα ανωτέρω πρόσωπα αρνούνται ή παρακωλύουν με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο που ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

6. Επιπλέον των ορίων του άρθρου 7, των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 8 και του άρθρου 9, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να λαμβάνει τα μέτρα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, για να εξασφαλίζεται η ύπαρξη επαρκών κεφαλαίων για τις υπηρεσίες πληρωμών, ιδίως όταν οι εκτός των υπηρεσιών πληρωμών δραστηριότητες του ιδρύματος πληρωμών βλάπτουν ή ενδέχεται να βλάψουν την οικονομική του ευρωστία.

7. Εκτός από τις κυρώσεις της παρ. 4 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιβάλλει τις κυρώσεις ή να λαμβάνει τα μέτρα των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 58 του ν. 4261/2014, εφαρμόζοντας τα άρθρα 60 και 62 του ν. 4261/2014, στην περίπτωση όπου διαπιστώνεται:

α) η έναρξη ή η άσκηση δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών πληρωμών, χωρίς την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος,

β) η έναρξη ή η άσκηση δραστηριότητας παροχής υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού κατά παράβαση του άρθρου 34 ή άλλης ειδικής διάταξης,

γ) η έναρξη ή η άσκηση δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών πληρωμών, πέραν της περίπτωσης η' του στοιχείου 3 του άρθρου 4, από πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 34,

δ) η απόκτηση, άμεσα ή έμμεσα, ειδικής συμμετοχής σε ίδρυμα πληρωμών ή περαιτέρω αύξηση, άμεσα ή έμμεσα, ειδικής συμμετοχής σε ίδρυμα πληρωμών, ούτως ώστε η αναλογία επί του εταιρικού κεφαλαίου ή επί των δικαιωμάτων ψήφου, να φθάνει ή να υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 ή ώστε το ίδρυμα πληρωμών να καθίσταται θυγατρική επιχείρηση του αποκτώντος ή αυξάνοντος τη συμμετοχή, χωρίς προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση προς την Τράπεζα της Ελλάδος, ότι αυτός επιδιώκει είτε να αποκτήσει ειδική συμμετοχή ή να την αυξήσει, κατά το χρονικό διάστημα αξιολόγησης, ή παρά την αντίθετη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά παράβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 6,

ε) παύση κατοχής, άμεσα ή έμμεσα, ειδικής συμμετοχής σε ίδρυμα πληρωμών ή μείωση της ειδικής συμμετοχής ούτως ώστε η αναλογία των δικαιωμάτων ψήφου ή των κατεχόμενων μεριδίων κεφαλαίου να είναι μικρότερη από τα κατώτατα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 ή ώστε το ίδρυμα πληρωμών να παύσει να είναι θυγατρική επιχείρηση, χωρίς προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση προς την Τράπεζα της Ελλάδος,

στ) μη τήρηση των υποχρεώσεων ενημέρωσης προς την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 6 εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις.

Άρθρο 25**Επαγγελματικό απόρρητο****(άρθρο 24 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Τα πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργαστεί για την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και οι εμπειρογνώμονες που ενεργούν εξ ονόματος αυτής, υποχρεούνται να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο.

2. Κατά την ανταλλαγή πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 27, τηρείται το επαγγελματικό απόρρητο.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 54 του ν. 4261/2014.

Άρθρο 26**Δικαίωμα δικαστικής προστασίας****(άρθρο 25 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Οι αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού σε θέματα υπηρεσιών πληρωμών, υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

2. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται επίσης σε περίπτωση παράλειψης.

Άρθρο 27**Ανταλλαγή πληροφοριών****(άρθρο 26 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (ΓΓΕΠΚ) συνεργάζονται, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους, μεταξύ τους και με τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών - μελών και, εφόσον χρειάζεται, με την ΕΚΤ και τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες των κρατών - μελών, την ΕΑΤ και άλλες σχετικές αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου που εφαρμόζεται στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος τηρώντας το άρθρο 54 του ν. 4261/2014 και η ΓΓΕΠΚ μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους, μεταξύ τους και με τους εξής φορείς:

α) τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών - μελών που έχουν αναλάβει την αδειοδότηση και την εποπτεία των ιδρυμάτων πληρωμών,

β) την ΕΚΤ και τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες των κρατών - μελών, υπό την ιδιότητά τους ως νομισματικών και εποπτικών αρχών, και κατά περίπτωση, τις άλλες εθνικές δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την εποπτεία των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού,

γ) τις άλλες εθνικές αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί βάσει της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ, της Οδηγίας (ΕΕ), της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΛ 141) και του Συμβουλίου και άλλων ενωσιακών διατάξεων που εφαρμόζονται στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών,

δ) την ΕΑΤ.

Άρθρο 28**Επίλυση διαφορών με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών-μελών****(άρθρο 27 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Όταν η Τράπεζα της Ελλάδος ή η ΓΓΕΠΚ, ενεργώντας υπό την ιδιότητα είτε της αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους προέλευσης, είτε της αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής, θεωρεί ότι, για ένα συγκεκριμένο θέμα, η διασυνοριακή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές άλλου κράτους - μέλους που αναφέρεται στα άρθρα 26, 28, 29, 30 ή 31 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ δεν είναι σύμφωνη με τις σχετικές προϋποθέσεις των εν λόγω διατάξεων, μπορεί να παραπέμψει το θέμα στην ΕΑΤ και να ζητήσει τη συνδρομή της σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

2. Όταν η ΕΑΤ ενεργεί ύστερα από αίτημα σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή ενεργεί για την επίτευξη συμφωνίας με δική της πρωτοβουλία, η Τράπεζα της Ελλάδος ή η ΓΓΕΠΚ, κατά περίπτωση, αναβάλλει την έκδοση απόφασής της εν αναμονή επίλυσης του θέματος, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010.

Άρθρο 29**Παροχή υπηρεσιών με ή χωρίς εγκατάσταση και εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους σε άλλα κράτη - μέλη από ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα**
(άρθρο 28 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ίδρυμα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα που επιθυμεί να παρέχει υπηρεσίες πληρωμών για πρώτη φορά σε άλλο κράτος - μέλος, ασκώντας είτε το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης είτε το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, γνωστοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τις εξής πληροφορίες:

α) την επωνυμία και τη διεύθυνση του αντιπροσώπου ή του υποκαταστήματος κατά περίπτωση,

β) το κράτος - μέλος ή τα κράτη - μέλη, όπου προτίθεται να δραστηριοποιηθεί,

γ) την υπηρεσία ή τις υπηρεσίες πληρωμών που προτίθεται να παρέχει,

δ) στην περίπτωση ορισμού αντιπροσώπου, τις πληροφορίες της παραγράφου 1 του άρθρου 19,

ε) στην περίπτωση ίδρυσης υποκαταστήματος, τις πληροφορίες των περιπτώσεων β' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών πληρωμών στο κράτος - μέλος υποδοχής, την περιγραφή της οργανωτικής δομής του υποκαταστήματος καθώς και την ταυτότητα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διοίκησή του.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος μέσα σε ένα (1) μήνα από τη γνωστοποίηση όλων των πληροφοριών και των στοιχείων της παραγράφου 1, προβαίνει σε κοινοποίηση τούτων στις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους υποδοχής. Η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολογεί τις παρατηρήσεις της αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής, αναφορικά με τις πληροφορίες που της κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1. Οι εν λόγω παρατηρήσεις αφορούν την παροχή υπηρεσιών πληρωμών από το εμπλεκόμενο ίδρυμα πληρωμών στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος της ελεύθερης εγκατάστασης

ή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και ιδίως τυχόν εύλογες επιφυλάξεις σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος δεν συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής, αιτιολογεί και ενημερώνει σχετικά την εν λόγω αρχή. Αν συμφωνεί, η Τράπεζα της Ελλάδος είτε αρνείται να προβεί σε σχετική εγγραφή στο μητρώο του άρθρου 14, είτε προβαίνει σε διαγραφή, εφόσον σχετική εγγραφή έχει ήδη πραγματοποιηθεί.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη γνωστοποίηση της παραγράφου 1, κοινοποιεί την απόφασή της στο ίδρυμα πληρωμών και στην αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους υποδοχής αναφέροντας στην τελευταία την ημερομηνία από την οποία το ίδρυμα πληρωμών έχει γνωστοποιήσει στην Τράπεζα της Ελλάδος, ότι ο αντιπρόσωπος ή το υποκατάστημα θα αρχίσει πράγματι να ασκεί δραστηριότητες στο σχετικό κράτος - μέλος υποδοχής. Σε κάθε περίπτωση, η ημερομηνία αυτή δεν μπορεί να προηγείται της εγγραφής του αντιπροσώπου ή του υποκαταστήματος στο μητρώο του άρθρου 14. Αν η ανωτέρω απόφαση, αφορά την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, ακολουθείται η ίδια διαδικασία και η ημερομηνία από την οποία το ίδρυμα πληρωμών επιτρέπεται να παρέχει υπηρεσίες πληρωμών στο κράτος - μέλος υποδοχής, δεν μπορεί να προηγείται της κοινοποίησης της απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

4. Το ίδρυμα πληρωμών ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, για οποιαδήποτε σημαντική μεταβολή στο περιεχόμενο των πληροφοριών που της κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης σχετικά με πρόσθετους αντιπροσώπους ή υποκαταστήματα ή της παύσης δραστηριοτήτων στο κράτος - μέλος υποδοχής. Στην περίπτωση αυτή, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους υποδοχής ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 2 και 3.

5. Αν ίδρυμα πληρωμών προτίθεται να αναθέσει εξωτερικά λειτουργικές δραστηριότητες υπηρεσιών πληρωμών σε τρίτους σε άλλο κράτος - μέλος ενημερώνει σχετικά την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τις παραγράφους 2 έως 4.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται το περιεχόμενο της γνωστοποίησης των παραγράφων 1,4 και 5, τα συνυποβαλλόμενα προς τούτο αναγκαία δικαιολογητικά και στοιχεία, τα κριτήρια και οι ειδικότερες προϋποθέσεις αξιολόγησης των εν λόγω αιτημάτων, η διαδικασία γνωστοποίησης των εν λόγω πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 30

Παροχή υπηρεσιών με ή χωρίς εγκατάσταση και εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους στην Ελλάδα από ιδρύματα πληρωμών με έδρα σε άλλα κράτη - μέλη (άρθρο 28 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ίδρυμα πληρωμών, με έδρα σε άλλο κράτος - μέλος, μπορεί να παρέχει για πρώτη φορά υπηρεσίες πληρω-

μών στην ημεδαπή, είτε ασκώντας το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης είτε το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, εφόσον οι εν λόγω υπηρεσίες πληρωμών καλύπτονται από την άδεια λειτουργίας του ιδρύματος πληρωμών στο κράτος - μέλος προέλευσης και με την προϋπόθεση της κοινοποίησης στην Τράπεζα της Ελλάδος, από τις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους προέλευσης των πληροφοριών που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος με την ιδιότητα αυτής ως αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής, μέσα σε ένα (1) μήνα από την παραλαβή της κοινοποίησης της παραγράφου 1, αξιολογεί τις εν λόγω πληροφορίες και, παρέχει στην αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προέλευσης παρατηρήσεις αναφορικά με την προβλεπόμενη παροχή υπηρεσιών πληρωμών από το οικείο ίδρυμα πληρωμών στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος της ελεύθερης εγκατάστασης ή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, ιδίως τυχόν εύλογες επιφυλάξεις σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

3. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, το υποκατάστημα και ο αντιπρόσωπος του εν λόγω ιδρύματος πληρωμών μπορεί να αρχίσουν να ασκούν τις δραστηριότητές τους στην ημεδαπή από την ημερομηνία την οποία η αρχή του κράτους - μέλους προέλευσης κοινοποιεί την απόφαση που έχει λάβει δυνάμει του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ στην Τράπεζα της Ελλάδος. Σε κάθε περίπτωση, η ημερομηνία αυτή δεν μπορεί να προηγείται της εγγραφής του αντιπροσώπου ή του υποκαταστήματος στο μητρώο του άρθρου 14 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ το οποίο τηρείται, από την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προέλευσης. Στην περίπτωση άσκησης του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, το ίδρυμα πληρωμών απαγορεύεται να παρέχει υπηρεσίες πληρωμών στην ημεδαπή πριν από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης της αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους προέλευσης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

4. Αν η Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής ενημερωθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προέλευσης σχετικά με οποιαδήποτε σημαντική μεταβολή στο περιεχόμενο των πληροφοριών που της κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1, ενεργεί σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2.

5. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως και στην περίπτωση που ίδρυμα πληρωμών με έδρα σε άλλο κράτος - μέλος προτίθεται να αναθέσει εξωτερικά λειτουργικές δραστηριότητες υπηρεσιών πληρωμών σε τρίτους στην ημεδαπή.

Άρθρο 31

Αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος για την άσκηση εποπτείας ως αρμόδιας αρχής κράτους - μέλους προέλευσης και κράτους - μέλους υποδοχής (άρθρο 29 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδιας αρχής κράτους - μέλους προέλευσης συνεργά-

ζεται με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών - μελών, στα οποία τα ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών, είτε ασκώντας το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης είτε το δικαίωμα ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, για να διενεργούνται έλεγχοι και να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά της, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 23. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, η Τράπεζα της Ελλάδος γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους υποδοχής ότι επιθυμεί να διενεργήσει είτε η ίδια είτε μέσω εξουσιοδοτημένων από αυτήν προσώπων επιτόπιο έλεγχο στο έδαφος του τελευταίου. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να αναθέσει στις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους υποδοχής τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στο εμπλεκόμενο ίδρυμα πληρωμών.

2. Οι αρμοδιότητες της παραγράφου 1 μπορεί να ασκούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδια αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής. Ύστερα από προηγούμενη σχετική ενημέρωση της Τράπεζας της Ελλάδος επιτρέπεται στις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους προέλευσης ιδρύματος πληρωμών που παρέχει υπηρεσίες πληρωμών στην Ελλάδα μέσω αντιπροσώπου ή υποκαταστήματος στο πλαίσιο του παρόντος νόμου, να προβαίνουν είτε οι ίδιες είτε μέσω εξουσιοδοτημένων από αυτές προσώπων στη διενέργεια ελέγχων. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα της Ελλάδος, μπορεί να αναλάβει ύστερα από αίτημα της αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους προέλευσης τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στο υποκατάστημα ή στον αντιπρόσωπο του εμπλεκόμενου ιδρύματος πληρωμών.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν την αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος υπό την ιδιότητα αυτής ως εποπτικής αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής να διενεργεί για τη σταθερότητα του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, ελέγχους των δραστηριοτήτων των αντιπροσώπων και του υποκαταστήματος ιδρύματος πληρωμών στην Ελλάδα και να απαιτεί πληροφόρηση σχετικά με τις δραστηριότητές τους. Πριν από τη διενέργεια των εν λόγω ελέγχων, η Τράπεζα της Ελλάδος διαβουλεύεται με τις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους προέλευσης. Ύστερα από τη διενέργεια των ελέγχων, η Τράπεζα της Ελλάδος γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους προέλευσης τις πληροφορίες και τα ευρήματα που είναι σημαντικά για την αξιολόγηση κινδύνου του ιδρύματος πληρωμών ή για τη σταθερότητα του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος.

4. Κατά τη διενέργεια ελέγχων από την Τράπεζα της Ελλάδος ή κατά τη διάρκεια ελέγχων που γίνονται στην Ελλάδα από τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών - μελών σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την εν γένει ισχύουσα νομοθεσία για την άσκηση της εποπτείας των ιδρυμάτων πληρωμών, τα υποκείμενα στους ελέγχους αυτούς πρόσωπα δεν δικαιούνται να επικαλεστούν το απόρρητο έναντι των αρμοδίων αρχών ή των εξουσιοδοτημένων από αυτές για τη διενέργεια του ελέγχου προσώπων.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής μπορεί

να απαιτεί από τα ιδρύματα πληρωμών με έδρα σε άλλο κράτος - μέλος που έχουν ορίσει αντιπροσώπους ή υποκαταστήματα στην Ελλάδα να υποβάλλουν ανά τακτά χρονικά διαστήματα εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητες που ασκούν στην ημεδαπή. Οι εκθέσεις αυτές ζητούνται για ενημερωτικούς ή στατιστικούς σκοπούς, καθώς επίσης για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με την παράγραφο 6 του άρθρου 68 και των άρθρων 94 έως 96. Η τήρηση απαιτήσεων επαγγελματικού απορρήτου που προβλέπεται στο άρθρο 25 ισχύει και για τους εν λόγω αντιπροσώπους και υποκαταστήματα.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος, είτε ως αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προέλευσης είτε ως αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους υποδοχής, κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους υποδοχής ή στις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους προέλευσης αντίστοιχα όλες τις σχετικές και/ή τις ουσιώδεις πληροφορίες, ιδίως σε περίπτωση παράβασης ή εικαζόμενης παράβασης εκ μέρους αντιπροσώπου ή υποκαταστήματος, ακόμα και όταν τέτοιες παραβάσεις έχουν συμβεί στο πλαίσιο ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα της Ελλάδος κοινοποιεί, ύστερα από αίτημα, όλες τις σχετικές πληροφορίες και, με ιδία πρωτοβουλία, όλες τις ουσιώδεις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών αναφορικά με τη συμμόρφωση του ιδρύματος πληρωμών με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 11.

7. Οι παράγραφοι 1 έως 6 εφαρμόζονται και στην περίπτωση πιστωτικών ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται στην ημεδαπή, όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα της παραγράφου 6 του άρθρου 68 και των άρθρων 94 έως 96.

8. Τα ιδρύματα πληρωμών με έδρα σε άλλο κράτος - μέλος που λειτουργούν στην Ελλάδα μέσω αντιπροσώπων ορίζουν ένα κεντρικό σημείο επικοινωνίας στην ημεδαπή, για να διασφαλίζεται κατάλληλη κι επαρκής επικοινωνία καθώς και ενημέρωση σχετικά με τη συμμόρφωσή τους με τα άρθρα 38 έως 101. Τούτο δεν επηρεάζει τη συμμόρφωση των εν λόγω ιδρυμάτων πληρωμών με τις διατάξεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο ορισμός του κεντρικού σημείου επικοινωνίας αποσκοπεί στη διευκόλυνση της εποπτείας από τις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους προέλευσης και την Τράπεζα της Ελλάδος ή τη ΓΓΕΠΚ υπό την ιδιότητα αυτών ως αρμοδίων αρχών του κράτους - μέλους υποδοχής, μεταξύ άλλων, με την παροχή εγγράφων και πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές, ύστερα από αίτησή τους.

Άρθρο 32

Μέτρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης περιλαμβανομένων των προληπτικών μέτρων (άρθρο 30 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδιας αρχής του κράτους - μέλους υποδοχής διαπιστώνει ότι ένα ίδρυμα πληρωμών με έδρα σε άλλο κράτος - μέλος που έχει αντιπροσώπους ή υπο-

καταστήματα στην ημεδαπή δεν συμμορφώνεται με τα άρθρα 5 έως 37, την παράγραφο 6 του άρθρου 68 και τα άρθρα 94 έως 96, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού καταγγελιών σχετικών με τα εν λόγω άρθρα, ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προέλευσης.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδια αρχής του κράτους-μέλους προέλευσης, εφόσον διαπιστώσει με βάση πληροφορίες που λαμβάνει από τις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους υποδοχής, ότι ίδρυμα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα, το οποίο έχει αντιπροσώπους ή υποκαταστήματα στο προαναφερόμενο κράτος-μέλος, δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 5 έως 37, την παράγραφο 6 του άρθρου 68 και τα άρθρα 95 έως 97 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ στο εν λόγω κράτος - μέλος, συμπεριλαμβανομένου του χειρισμού καταγγελιών σχετικών με τα εν λόγω άρθρα, λαμβάνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση όλα τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσής του. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα της Ελλάδος γνωστοποιεί τα εν λόγω μέτρα χωρίς καθυστέρηση στις αρμόδιες αρχές των εμπλεκόμενων κρατών - μελών υποδοχής.

3. Σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπου απαιτείται άμεση δράση ώστε να αντιμετωπισθεί σοβαρή απειλή για τα συλλογικά συμφέροντα των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών στην Ελλάδα, η Τράπεζα της Ελλάδος ως αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους υποδοχής μπορεί, παράλληλα με τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ αρμόδιων αρχών και εν αναμονή της λήψης μέτρων από τις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 31, να λαμβάνει προληπτικά μέτρα.

4. Τα προληπτικά μέτρα της παραγράφου 3 είναι κατάλληλα και αναλογικά προς τον σκοπό τους, δηλαδή την προστασία από ενδεχόμενη σοβαρή απειλή των συλλογικών συμφερόντων των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών στην Ελλάδα. Τα εν λόγω μέτρα, δεν πρέπει να οδηγούν σε προνομιακή μεταχείριση των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών του ιδρύματος πληρωμών στην Ελλάδα έναντι των χρηστών του σε άλλα κράτη - μέλη. Τα προληπτικά μέτρα έχουν προσωρινό χαρακτήρα και παύουν να ισχύουν όταν η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει, ότι οι σοβαρές απειλές που εντοπίστηκαν πλέον αντιμετωπίζονται, μεταξύ άλλων, με τη βοήθεια ή σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προέλευσης ή με την EAT σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 28.

5. Αν η Τράπεζα της Ελλάδος υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδια αρχής του κράτους - μέλους, υποδοχής αντιληφθεί κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ενημερώνει εκ των προτέρων και σε κάθε περίπτωση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την αρμόδια αρχή του κράτους - μέλους προέλευσης και την αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου εμπλεκόμενου κράτους - μέλους, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την EAT, σχετικά με τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνει δυνάμει της παραγράφου 3 και την αιτιολόγησή τους.

6. Στην περίπτωση κατά την οποία, πιστωτικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται στην ημεδαπή, δεν συμμορφώ-

νεται με την παράγραφο 6 του άρθρου 68 και τα άρθρα 94 έως 96 του παρόντος νόμου ή τα άρθρα 95 έως 97 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ, εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 1 έως 5.

7. Οι αρμοδιότητες της παραγράφου 1 ασκούνται από τη ΓΓΕΠΚ για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εν αναφορά προς τη συμμόρφωση με τα άρθρα 38 έως 102 του παρόντος, εκτός από την παράγραφο 6 του άρθρου 68 και τα άρθρα 94 έως 96. Αντιστοίχως, οι αρμοδιότητες της παραγράφου 2 ασκούνται από τη ΓΓΕΠΚ για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εν αναφορά προς τη συμμόρφωση με τα άρθρα 38 έως 103 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ, εκτός από την παράγραφο 6 του άρθρου 68 και τα άρθρα 95 έως 97 της εν λόγω Οδηγίας.

Άρθρο 33

Αιτιολόγηση και κοινοποίηση

(άρθρο 31 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή των άρθρων 24, 29, 30, 31 ή 32 και αφορά επιβολή κυρώσεων ή περιορισμών στην άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών ή της ελεύθερης εγκατάστασης είναι επαρκώς αιτιολογημένο και κοινοποιείται στον εμπλεκόμενο, κατά περίπτωση, πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.

2. Τα άρθρα 29, 30, 31 και 32 δεν θίγουν την άσκηση των αρμοδιοτήτων που απορρέουν από τη νομοθεσία σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ιδίως από την παρ. 1 του άρθρου 48 της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ και την παρ. 1 του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/847, σε ό,τι αφορά την εποπτεία και τον έλεγχο συμμόρφωσης προς τα εν λόγω νομοθετήματα.

ΤΜΗΜΑ 4

ΕΞΑΙΡΕΣΗ

Άρθρο 34

Πάροχοι υπηρεσίας

πληροφοριών λογαριασμού

(άρθρο 33 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η παροχή αποκλειστικά και μόνον της υπηρεσίας πληρωμών της περίπτωσης η' του στοιχείου 3 του άρθρου 4 γίνεται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία εφαρμόζουν τις διατάξεις των περιπτώσεων α', β', ε' έως η', ι', ιβ', ιδ', ιστ' και ιζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5, της παραγράφου 3 του άρθρου 5 και των άρθρων 13, 14, 15 και 16 και εξαιρούνται από την εφαρμογή της διαδικασίας και των προϋποθέσεων των άρθρων 5 έως 22. Τα άρθρα 23 έως 33 εφαρμόζονται στα ανωτέρω πρόσωπα, με εξαίρεση της παραγράφου 6 του άρθρου 24.

2. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αντιμετωπίζονται ως ιδρύματα πληρωμών, εφαρμόζουν μόνο τις διατάξεις που αναφέρονται στα άρθρα 41, 45 και 52 εφόσον τυγχάνουν εφαρμογής, καθώς επίσης και τις διατάξεις που αναφέρονται στα άρθρα 67, 69 και 94 έως 96 και εξαιρούνται από την εφαρμογή των άρθρων 38 έως 101.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35

Πρόσβαση στα συστήματα πληρωμών (άρθρο 35 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η πρόσβαση στα συστήματα πληρωμών που έχουν οι αδειοδοτημένοι ή οι εγγεγραμμένοι στα μητρώα πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίοι είναι νομικά πρόσωπα, γίνεται με τρόπο αντικειμενικό, αναλογικό και αμερόληπτο και δεν παρεμποδίζει την πρόσβαση, πέραν του αναγκαίου για τη διασφάλιση έναντι συγκεκριμένων κινδύνων, όπως ο κίνδυνος διακανονισμού, ο λειτουργικός κίνδυνος και ο επιχειρηματικός κίνδυνος και για την προστασία της χρηματοοικονομικής και λειτουργικής σταθερότητας του συστήματος πληρωμών.

2. Τα συστήματα πληρωμών δεν επιβάλλουν στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών ή σε άλλα συστήματα πληρωμών καμία από τις εξής απαιτήσεις:

α) περιοριστικούς κανόνες για την αποτελεσματική συμμετοχή σε άλλα συστήματα πληρωμών,

β) κανόνες με τους οποίους θεσπίζονται διακρίσεις μεταξύ των αδειοδοτημένων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών ή μεταξύ των εγγεγραμμένων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων,

γ) περιορισμούς σύμφωνα με το νομικό καθεστώς.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στα:

α) συστήματα πληρωμών που ορίζονται δυνάμει του ν. 2789/2000 (Α' 21),

β) συστήματα πληρωμών που συνίστανται αποκλειστικά από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που ανήκουν σε όμιλο.

4. Για τους σκοπούς της περίπτωσης α' της παραγράφου 3, αν συμμετέχων σε ορισμένο σύστημα πληρωμών σύμφωνα με το ν. 2789/2000 επιτρέπεται σε αδειοδοτημένο ή εγγεγραμμένο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που δεν είναι συμμετέχων στο σύστημα να δίνει εντολές μεταβίβασης μέσω του συστήματος πληρωμών, ο εν λόγω συμμετέχων παρέχει, όταν ζητηθεί, την ίδια δυνατότητα με αντικειμενικό, αναλογικό και αμερόληπτο τρόπο και σε άλλους αδειοδοτημένους ή εγγεγραμμένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.

5. Ο συμμετέχων παρέχει στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών πλήρη αιτιολόγηση σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος του τελευταίου.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος διασφαλίζει την τήρηση των προβλεπόμενων στο παρόν, στο πλαίσιο αρμοδιότητων της για την επίβλεψη των συστημάτων πληρωμών.

Άρθρο 36

Πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα (άρθρο 36 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Τα ιδρύματα πληρωμών έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες λογαριασμών πληρωμών των πιστωτικών ιδρυμάτων σε αντικειμενική, αμερόληπτη και αναλογική βάση. Η πρόσβαση αυτή πρέπει να είναι επαρκώς εκτεταμένη,

ώστε τα ιδρύματα πληρωμών να είναι σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών με απρόσκοπτο και αποτελεσματικό τρόπο. Το πιστωτικό ίδρυμα αιτιολογεί επαρκώς στην Τράπεζα της Ελλάδος κάθε τυχόν απόρριψη της πρόσβασης.

Άρθρο 37

Απαγόρευση σε πρόσωπα πλην των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών και υποχρέωση γνωστοποίησης (άρθρο 37 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Απαγορεύεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν είναι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ή δεν εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών.

2. Η αυτή απαγόρευση ισχύει και για την παροχή υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού από πρόσωπα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου ή άλλης ειδικής διάταξης, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών, πέραν της περίπτωσης η' του στοιχείου 3 του άρθρου 4, από πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 34. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7 του άρθρου 24, παραβάσεις της εν λόγω απαγόρευσης τιμωρούνται με τις κυρώσεις της παρ.4 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014.

3. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παρέχουν σωρευτικά ή διαζευκτικά τις υπηρεσίες των υποπεριπτώσεων αα' και ββ' της περίπτωσης ια' του άρθρου 3, των οποίων η συνολική αξία των πράξεων πληρωμής των προηγούμενων δώδεκα (12) μηνών υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, γνωστοποιούν την εν λόγω υπέρβαση στην Τράπεζα της Ελλάδος περιγράφοντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες και προσδιορίζοντας την υποπερίπτωση, σύμφωνα με την οποία θεωρούν ότι εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου. Βασισόμενη σε αυτή τη γνωστοποίηση, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να αντιταχθεί στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών μέσα σε έξι (6) μήνες από την παραλαβή της ή, αν η γνωστοποίηση δεν είναι πλήρης, από τη λήψη όλων των πληροφοριών που απαιτούνται. Η εν λόγω απόφαση λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια της περίπτωσης ια' του άρθρου 3 και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο πάροχο των ανωτέρω υπηρεσιών.

4. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες της περίπτωσης ιβ' του άρθρου 3 γνωστοποιούν το γεγονός αυτό στην Τράπεζα της Ελλάδος και υποβάλλουν, σε ετήσια βάση, έκθεση ελέγχου Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών ή ελεγκτικής εταιρείας που πιστοποιεί ότι η εν λόγω δραστηριότητα είναι σύμφωνη με τα όρια της περίπτωσης ιβ' του άρθρου 3.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει την ΕΑΤ σχετικά με τις υπηρεσίες που της γνωστοποιούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4, αναφέροντας την εξαίρεση της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ σύμφωνα με την οποία παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες.

6. Η περιγραφή των εξαιρούμενων δραστηριοτήτων που γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος και ασκούνται νομίμως σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4, δημοσιοποιείται στο μητρώο που προβλέπεται

στο άρθρο 14. Η Τράπεζα της Ελλάδος κοινοποιεί την εν λόγω πληροφορία στην ΕΑΤ για να δημοσιευτεί και στο μητρώο του άρθρου 15.

7. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται το περιεχόμενο της γνωστοποίησης των παραγράφων 3 και 4, τα υπόχρεα πρόσωπα, τα υποβαλλόμενα στοιχεία ή πληροφορίες, ή διαδικασία, η προθεσμία και τα ειδικότερα κριτήρια αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

**ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ
ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ**

**Άρθρο 38
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 38 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Τα άρθρα 38 έως 60 εφαρμόζονται σε μεμονωμένες πράξεις πληρωμής, σε συμβάσεις-πλαίσιο και σε πράξεις πληρωμής που καλύπτονται από αυτές. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν, ότι τα εν λόγω άρθρα δεν εφαρμόζονται εν όλω ή εν μέρει, εφόσον ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών δεν είναι καταναλωτής.

2. Τα άρθρα 38 έως 60 εφαρμόζονται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά τον ίδιο τρόπο όπως και στους καταναλωτές.

3. Ο παρών Νόμος ισχύει με την επιφύλαξη της Ζ1-699/2010 κοινής απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας - Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, άλλης σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας ή εθνικών μέτρων που είναι σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και αφορούν τις προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων στους καταναλωτές οι οποίες δεν ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο.

**Άρθρο 39
Λοιπές διατάξεις του ενωσιακού δικαίου
(άρθρο 39 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

Τα άρθρα 38 έως 60 δεν θίγουν οποιαδήποτε διάταξη του ενωσιακού δικαίου που περιλαμβάνει επιπλέον απαιτήσεις για προηγούμενη ενημέρωση. Ωστόσο, όταν εφαρμόζεται, το άρθρο 4θ του ν. 2251/1994, εκτός από τις διατάξεις των στοιχείων γγ' έως ζζ' της υποπερίπτωσης β', των στοιχείων αα', δδ' και εε' της υποπερίπτωσης γ', και του στοιχείου ββ' της υποπερίπτωσης δ' της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2, αντί για την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην περίπτωση Α' της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου, τηρούνται οι υποχρεώσεις των άρθρων 44, 45, 51 και 52 του παρόντος νόμου.

**Άρθρο 40
Χρέωση για παροχή πληροφοριών
(άρθρο 40 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν επιτρέπεται να χρεώνει το χρήστη υπηρεσιών πληρωμών για παροχή πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 38 έως 60.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών και ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να συμφωνούν για τη χρέωση της παροχής επιπλέον πληροφοριών ή της πιο συχνής αποστολής τους ή της διαβίβασής τους με τρόπο διαφορετικό από αυτόν που προσδιορίζεται στη σύμβαση-πλαίσιο, και οι οποίες αποστέλλονται ύστερα από αίτημα του χρήστη των υπηρεσιών πληρωμών.

3. Όταν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να επιβάλει χρέωση για πληροφορίες σύμφωνα με την παραγράφου 2, η χρέωση αυτή είναι εύλογη και ανάλογη με το πραγματικό κόστος στο οποίο υποβάλλεται ο πάροχος των υπηρεσιών πληρωμών.

**Άρθρο 41
Βάρος της απόδειξης όσον αφορά
τις απαιτήσεις πληροφόρησης
(άρθρο 41 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

Το βάρος της απόδειξης φέρει ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών για να αποδείξει, ότι έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις πληροφόρησης των άρθρων 38 έως 60.

**Άρθρο 42
Παρέκκλιση από τις απαιτήσεις πληροφόρησης
για τα μέσα πληρωμών μικρής αξίας
και το ηλεκτρονικό χρήμα
(άρθρο 42 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Στις περιπτώσεις μέσω πληρωμών τα οποία, σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση-πλαίσιο, αφορούν αποκλειστικά επιμέρους πράξεις πληρωμής που δεν υπερβαίνουν τα τριάντα (30) ευρώ ή είτε έχουν όριο δαπανών εκατόν πενήντα (150) ευρώ είτε αποθηκεύουν χρηματικά ποσά που δεν υπερβαίνουν ποτέ τα εκατόν πενήντα (150) ευρώ:

α) κατά παρέκκλιση των άρθρων 51, 52 και 56, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει στον πληρωτή μόνο πληροφορίες για τα κύρια χαρακτηριστικά των υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο μπορεί να χρησιμοποιείται το μέσο πληρωμών, την ευθύνη, τα επιβαλλόμενα τέλη και άλλες ουσιώδεις πληροφορίες που απαιτούνται για τη λήψη τεκμηριωμένης απόφασης, καθώς και ενδείξεις για το πού υπάρχουν άλλες πληροφορίες και όροι που προσδιορίζονται στο άρθρο 52 και οι οποίες είναι διαθέσιμες με ευπρόσπιτο τρόπο,

β) είναι δυνατόν να συμφωνείται ότι, κατά παρέκκλιση του άρθρου 54, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν υποχρεούται να προτείνει τροποποιήσεις των όρων της σύμβασης-πλαίσιο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 51,

γ) είναι δυνατόν να συμφωνείται ότι, κατά παρέκκλιση των άρθρων 57 και 58, μετά την εκτέλεση μιας πράξης πληρωμής:

αα) ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει ή καθιστά διαθέσιμο μόνον έναν αριθμό αναφοράς που επιτρέπει στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών να αναγνωρίζει την πράξη πληρωμής, το ποσό της και τα σχετικά τέλη και/ή, στην περίπτωση πολλαπλών πράξεων πληρωμής του ίδιου είδους προς τον ίδιο δικαιούχο, μόνον πληροφορίες σχετικά με το συνολικό ποσό και τα τέλη αυτών των πράξεων πληρωμών,

ββ) ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν υποχρεούται να παρέχει ή να καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην υποπερίπτωση αα', αν το μέσο πληρωμής χρησιμοποιείται ανώνυμα ή εάν ο πάροχος των υπηρεσιών πληρωμών δεν είναι τεχνικώς σε θέση να τις παρέχει. Ωστόσο, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει στον πληρωτή τη δυνατότητα να ελέγχει το ποσό των αποθηκευμένων χρηματικών ποσών.

2. Για τις εγχώριες πράξεις πληρωμών τα ποσά της παραγράφου 1 διπλασιάζονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 **ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ**

Άρθρο 43 **Πεδίο εφαρμογής** **(άρθρο 43 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Τα άρθρα 43 έως 49 εφαρμόζονται στις μεμονωμένες πράξεις πληρωμής που δεν καλύπτονται από σύμβαση-πλαίσιο.

2. Όταν εντολή πληρωμής για τη διενέργεια μεμονωμένης πράξης πληρωμής διαβιβάζεται με μέσο πληρωμής που καλύπτεται από σύμβαση-πλαίσιο, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν υποχρεούται να παρέχει ή να καταστήσει διαθέσιμες πληροφορίες οι οποίες έχουν ήδη δοθεί ή πρόκειται να δοθούν στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, σύμφωνα με τη σύμβαση-πλαίσιο με άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 44 **Προηγούμενη γενική ενημέρωση** **(άρθρο 44 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών θέτει στη διάθεση του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών σε προσιτή μορφή και με κατανοητό τρόπο, τις πληροφορίες και τους όρους του άρθρου 45 όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχει, πριν ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών δεσμευθεί από σύμβαση ή προσφορά μεμονωμένης υπηρεσίας πληρωμών. Ύστερα από αίτημα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει τις πληροφορίες και τους όρους σε έντυπη μορφή ή σε άλλο σταθερό μέσο. Η διατύπωση των πληροφοριών και όρων πρέπει να είναι εύκολα κατανοητή, με σαφή και εύληπτη μορφή και στην ελληνική γλώσσα, εφόσον οι υπηρεσίες πληρωμών παρέχονται στην ημεδαπή, ή στην επίσημη γλώσσα του κράτους - μέλους στο οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες πληρωμών ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα συμφωνήσουν τα μέρη.

2. Αν, ύστερα από αίτημα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών έχει συναφθεί σύμβαση παροχής μεμονωμένης υπηρεσίας πληρωμών με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως, το οποίο δεν επιτρέπει στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να συμμορφωθεί με την παράγραφο 1, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παράγραφο 1 αμέσως μετά από την εκτέλεση της πράξης πληρωμής.

3. Οι υποχρεώσεις της παραγράφου 1 μπορεί επίσης να εκπληρώνονται με την παροχή αντιγράφου του σχεδίου σύμβασης μεμονωμένης υπηρεσίας πληρωμών ή

του σχεδίου της εντολής πληρωμής, όπου περιέχονται οι κατά το άρθρο 45 πληροφορίες και όροι.

Άρθρο 45 **Πληροφορίες και όροι** **(άρθρο 45 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει ή θέτει στη διάθεση του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών τις εξής πληροφορίες και όρους:

α) τον προσδιορισμό των πληροφοριών ή του αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης που πρέπει να παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών για την ορθή εκκίνηση ή εκτέλεση της εντολής πληρωμής,

β) τη μέγιστη προθεσμία εκτέλεσης, μέσα στην οποία οφείλει να παρασχεθεί η υπηρεσία πληρωμών,

γ) όλες τις επιβαρύνσεις που πρέπει να καταβάλει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών και, εφόσον το ζητήσει ο χρήστης, την ανάλυση των εν λόγω επιβαρύνσεων,

δ) ανάλογα με την περίπτωση, την πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία ή τη συναλλαγματική ισοτιμία αναφοράς που πρόκειται να εφαρμοσθεί στην πράξη πληρωμής.

2. Επιπλέον, οι πάροχοι υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής παρέχουν ή καθιστούν διαθέσιμες στον πληρωτή, πριν από την εκκίνηση της πληρωμής, τις ακόλουθες σαφείς και ολοκληρωμένες πληροφορίες:

α) την επωνυμία του παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής, την ταχυδρομική διεύθυνση της έδρας και, ανάλογα με την περίπτωση, την ταχυδρομική διεύθυνση του αντιπροσώπου ή του υποκαταστήματός του που λειτουργούν στην ημεδαπή, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο επικοινωνίας, περιλαμβανομένης της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, για την επικοινωνία με τον πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής,

β) τα στοιχεία επικοινωνίας της αρμόδιας εποπτικής αρχής.

3. Κατά περίπτωση, κάθε άλλη σχετική πληροφορία και σχετικοί όροι του άρθρου 52, διατίθενται στον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών σε προσιτή μορφή και με κατανοητό τρόπο.

Άρθρο 46 **Πληροφορίες που παρέχονται στον πληρωτή και τον δικαιούχο της πληρωμής μετά την εκκίνηση εντολής πληρωμής** **(άρθρο 46 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)**

Εκτός από τις πληροφορίες και τους όρους του άρθρου 45, όταν η εκκίνηση εντολής πληρωμής διενεργείται μέσω παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής, ο πάροχος υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής, αμέσως μετά την εκκίνηση, παρέχει ή καθιστά διαθέσιμες τις εξής πληροφορίες στον πληρωτή και, όπου απαιτείται, στο δικαιούχο:

α) επιβεβαίωση για την επιτυχή εκκίνηση της εντολής πληρωμής στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού του πληρωτή,

β) στοιχεία αναφοράς που επιτρέπουν στον πληρωτή και στο δικαιούχο να ταυτοποιήσουν την πράξη πλη-

ρωμής και, ανάλογα με την περίπτωση, επιτρέπουν στο δικαιούχο να ταυτοποιήσει τον πληρωτή, καθώς και κάθε πληροφορία που διαβιβάζεται με την πράξη πληρωμής,

γ) το ποσό της πράξης πληρωμής,

δ) ανάλογα με την περίπτωση, το ποσό τυχόν επιβαρύνσεων καταβλητέων στον πάροχο υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής για την πράξη πληρωμής, και, ανάλογα με την περίπτωση, την ανάλυση των ποσών των επιβαρύνσεων αυτών.

Άρθρο 47

Πληροφορίες που παρέχονται στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού του πληρωτή στην περίπτωση υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής (άρθρο 47 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Όταν η εκκίνηση εντολής πληρωμής διενεργείται μέσω παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής, αυτός καθιστά διαθέσιμα στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού του πληρωτή τα στοιχεία ταυτοποίησης της πράξης πληρωμής.

Άρθρο 48

Πληροφορίες που παρέχονται στον πληρωτή μετά τη λήψη της εντολής πληρωμής (άρθρο 48 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Αμέσως μετά τη λήψη της εντολής πληρωμής, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή παρέχει ή καθιστά διαθέσιμες στον πληρωτή, με τον τρόπο της παραγράφου 1 του άρθρου 44, τις εξής πληροφορίες όσον αφορά τις δικές του υπηρεσίες:

α) τα στοιχεία αναφοράς που επιτρέπουν στον πληρωτή να ταυτοποιήσει την πράξη πληρωμής και, κατά περίπτωση, τις πληροφορίες που αφορούν το δικαιούχο,

β) το ποσό της πράξης πληρωμής στο νόμισμα που χρησιμοποιείται στην εντολή πληρωμής,

γ) το ποσό των τυχόν επιβαρύνσεων για την πράξη πληρωμής, τις οποίες πρέπει να καταβάλει ο πληρωτής και, ανάλογα με την περίπτωση, την ανάλυση των ποσών των επιβαρύνσεων αυτών,

δ) ανάλογα με την περίπτωση, τη συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιήθηκε στην πράξη πληρωμής από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή ή σχετική αναφορά, αν διαφέρει από την ισοτιμία που παρασχέθηκε σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 45, και το ποσό της πράξης πληρωμής μετά τη μετατροπή του νομίσματος,

ε) την ημερομηνία λήψης της εντολής πληρωμής.

Άρθρο 49

Πληροφορίες που παρέχονται στον δικαιούχο μετά την εκτέλεση της εντολής πληρωμής (άρθρο 49 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Αμέσως μετά την εκτέλεση της εντολής πληρωμής, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου παρέχει ή καθιστά διαθέσιμες στο δικαιούχο, με τον τρόπο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 44, τις εξής πληροφορίες όσον αφορά τις δικές του υπηρεσίες:

α) τα στοιχεία αναφοράς που επιτρέπουν στο δικαιούχο να ταυτοποιήσει την πράξη πληρωμής και, αν χρει-

άζεται, τον πληρωτή, καθώς και κάθε πληροφορία που διαβιβάζεται με την πράξη πληρωμής,

β) το ποσό της πράξης πληρωμής στο νόμισμα στο οποίο τα χρηματικά ποσά τίθενται στη διάθεση του δικαιούχου,

γ) το ποσό των τυχόν επιβαρύνσεων για την πράξη πληρωμής, τις οποίες πρέπει να καταβάλει ο δικαιούχος και, ανάλογα με την περίπτωση, την ανάλυση των ποσών των επιβαρύνσεων αυτών,

δ) ανάλογα με την περίπτωση, τη συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιήθηκε στην πράξη πληρωμής από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου και το ποσό της πράξης πληρωμής πριν από τη μετατροπή του νομίσματος,

ε) την ημερομηνία αξίας για την πίστωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 50

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 50 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Τα άρθρα 50 έως 58 εφαρμόζονται στις πράξεις πληρωμής που καλύπτονται από σύμβαση-πλαίσιο.

Άρθρο 51

Προηγούμενη γενική ενημέρωση

(άρθρο 51 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών οφείλει να παρέχει στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών σε εύθετο χρόνο πριν αυτός δεσμευθεί από σύμβαση-πλαίσιο ή προσφορά, σε έντυπη μορφή ή σε άλλο σταθερό μέσο, τις πληροφορίες και τους όρους του άρθρου 52. Η διατύπωση των πληροφοριών και όρων πρέπει να είναι εύκολα κατανοητή, με σαφή και εύληπτη μορφή και στην ελληνική γλώσσα, εφόσον οι υπηρεσίες πληρωμών παρέχονται στην ημεδαπή ή στην επίσημη γλώσσα του κράτους - μέλους στο οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες πληρωμών, ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα συμφωνήσουν τα μέρη.

2. Αν, ύστερα από αίτημα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών η σύμβαση-πλαίσιο έχει συναφθεί με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο δεν επιτρέπει στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να συμμορφωθεί με την παράγραφο 1, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εκπληρώνει την υποχρέωσή του σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης-πλαίσιο.

3. Οι υποχρεώσεις της παραγράφου 1 μπορεί επίσης να εκπληρώνονται με την παροχή αντιγράφου του σχεδίου σύμβασης-πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών και των όρων του άρθρου 52.

Άρθρο 52

Πληροφορίες και όροι

(άρθρο 52 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών οφείλει να παρέχει στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών όλες τις παρακάτω πληροφορίες που αφορούν:

1. Τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών:

α) την επωνυμία του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, την ταχυδρομική διεύθυνση της έδρας του και, ανά-

λογα με την περίπτωση, την ταχυδρομική διεύθυνση του αντιπροσώπου ή του υποκαταστήματός του που λειτουργούν στην ημεδαπή, καθώς και κάθε άλλη διεύθυνση, περιλαμβανομένης της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, για την επικοινωνία με τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών,

β) τα στοιχεία των αρμοδίων εποπτικών αρχών και του μητρώου που ορίζεται στο άρθρο 14 ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού δημόσιου μητρώου στο οποίο καταχωρήθηκε η άδεια λειτουργίας του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και ο αριθμός εγγραφής ή αντίστοιχο μέσο ταυτοποίησης στο εν λόγω μητρώο.

2. Τη χρήση των υπηρεσιών πληρωμών:

α) περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των υπηρεσιών πληρωμών που πρόκειται να του παρασχεθούν,

β) καθορισμό των πληροφοριών ή του αποκλειστικού μέσου ταυτοποίησης που πρέπει να παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών για την ορθή εκκίνηση ή εκτέλεση της εντολής πληρωμής,

γ) τον τύπο και τη διαδικασία κοινοποίησης της συγκατάθεσης για την εκκίνηση εντολής πληρωμής ή την εκτέλεση μιας πράξης πληρωμής, καθώς και της άρσης της συγκατάθεσης σύμφωνα με τα άρθρα 64 και 80,

δ) αναφορά του χρόνου λήψης της εντολής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 78 και του χρονικού σημείου λήξης των ημερήσιων εργασιών του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, εφόσον υφίσταται,

ε) τη μέγιστη προθεσμία εκτέλεσης μέσα στην οποία πρέπει να παρέχονται οι υπηρεσίες πληρωμών,

στ) την ύπαρξη δυνατότητας συμφωνίας σχετικά με το όριο δαπανών για τη χρήση του μέσου πληρωμών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 68,

ζ) στην περίπτωση των μέσων πληρωμών με κάρτα που φέρει περισσότερα του ενός εμπορικά σήματα, τα δικαιώματα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/751 (ΕΛ 123).

3. Τις επιβαρύνσεις, τα επιτόκια και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες:

α) όλες τις επιβαρύνσεις που πρέπει να καταβάλει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών στον πάροχο των υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με τον τρόπο και τη συχνότητα με την οποία παρέχονται ή διατίθενται πληροφορίες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και, ανάλογα με την περίπτωση, την ανάληψη των ποσών των επιβαρύνσεων αυτών,

β) ανάλογα με την περίπτωση, το εφαρμοστέο επιτόκιο και την εφαρμοστέα συναλλαγματική ισοτιμία ή, αν πρόκειται να εφαρμοστεί επιτόκιο και συναλλαγματική ισοτιμία αναφοράς, τη μέθοδο υπολογισμού του πραγματικού επιτοκίου και τη σχετική ημερομηνία, καθώς και το δείκτη ή τη βάση προσδιορισμού αυτού του επιτοκίου ή της συναλλαγματικής ισοτιμίας αναφοράς,

γ) αν έχει συμφωνηθεί, την άμεση εφαρμογή αλλαγών στο επιτόκιο ή τη συναλλαγματική ισοτιμία αναφοράς και τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με τις αλλαγές σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 54.

4. Την επικοινωνία:

α) ανάλογα με την περίπτωση, τα μέσα επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών απαιτήσεων ως

προς τον εξοπλισμό και το λογισμικό του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, που έχουν συμφωνήσει τα μέρη για τη διαβίβαση των πληροφοριών ή ειδοποιήσεων στο πλαίσιο του παρόντος νόμου,

β) τον τρόπο με τον οποίον παρέχονται ή καθίστανται διαθέσιμες οι πληροφορίες σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και τη σχετική συχνότητα,

γ) τη γλώσσα ή τις γλώσσες σύνταξης και επικοινωνίας της σύμβασης-πλαίσιο κατά τη διάρκεια της συμβατικής σχέσης,

δ) το δικαίωμα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών να λαμβάνει τους όρους της σύμβασης-πλαίσιο και τις πληροφορίες και προϋποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 53.

5. Τις προφυλάξεις και τα διορθωτικά μέτρα:

α) ανάλογα με την περίπτωση, περιγραφή των μέτρων που πρέπει να λαμβάνει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών για την ασφαλή φύλαξη του μέσου πληρωμών, καθώς και τους τρόπους ειδοποίησης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 69,

β) την ασφαλή διαδικασία με την οποία ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ειδοποιεί το χρήστη υπηρεσιών πληρωμών σε περίπτωση υπόνοιας ή πραγματικής τέλεσης απάτης ή απειλής της ασφάλειας,

γ) αν έχει συμφωνηθεί, τους όρους με τους οποίους ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών διατηρεί το δικαίωμα να αναστείλει ένα μέσο πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 68,

δ) την ευθύνη του πληρωτή σύμφωνα με το άρθρο 74, περιλαμβανομένων των πληροφοριών για το σχετικό ποσό,

ε) τον τρόπο και την προθεσμία μέσα στην οποία ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών οφείλει να ειδοποιεί τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών για μη εγκεκριμένες ή εσφαλμένα εκτελεσθείσες πράξεις πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 71, καθώς και την ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 73,

στ) την ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για την εκκίνηση ή την εκτέλεση των πράξεων πληρωμής σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 89,

ζ) τους όρους επιστροφής χρηματικών ποσών σύμφωνα με τα άρθρα 76 και 77.

6. Τις αλλαγές και τη λήξη της σύμβασης-πλαίσιο:

α) εφόσον συμφωνηθεί, πληροφορίες τις οποίες ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών θεωρείται ότι έχει αποδεχθεί σχετικά με τις τροποποιήσεις των όρων της σύμβασης-πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 54, εκτός αν γνωστοποιήσει στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών πριν από την προτεινόμενη ημερομηνία έναρξης ισχύος τους ότι δεν τις αποδέχεται,

β) τη χρονική διάρκεια της σύμβασης-πλαίσιο,

γ) το δικαίωμα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών να καταγγέλλει τη σύμβαση-πλαίσιο, καθώς και κάθε συμφωνία που αφορά στην καταγγελία σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 54 και το άρθρο 55.

7. Την επίλυση διαφορών:

α) κάθε συμβατική ρήτρα σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στη σύμβαση-πλαίσιο και/ή τα αρμόδια δικαστήρια,

β) τις διαδικασίες Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών (ΕΕΔ) που έχει στη διάθεσή του ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με τα άρθρα 97 έως 100.

Άρθρο 53

Δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες και στους συμβατικούς όρους της σύμβασης-πλαίσιο (άρθρο 53 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Κατά τη διάρκεια της συμβατικής σχέσης ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών έχει το δικαίωμα, οποτεδήποτε, ύστερα από αίτημά του, να λαμβάνει τους συμβατικούς όρους της σύμβασης-πλαίσιο, καθώς και τις πληροφορίες και τους όρους του άρθρου 52 σε έντυπη μορφή ή σε άλλο σταθερό μέσο.

Άρθρο 54

Τροποποίηση των συμβατικών όρων της σύμβασης-πλαίσιο (άρθρο 54 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Κάθε τροποποίηση της σύμβασης-πλαίσιο ή των πληροφοριών και των όρων του άρθρου 52 προτείνεται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών με τον τρόπο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 51 και τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από την προτεινόμενη ημερομηνία έναρξης ισχύος τους. Ο χρήστης των υπηρεσιών πληρωμών μπορεί είτε να αποδεχθεί είτε να απορρίψει τις τροποποιήσεις πριν από την προτεινόμενη ημερομηνία έναρξης ισχύος τους. Όπου συντρέχει η περίπτωση α' του στοιχείου 6 του άρθρου 52, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνει το χρήστη υπηρεσιών πληρωμών ότι θα θεωρηθεί, ότι έχει αποδεχθεί τις εν λόγω τροποποιήσεις, αν ο τελευταίος δεν γνωστοποιήσει στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών ότι δεν τις αποδέχεται πριν από την προτεινόμενη ημερομηνία έναρξης ισχύος τους. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνει επίσης το χρήστη υπηρεσιών πληρωμών ότι, αν απορρίψει τις αλλαγές αυτές, έχει το δικαίωμα να λύσει τη σύμβαση-πλαίσιο χωρίς επιβάρυνση και με ισχύ από οποιαδήποτε χρονική στιγμή μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία θα είχε εφαρμοστεί η τροποποίηση.

2. Αλλαγές των επιτοκίων ή των συναλλαγματικών ισοτιμιών μπορεί να εφαρμόζονται αμέσως και χωρίς προειδοποίηση, εφόσον το δικαίωμα αυτό έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση-πλαίσιο και οι αλλαγές των επιτοκίων ή των συναλλαγματικών ισοτιμιών βασίζονται στα επιτόκια ή τις συναλλαγματικές ισοτιμίες αναφοράς που έχουν συμφωνηθεί σύμφωνα με τις περιπτώσεις β' και γ' του στοιχείου 3 του άρθρου 52. Ο χρήστης των υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνεται το ταχύτερο δυνατόν για κάθε αλλαγή του επιτοκίου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 51, εκτός αν τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν συμφωνήσει για συγκεκριμένη συχνότητα ή τρόπο παροχής ή διάθεσης των πληροφοριών στο χρήστη των υπηρεσιών πληρωμών. Ωστόσο, οι αλλαγές στα επιτόκια ή τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που είναι ευνοϊκότερες για τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών, μπορεί να εφαρμόζονται χωρίς προειδοποίηση.

3. Οι αλλαγές του επιτοκίου ή της συναλλαγματικής ισοτιμίας που χρησιμοποιούνται κατά τις πράξεις πληρωμής εφαρμόζονται και υπολογίζονται κατά τρόπο ουδέτερο, χωρίς διακρίσεις εις βάρος των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 55

Λύση της σύμβασης-πλαίσιο (άρθρο 55 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να λύσει τη σύμβαση-πλαίσιο οποτεδήποτε, εκτός αν τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν συμφωνήσει προθεσμία προειδοποίησης. Η εν λόγω προθεσμία δεν υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα.

2. Η λύση της σύμβασης-πλαίσιο δεν συνεπάγεται επιβάρυνση για το χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, εκτός αν αυτή βρίσκεται σε ισχύ για λιγότερο από έξι (6) μήνες. Τυχόν χρεώσεις για τη λύση της σύμβασης-πλαίσιο πρέπει να είναι εύλογες και σύμφωνες με το κόστος.

3. Αν συμφωνηθεί στη σύμβαση-πλαίσιο, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να καταγγείλει σύμβαση-πλαίσιο αορίστου χρόνου με ειδοποίηση τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν, με τον ίδιο τρόπο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 51.

4. Οι επιβαρύνσεις για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών που χρεώνονται σε τακτική βάση καταβάλλονται από το χρήστη υπηρεσιών πληρωμών μόνο κατ' αναλογία προς το χρόνο μέχρι τη λύση της σύμβασης-πλαίσιο. Αν οι επιβαρύνσεις καταβληθούν προκαταβολικά, επιστρέφονται κατ' αναλογία.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που διέπουν τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων μερών να υπαναχωρούν από τη σύμβαση-πλαίσιο ή να την κηρύσσουν άκυρη.

Άρθρο 56

Πληροφόρηση πριν από την εκτέλεση επιμέρους πράξης πληρωμής (άρθρο 56 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Για κάθε επιμέρους πράξη πληρωμής της οποίας η εκκίνηση διενεργείται από τον πληρωτή και η οποία καλύπτεται από σύμβαση-πλαίσιο, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών, ύστερα από αίτημα του πληρωτή, για τη συγκεκριμένη πράξη πληρωμής, παρέχει σαφείς πληροφορίες σχετικά με τα εξής:

- α) τη μέγιστη προθεσμία εκτέλεσης,
- β) τις επιβαρύνσεις που πρέπει να καταβληθούν από τον πληρωτή,
- γ) την ανάλυση, ανάλογα με την περίπτωση, των ποσών των επιβαρύνσεων.

Άρθρο 57

Πληροφόρηση του πληρωτή για τις επιμέρους πράξεις πληρωμής (άρθρο 57 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Μετά τη χρέωση του λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή με το ποσό της επιμέρους πράξης πληρωμής ή, όταν ο πληρωτής δεν χρησιμοποιεί λογαριασμό πληρωμών, μετά τη λήψη της εντολής πληρωμής, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή παρέχει αμελλητί

στον πληρωτή και με τον τρόπο που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 51, τις εξής πληροφορίες:

α) στοιχείο αναφοράς που επιτρέπει στον πληρωτή να ταυτοποιήσει κάθε πράξη πληρωμής και, κατά περίπτωση, τις πληροφορίες που αφορούν το δικαιούχο,

β) το ποσό της πράξης πληρωμής στο νόμισμα στο οποίο χρεώνεται ο λογαριασμός πληρωμών του πληρωτή ή στο νόμισμα που χρησιμοποιείται για την εντολή πληρωμής,

γ) το ποσό των τυχόν επιβαρύνσεων για την πράξη πληρωμής και, ανάλογα με την περίπτωση, την ανάλυση των ποσών των επιβαρύνσεων αυτών ή τον τόκο που πρέπει να καταβάλλει ο πληρωτής,

δ) όπου απαιτείται, τη συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιήθηκε στην πράξη πληρωμής από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή και το ποσό της πράξης πληρωμής μετά τη μετατροπή του νομίσματος,

ε) την ημερομηνία αξίας για τη χρέωση ή την ημερομηνία λήψης της εντολής πληρωμής.

2. Η σύμβαση-πλαίσιο περιλαμβάνει όρο, ότι ο πληρωτής μπορεί να απαιτεί οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να παρέχονται ή να καθίστανται διαθέσιμες περιοδικά τουλάχιστον μία (1) φορά τον μήνα, χωρίς επιβάρυνση με τρόπο που έχει συμφωνηθεί και που επιτρέπει στον πληρωτή να αποθηκεύει και να αναπαράγει αυτούσιες τις πληροφορίες.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει πληροφορίες σε έντυπη μορφή ή άλλο σταθερό μέσο τουλάχιστον μία (1) φορά ανά τρίμηνο, χωρίς επιβάρυνση.

Άρθρο 58

Πληροφόρηση του δικαιούχου για τις επιμέρους πράξεις πληρωμής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Μετά την εκτέλεση επιμέρους πράξης πληρωμής ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου παρέχει αμελλητί στον δικαιούχο, με τον τρόπο που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 51, τις εξής πληροφορίες:

α) στοιχεία αναφοράς που επιτρέπουν στον δικαιούχο να ταυτοποιήσει την πράξη πληρωμής και τον πληρωτή, καθώς και κάθε πληροφορία που διαβιβάζεται με την πράξη πληρωμής,

β) το ποσό της πράξης πληρωμής στο νόμισμα στο οποίο πιστώνεται ο λογαριασμός πληρωμών του δικαιούχου,

γ) το ποσό των τυχόν επιβαρύνσεων για την πράξη πληρωμής και, ανάλογα με την περίπτωση, την ανάλυση των ποσών των επιβαρύνσεων αυτών ή τον τόκο που πρέπει να καταβάλλει ο δικαιούχος,

δ) όπου απαιτείται, τη συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιήθηκε στην πράξη πληρωμής από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου και το ποσό της πράξης πληρωμής πριν από τη μετατροπή του νομίσματος,

ε) την ημερομηνία αξίας για την πίστωση.

2. Η σύμβαση-πλαίσιο μπορεί να περιλαμβάνει όρο ότι, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχονται ή καθίστανται διαθέσιμες περιοδικά τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα, με τρόπο που έχει συμφωνηθεί και που επιτρέπει στον δικαιούχο να απο-

θηκεύει και να αναπαράγει αυτούσιες τις πληροφορίες.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει πληροφορίες σε έντυπη μορφή ή σε άλλο σταθερό μέσο τουλάχιστον μία (1) φορά ανά τρίμηνο, χωρίς επιβάρυνση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 59

Νόμισμα και μετατροπή νομίσματος (άρθρο 59 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Οι πληρωμές διενεργούνται στο νόμισμα το οποίο έχουν συμφωνήσει τα μέρη.

2. Όταν, πριν από την εκκίνηση της πράξης πληρωμής, προσφέρεται υπηρεσία μετατροπής νομισμάτων σε αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές (ΑΤΜ), στο σημείο πώλησης ή εκ μέρους του δικαιούχου, το μέρος που προσφέρει την υπηρεσία μετατροπής νομισμάτων στον πληρωτή υποχρεούται να του γνωστοποιήσει κάθε σχετική επιβάρυνση, καθώς και τη συναλλαγματική ισοτιμία που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τη μετατροπή.

Ο πληρωτής αποδέχεται την παροχή της υπηρεσίας μετατροπής νομισμάτων πάνω σε αυτή τη βάση.

Άρθρο 60

Ενημέρωση σχετικά με τυχόν πρόσθετη επιβάρυνση ή έκπτωση (άρθρο 60 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Όταν, για τη χρήση ενός συγκεκριμένου μέσου πληρωμών, ο δικαιούχος προσφέρει έκπτωση, ενημερώνει σχετικά τον πληρωτή πριν από την εκκίνηση της πράξης πληρωμής.

2. Όταν, για τη χρήση ενός συγκεκριμένου μέσου πληρωμών, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ή άλλο πρόσωπο που εμπλέκεται στην πράξη επιβάλλει επιβάρυνση, ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνεται σχετικά από τα εν λόγω πρόσωπα πριν από την εκκίνηση της πράξης πληρωμής.

3. Ο πληρωτής υποχρεούται μόνο, να πληρώσει για τις επιβαρύνσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 αν του γνωστοποιήθηκε ολόκληρο το ποσό πριν από την εκκίνηση της πράξης πληρωμής.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 61

Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 61 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Όταν ο χρήστης των υπηρεσιών πληρωμών δεν είναι καταναλωτής, ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να συμφωνούν ότι δεν εφαρμόζονται εν όλω ή εν μέρει η παράγραφος 1 του άρθρου 62, η παράγραφος 3 του άρθρου 64 και τα άρθρα 72, 74, 76, 77, 80, 88 και 89. Ο χρήστης υπηρε-

σιών πληρωμών και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορούν επίσης να συμφωνούν χρονικά περιθώρια διαφορετικά από εκείνα που προβλέπονται στο άρθρο 71.

2. Τα άρθρα 61 έως 101, εκτός από το άρθρο 100, εφαρμόζονται στις πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά τον ίδιο τρόπο, όπως και στους καταναλωτές.

3. Ο παρών νόμος, ισχύει με την επιφύλαξη της Ζ1-699/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας - Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και κάθε άλλης σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας ή εθνικών μέτρων που είναι σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και αφορούν τις προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων στους καταναλωτές οι οποίες δεν ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 62
Επιβαλλόμενες επιβαρύνσεις
(άρθρο 62 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν χρεώνει το χρήστη υπηρεσιών πληρωμών για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που έχει ή για τα διορθωτικά και προληπτικά μέτρα που οφείλει να λαμβάνει σύμφωνα με τα άρθρα 61 έως 101, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παράγραφο 1 του άρθρου 79, στην παράγραφο 5 του άρθρου 80 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 87. Οι επιβαρύνσεις αυτές συμφωνούνται μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και είναι εύλογες και ανάλογες με το πραγματικό κόστος στο οποίο υποβάλλεται ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών.

2. Για πράξεις πληρωμής που παρέχονται εντός των κρατών - μελών, όταν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών τόσο του πληρωτή όσο και του δικαιούχου ή ο μοναδικός πάροχος υπηρεσιών πληρωμών για την πράξη πληρωμής είναι εγκατεστημένοι σε αυτά, ο δικαιούχος επωμίζεται τις επιβαρύνσεις που επιβάλλει ο δικός του πάροχος υπηρεσιών πληρωμών και ο πληρωτής επωμίζεται τις επιβαρύνσεις που επιβάλλει ο δικός του πάροχος υπηρεσιών πληρωμών.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν δικαιούται να θέτει περιορισμούς στο δικαίωμα του δικαιούχου να προσφέρει στον πληρωτή έκπτωση ή άλλως να τον κατευθύνει προς τη χρήση του συγκεκριμένου μέσου πληρωμών.

4. Ο δικαιούχος δεν δικαιούται να ζητεί ή να επιβάλλει επιβαρύνσεις για τη χρήση οποιουδήποτε μέσου πληρωμών, περιλαμβανομένων των μέσων πληρωμών στα οποία εφαρμόζονται διαπραγματικές προμήθειες σύμφωνα με το Κεφάλαιο ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/751 και των υπηρεσιών πληρωμών που διέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 260/2012(ΕΛ 94).

Άρθρο 63
Παρέκκλιση για τα μέσα πληρωμών μικρής αξίας και το ηλεκτρονικό χρήμα
(άρθρο 63 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Στις περιπτώσεις μέσων πληρωμών τα οποία, σύμφωνα με τη σύμβαση-πλαίσιο, αφορούν αποκλειστικά

επιμέρους πράξεις πληρωμής που δεν υπερβαίνουν τα τριάντα (30) ευρώ ή έχουν όριο είτε δαπανών εκατόν πενήντα (150) ευρώ είτε αποθήκευσης χρηματικών ποσών που δεν υπερβαίνουν ποτέ τα εκατόν πενήντα (150) ευρώ, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να συμφωνούν με τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών τους ότι:

α) η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 69, οι περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 70 και η παράγραφος 3 του άρθρου 74 δεν εφαρμόζονται αν το μέσο πληρωμής δεν μπορεί να ανασταλεί ή δεν μπορεί να αποτραπεί περαιτέρω χρήση του,

β) τα άρθρα 72 και 73 και οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 74 δεν εφαρμόζονται αν το μέσο πληρωμής χρησιμοποιείται ανώνυμα ή ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν είναι σε θέση, για άλλους λόγους που είναι εγγενείς στο μέσο πληρωμής, να αποδείξει ότι μια πράξη πληρωμής είναι εγκεκριμένη,

γ) κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 του άρθρου 79, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν υποχρεούται να ενημερώσει το χρήστη υπηρεσιών πληρωμών για την άρνηση εκτέλεσης εντολής πληρωμής, αν ο λόγος μη εκτέλεσης είναι πρόδηλος με βάση τις συνθήκες της συγκεκριμένης περίπτωσης,

δ) κατά παρέκκλιση του άρθρου 80, ο πληρωτής δεν μπορεί να ανακαλέσει την εντολή πληρωμής μετά από τη διαβίβαση της εντολής πληρωμής ή από τη συγκατάθεσή του να εκτελεστεί η πράξη πληρωμής προς τον δικαιούχο,

ε) κατά παρέκκλιση των άρθρων 83 και 84, ισχύουν άλλες προθεσμίες εκτέλεσης πράξεων πληρωμής.

2. Για τις εγχώριες πράξεις πληρωμών τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διπλασιάζονται.

3. Τα άρθρα 73 και 74 εφαρμόζονται επίσης στο ηλεκτρονικό χρήμα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011, εκτός αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή δεν έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε δέσμευση του λογαριασμού πληρωμών στον οποίο είναι αποθηκευμένο το ηλεκτρονικό χρήμα ή σε αναστολή χρήσης του μέσου πληρωμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Άρθρο 64
Συγκατάθεση και ανάκληση συγκατάθεσης
(άρθρο 64 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Μια πράξη πληρωμής θεωρείται ως εγκεκριμένη, μόνον εφόσον ο πληρωτής έχει δώσει τη συγκατάθεσή του στην εκτέλεσή της. Μια πράξη πληρωμής μπορεί να εγκρίνεται από τον πληρωτή είτε πριν, είτε εφόσον υπάρχει συμφωνία του πληρωτή με τον οικείο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών μετά την εκτέλεσή της.

2. Η συγκατάθεση για την εκτέλεση μιας πράξης πληρωμής ή σειράς πράξεων πληρωμής παρέχεται με τον τύπο που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του πληρωτή και του οικείου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών. Η συγκατάθεση για την εκτέλεση μιας πράξης πληρωμής μπορεί, επίσης, να παρέχεται μέσω του δικαιούχου ή του παρόχου

υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής. Αν δεν έχει παρασχεθεί συγκατάθεση, η πράξη πληρωμής θεωρείται ως μη εγκεκριμένη.

3. Ο πληρωτής μπορεί να ανακαλεί τη συγκατάθεσή του οποτεδήποτε, αλλά όχι αργότερα από το χρονικό σημείο έναρξης ισχύος του ανεκκλήτου σύμφωνα με το άρθρο 80. Ο πληρωτής μπορεί να ανακαλεί τη συγκατάθεσή του για την εκτέλεση σειράς πράξεων πληρωμής, οπότε κάθε μελλοντική πράξη πληρωμής θεωρείται ως μη εγκεκριμένη.

4. Η διαδικασία για την παροχή συγκατάθεσης αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ του πληρωτή και του οικείου παρόχου ή των οικείων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 65
Επιβεβαίωση διαθεσιμότητας
χρηματικών ποσών
(άρθρο 65 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης μέσων πληρωμών με κάρτα» νοείται ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης γ', την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης δ' και την περίπτωση ε' του στοιχείου 3 του άρθρου 4. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού επιβεβαιώνει αμέσως, ύστερα από αίτημα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης μέσων πληρωμών με κάρτα, αν το απαιτούμενο χρηματικό ποσό για την εκτέλεση πράξης πληρωμής με κάρτα είναι διαθέσιμο στο λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή, εφόσον πληρούνται όλες οι εξής προϋποθέσεις:

α) ο λογαριασμός πληρωμών του πληρωτή είναι προσβάσιμος σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση (online) κατά το χρονικό σημείο υποβολής του αιτήματος,

β) ο πληρωτής έχει δώσει ρητή συγκατάθεση στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού να ανταποκρίνεται στα αιτήματα από συγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών και να επιβεβαιώνει ότι το χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες πράξεις πληρωμής με κάρτα είναι διαθέσιμο στο λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή,

γ) η συγκατάθεση της περίπτωσης β' έχει δοθεί πριν από την υποβολή του πρώτου αιτήματος επιβεβαίωσης διαθεσιμότητας χρηματικών ποσών.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να ζητεί την επιβεβαίωση διαθεσιμότητας χρηματικών ποσών που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εφόσον πληρούνται όλες οι εξής προϋποθέσεις:

α) ο πληρωτής έχει δώσει ρητή συγκατάθεση στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να ζητεί την επιβεβαίωση διαθεσιμότητας χρηματικών ποσών που αναφέρεται στην παράγραφο 1,

β) ο πληρωτής διενεργεί την εκκίνηση της πράξης πληρωμής με κάρτα για το εν λόγω χρηματικό ποσό με χρήση μέσου πληρωμών με κάρτα που εκδίδεται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών,

γ) ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών επαληθεύει την ταυτότητά του στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών

εξυπηρέτησης λογαριασμού πριν από κάθε αίτημα επιβεβαίωσης διαθεσιμότητας χρηματικών ποσών και επικοινωνεί με ασφάλεια με τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού, σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδίδεται σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 98 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ.

3. Σύμφωνα με το ν. 2472/1997 (Α' 50), η επιβεβαίωση διαθεσιμότητας χρηματικών ποσών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνίσταται σε μια απλή θετική ή αρνητική απάντηση και σε καμία περίπτωση σε προσκόμιση αντιγράφου υπολοίπου λογαριασμού πληρωμών.

Η εν λόγω απάντηση δεν αποθηκεύεται και δεν χρησιμοποιείται για σκοπούς άλλους από την εκτέλεση πράξης πληρωμής με κάρτα.

4. Η επιβεβαίωση διαθεσιμότητας χρηματικών ποσών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν επιτρέπει στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού να δεσμεύει χρηματικά ποσά σε λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή.

5. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού, ύστερα από αίτημα του πληρωτή, υποχρεούται να του κοινοποιεί την ταυτότητα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και τη σχετική απάντηση.

6. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις πράξεις πληρωμής των οποίων η εκκίνηση διενεργείται με τη χρήση μέσων πληρωμών με κάρτα, στα οποία αποθηκεύεται ηλεκτρονικό χρήμα σύμφωνα με το στοιχείο 1 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011.

Άρθρο 66
Κανόνες για την πρόσβαση σε λογαριασμό
πληρωμών στην περίπτωση υπηρεσίας
εκκίνησης πληρωμής
(άρθρο 66 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πληρωτής δικαιούται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμής από τον πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής. Το δικαίωμα χρήσης υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής από τον πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής δεν υφίσταται, όταν ο λογαριασμός πληρωμών δεν είναι προσβάσιμος σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση (online).

2. Όταν ο πληρωτής δίνει ρητή συγκατάθεση για την εκτέλεση πράξης πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 64, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού εκτελεί τις ενέργειες της παραγράφου 4 για να διασφαλίζει το δικαίωμα του πληρωτή να χρησιμοποιεί την υπηρεσία εκκίνησης πληρωμής.

3. Ο πάροχος υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής έχει τις εξής υποχρεώσεις:

α) δεν διακρατεί σε καμία περίπτωση χρηματικά ποσά του πληρωτή αναφορικά με την παροχή υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής,

β) διασφαλίζει ότι τα εξατομικευμένα διαπιστευτήρια ασφαλείας του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, δεν είναι, εκτός του χρήστη και του εκδότη των εξατομικευμένων διαπιστευτηρίων ασφαλείας, προσβάσιμα σε τρίτους και διαβιβάζονται από τον πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής μέσω ασφαλών και αποτελεσματικών δίαυλων επικοινωνίας,

γ) διασφαλίζει ότι οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες για τον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, που λαμβάνονται κατά το χρονικό σημείο παροχής υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής, καθίστανται διαθέσιμες μόνο στον δικαιούχο με την προϋπόθεση ρητής συγκατάθεσης του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών,

δ) κάθε φορά που διενεργείται εκκίνηση πληρωμής, επαληθεύει την ταυτότητά του στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού του πληρωτή και επικοινωνεί με τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού, τον πληρωτή και τον δικαιούχο με ασφαλή τρόπο, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 98 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ,

ε) δεν αποθηκεύει τα ευαίσθητα δεδομένα πληρωμών του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών,

στ) δεν απαιτεί από τον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών κανένα άλλο στοιχείο πέραν αυτών που είναι αναγκαία για την παροχή της υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής,

ζ) δεν προβαίνει σε χρήση, πρόσβαση και αποθήκευση δεδομένων για σκοπούς άλλους από την εκτέλεση της υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής που ζητεί με ρητό τρόπο ο πληρωτής,

η) δεν τροποποιεί το ποσό, τον δικαιούχο ή κάθε άλλο στοιχείο της συναλλαγής.

4. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού έχει τις εξής υποχρεώσεις:

α) επικοινωνεί με ασφάλεια με τους παρόχους υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 98 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ,

β) αμέσως μετά τη λήψη της εντολής πληρωμής από τον πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής παρέχει ή καθιστά διαθέσιμες στον τελευταίο όλες τις πληροφορίες σχετικά με την εκκίνηση της πράξης πληρωμής και όλες τις πληροφορίες στις οποίες έχει πρόσβαση για την εκτέλεση της πράξης πληρωμής,

γ) αντιμετωπίζει, χωρίς καμία διάκριση, τις εντολές πληρωμής που διαβιβάζονται μέσω των υπηρεσιών παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους, ιδίως όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα (timing), την προτεραιοποίηση ή τις επιβαρύνσεις σε σχέση με τις εντολές πληρωμών που διαβιβάστηκαν απευθείας από τον πληρωτή.

5. Η παροχή υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής δεν μπορεί να εξαρτάται από την ύπαρξη συμβατικής σχέσης μεταξύ των παρόχων υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού για το σκοπό αυτόν.

Άρθρο 67

Κανόνες για την πρόσβαση και χρήση πληροφοριών λογαριασμού πληρωμών στην περίπτωση χρήσης υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού (άρθρο 67 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών δικαιούται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες πληροφοριών λογαριασμού που επιτρέπουν την πρόσβαση σε πληροφορίες λογαριασμού. Το εν λόγω δικαίωμα δεν υφίσταται όταν ο λογαριασμός πληρωμών δεν είναι προσβάσιμος σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση (online).

2. Ο πάροχος υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού έχει τις εξής υποχρεώσεις:

α) παρέχει υπηρεσίες μόνο με βάση τη ρητή συγκατάθεση του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών,

β) διασφαλίζει ότι τα εξατομικευμένα διαπιστευτήρια ασφαλείας του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών δεν είναι, πέραν του χρήστη και του εκδότη των εξατομικευμένων διαπιστευτηρίων ασφαλείας, προσβάσιμα σε τρίτους και διαβιβάζονται από τον πάροχο υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού μέσω ασφαλών και αποτελεσματικών διαύλων επικοινωνίας,

γ) για κάθε επικοινωνία (communication session), επαληθεύει την ταυτότητά του στον πάροχο ή τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και επικοινωνεί με ασφάλεια με τον πάροχο ή τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού και τον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 98 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ,

δ) έχει πρόσβαση μόνον στις πληροφορίες από καθορισμένους λογαριασμούς πληρωμών και τις σχετικές πράξεις πληρωμής,

ε) δεν απαιτεί ευαίσθητα δεδομένα πληρωμών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών,

στ) δεν προβαίνει σε χρήση, πρόσβαση ή αποθήκευση δεδομένων για σκοπούς άλλους από την εκτέλεση υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού που αιτείται με ρητό τρόπο ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών, σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού έχει τις εξής υποχρεώσεις αναφορικά με λογαριασμούς πληρωμών:

α) επικοινωνεί με ασφάλεια με τους παρόχους υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 98 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ,

β) αντιμετωπίζει, χωρίς καμία διάκριση, τα αιτήματα που διαβιβάζονται μέσω παρόχου υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η παροχή υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού δεν μπορεί να εξαρτάται από την ύπαρξη συμβατικής σχέσης μεταξύ των παρόχων υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού για το σκοπό αυτόν.

Άρθρο 68

Περιορισμοί στη χρήση μέσου πληρωμών και στην πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (άρθρο 68 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Αν η συγκατάθεση κοινοποιείται με τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμών, ο πληρωτής και ο οικείος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του μπορεί να συμφωνήσουν την εφαρμογή ποσοτικού ορίου δαπάνης για τις πράξεις πληρωμής που εκτελούνται μέσω αυτού του μέσου πληρωμών.

2. Εφόσον υπάρχει σχετικός όρος στη σύμβαση-πλαίσιο, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να προ-

βαίνει σε αναστολή της δυνατότητας χρήσης του μέσου πληρωμών, για αντικειμενικά αιτιολογημένους λόγους που σχετίζονται με την ασφάλεια του μέσου πληρωμών, με την ύπαρξη υπόνοιας περί μη εγκεκριμένης ή απατηλής χρήσης του μέσου πληρωμών ή, στην περίπτωση μέσου πληρωμών που συνδέεται με παροχή πιστωτικού ορίου, με το σημαντικά αυξημένο κίνδυνο ενδεχόμενης αδυναμίας του πληρωτή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμής του.

3. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνει τον πληρωτή για την αναστολή της δυνατότητας χρήσης του μέσου πληρωμών και για τους λόγους που επιβάλλουν την ενέργεια αυτή κατά το συμφωνηθέντα τρόπο, εφόσον είναι εφικτό, πριν ανασταλεί η δυνατότητα χρήσης του μέσου πληρωμών και, το αργότερο, αμέσως μετά, εκτός αν η εν λόγω ενημέρωση προσκρούει σε αντικειμενικά αιτιολογημένους λόγους ασφαλείας ή απαγορεύεται από την κείμενη ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία.

4. Εφόσον εκλείψουν οι λόγοι της αναστολής της δυνατότητας χρήσης του μέσου πληρωμών, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών προβαίνει είτε σε άρση της εν λόγω αναστολής είτε σε αντικατάσταση του υφιστάμενου μέσου πληρωμών από νέο.

5. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού μπορεί να αρνηθεί σε πάροχο υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού ή σε πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής την πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών, για αντικειμενικά δικαιολογημένους και δεόντως τεκμηριωμένους λόγους που σχετίζονται με τη μη εγκεκριμένη ή απατηλή πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών, περιλαμβανομένης της μη εγκεκριμένης ή απατηλής εκκίνησης της πράξης πληρωμής, είτε από τον πάροχο υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού είτε από το πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής. Στις περιπτώσεις αυτές, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού ενημερώνει τον πληρωτή για την άρνηση πρόσβασης στο λογαριασμό πληρωμών και τους λόγους που επιβάλλουν την ενέργεια αυτή, κατά το συμφωνηθέντα τρόπο. Η εν λόγω ενημέρωση παρέχεται στον πληρωτή, εφόσον είναι εφικτό, πριν από την άρνηση πρόσβασης και, το αργότερο, αμέσως μετά, εκτός αν η εν λόγω ενημέρωση προσκρούει σε αντικειμενικά αιτιολογημένους λόγους ασφαλείας ή απαγορεύεται από την κείμενη ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία. Όταν εκλείψουν οι λόγοι της άρνησης κατά τα ανωτέρω ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού επιτρέπει την πρόσβαση στο λογαριασμό πληρωμών.

6. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 5, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού αναφέρει αμέσως στην Τράπεζα της Ελλάδος το περιστατικό που σχετίζεται με τον πάροχο υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού ή τον πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής εφόσον η έδρα του παρόχου υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού ή του παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής βρίσκεται στην Ελλάδα. Σε διαφορετική περίπτωση ενημερώνεται η αρμόδια εποπτική αρχή, όπως αυτή έχει οριστεί από την αντίστοιχη εθνική νομοθεσία που ενσωματώνει την Οδηγία 2015/2366/

ΕΕ του κράτους - μέλους προέλευσης του εμπλεκόμενου παρόχου υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού ή του εμπλεκόμενου παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής. Η αναφορά περιλαμβάνει τις λεπτομέρειες του περιστατικού και τους λόγους για την ανάληψη δράσης. Η Τράπεζα της Ελλάδος προβαίνει στην αξιολόγηση της αναφοράς περιστατικού και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα κατά το λόγο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 23.

Άρθρο 69

Υποχρεώσεις του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών αναφορικά με τα μέσα πληρωμών και τα εξατομικευμένα διαπιστευτήρια ασφαλείας (άρθρο 69 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών που έχει δικαίωμα χρήσης του μέσου πληρωμών έχει τις εξής υποχρεώσεις:

α) χρησιμοποιεί το μέσο πληρωμών σύμφωνα με τους όρους που δίδουν την έκδοση και χρήση του, οι οποίοι πρέπει να είναι αντικειμενικοί, χωρίς διακρίσεις και αναλογικοί,

β) ειδοποιεί χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών ή τον φορέα που ο τελευταίος ορίζει, μόλις αντιληφθεί απώλεια, κλοπή, υπεξαίρεση του μέσου πληρωμών, ή μη εγκεκριμένη χρήση του.

2. Για τους σκοπούς της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών, μόλις παραλάβει το μέσο πληρωμών, λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για την ασφαλή φύλαξη των εξατομικευμένων διαπιστευτηρίων ασφαλείας αυτού.

Άρθρο 70

Υποχρεώσεις του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών αναφορικά με τα μέσα πληρωμών (άρθρο 70 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που εκδίδει το μέσο πληρωμών έχει τις εξής υποχρεώσεις:

α) διασφαλίζει ότι τα εξατομικευμένα διαπιστευτήρια ασφαλείας δεν είναι προσβάσιμα σε τρίτους παρά μόνο στο νόμιμο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών του μέσου πληρωμών, τηρουμένων των υποχρεώσεων του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 69,

β) δεν αποστέλλει μέσο πληρωμών χωρίς προηγούμενο σχετικό αίτημα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, εκτός αν η εν λόγω αποστολή αφορά αντικατάσταση υφιστάμενου μέσου πληρωμών,

γ) διασφαλίζει ότι ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών έχει στη διάθεσή του, σε διαρκή βάση, τα κατάλληλα μέσα που του επιτρέπουν να προβαίνει σε γνωστοποίηση σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 69 ή σε υποβολή αιτήματος για την άρση της αναστολής της δυνατότητας χρήσης του μέσου πληρωμών, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 68. Ύστερα από αίτημα, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει, για δεκαοκτώ (18) μήνες από τη γνωστοποίηση στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών τα μέσα για να αποδείξει ότι πράγματι ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών προέβη στην εν λόγω γνωστοποίηση,

δ) παρέχει στον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών τη δυνατότητα να προβεί σε γνωστοποίηση χωρίς επιβάρυνση και μπορεί να επιβάλλει χρέωση μόνο για το κόστος αντικατάστασης του μέσου πληρωμών, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 69,

ε) αποτρέπει κάθε χρήση του μέσου πληρωμών από το χρονικό σημείο της γνωστοποίησης, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 69.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών αναλαμβάνει τον κίνδυνο της αποστολής στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών του μέσου πληρωμών ή κάθε σχετικού εξαρτημένου διαπιστευτηρίου ασφαλείας.

Άρθρο 71

Γνωστοποίηση και αποκατάσταση των πράξεων πληρωμής που δεν έχουν εγκριθεί ή εσφαλμένα έχουν εκτελεστεί (άρθρο 71 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών αποκαθιστά μία μη εγκεκριμένη ή εσφαλμένα εκτελεσθείσα πράξη πληρωμής στον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, μόνο αν ο τελευταίος ειδοποιήσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών μόλις αντιληφθεί οποιαδήποτε τέτοια πράξη πληρωμής που θεμελιώνει αξίωση αποζημίωσης, περιλαμβανομένης εκείνης του άρθρου 88, και το αργότερο μέσα σε χρονικό διάστημα δεκατριών (13) μηνών από την ημερομηνία χρέωσης. Η ανωτέρω προθεσμία δεν ισχύει όταν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν χορήγησε ούτε κατέστησε διαθέσιμες τις πληροφορίες για τη συγκεκριμένη πράξη πληρωμής, σύμφωνα με τα άρθρα 38 έως 60.

2. Αν στην πράξη πληρωμής εμπλέκεται ένας πάροχος υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής, ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών αποζημιώνεται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού σύμφωνα με την παράγραφο 1, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 73 και της παραγράφου 1 του άρθρου 88.

Άρθρο 72

Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη γνησιότητα και την εκτέλεση πράξεων πληρωμής (άρθρο 72 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Αν ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών αρνείται ότι έχει εγκρίνει εκτελεσθείσα πράξη πληρωμής ή ισχυρίζεται ότι η πράξη πληρωμής δεν εκτελέστηκε ορθά, ο οικείος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών οφείλει να αποδεικνύει ότι έχει ταυτοποιηθεί η γνησιότητα της πράξης πληρωμής και ότι η πράξη πληρωμής έχει καταγραφεί με ακρίβεια, έχει καταχωριστεί στους λογαριασμούς πληρωμών και δεν επηρεάστηκε από τεχνική βλάβη ή άλλη δυσλειτουργία της υπηρεσίας που παρέχεται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών. Αν η εκκίνηση της πράξης πληρωμής διενεργείται μέσω παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής, ο τελευταίος φέρει το βάρος να αποδείξει ότι, μέσα στο πεδίο αρμοδιότητάς του, έχει ταυτοποιηθεί η γνησιότητα της πράξης πληρωμής, έχει καταγραφεί με ακρίβεια και δεν επηρεάστηκε από τεχνική βλάβη ή άλλη δυσλειτουργία που συνδέεται με την υπηρεσία

πληρωμών με την οποία έχει επιφορτισθεί.

2. Αν ένας χρήστης υπηρεσιών πληρωμών αρνείται ότι έχει εγκρίνει εκτελεσθείσα πράξη πληρωμής, η χρήση ενός μέσου πληρωμών που έχει καταγραφεί από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, περιλαμβανομένου του παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής ανάλογα με την περίπτωση, δεν αποτελεί αναγκαστικά, από μόνη της επαρκή απόδειξη ότι ο πληρωτής είχε εγκρίνει την πράξη πληρωμής ή ότι είχε ενεργήσει με δόλο ή δεν είχε εκπληρώσει από πρόθεση ή βαριά αμέλεια μια ή περισσότερες από τις υποχρεώσεις του άρθρου 69. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής, πρέπει να παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για την απόδειξη απάτης ή βαριάς αμέλειας εκ μέρους του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 73

Ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών για μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής (άρθρο 73 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 71, σε περίπτωση μη εγκεκριμένης πράξης πληρωμής, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή, ύστερα από διαπίστωση ή ειδοποίηση, επιστρέφει αμέσως και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως το τέλος της επόμενης εργάσιμης ημέρας στον πληρωτή το χρηματικό ποσό της μη εγκεκριμένης πράξης πληρωμής, εκτός αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή έχει βάσιμες υπόνοιες ότι έχει διαπραχθεί απάτη και κοινοποιεί γραπτώς τους λόγους αυτούς στη ΓΓΕΠΚ. Αν συντρέχει περίπτωση, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή επαναφέρει το χρεωθέντα λογαριασμό πληρωμών στην πρότερη κατάσταση και διασφαλίζει ότι η ημερομηνία αξίας για την πίστωση λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή δεν είναι μεταγενέστερη του χρονικού σημείου χρέωσης αυτού του λογαριασμού πληρωμών με το χρηματικό ποσό της πράξης πληρωμής.

2. Όταν η πράξη πληρωμής έχει εκκινηθεί μέσω παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού επιστρέφει, αμέσως και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως το τέλος της επόμενης εργάσιμης ημέρας στον πληρωτή το χρηματικό ποσό της μη εγκεκριμένης πράξης πληρωμής και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, επαναφέρει τον χρεωθέντα λογαριασμό πληρωμών στην πρότερη κατάσταση. Αν ο πάροχος υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής υπέχει ευθύνη για τη μη εγκεκριμένη πράξη πληρωμής, αποζημιώνει αμέσως τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού, ύστερα από αίτημα του τελευταίου, για ζημίες που έχει υποστεί ή για χρηματικά ποσά που έχει καταβάλει ως αποτέλεσμα της επιστροφής του χρηματικού ποσού μη εγκεκριμένης πράξης πληρωμής στον πληρωτή, περιλαμβανομένου του χρηματικού ποσού της μη εγκεκριμένης πράξης πληρωμής. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 72, ο πάροχος υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής φέρει το βάρος απόδειξης ότι, εντός του πεδίου αρμοδιότητάς του, έχει ταυτοποιηθεί η γνησιότητα της πράξης πληρωμής και ότι αυτή

έχει καταγραφεί με ακρίβεια και δεν επηρεάστηκε από τεχνική βλάβη ή άλλη δυσλειτουργία που συνδέεται με την υπηρεσία πληρωμών με την οποία έχει επιφορτισθεί.

3. Περαιτέρω αποζημίωση δεν αποκλείεται, εφόσον θεμελιώνεται σχετικό δικαίωμα στο δίκαιο που διέπει τη σύμβαση που έχει συναφθεί μεταξύ του πληρωτή και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή στο δίκαιο που διέπει τη σύμβαση που έχει συναφθεί μεταξύ του πληρωτή και του παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής.

Άρθρο 74
Ευθύνη του πληρωτή για μη εγκεκριμένες πράξεις πληρωμής
(άρθρο 74 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 73, ο πληρωτής ευθύνεται μέχρι του ανώτατου ποσού των πενήντα (50) ευρώ για τις ζημιές από τη διενέργεια μη εγκεκριμένων πράξεων πληρωμής, οι οποίες προκύπτουν είτε από τη χρήση απολεσθέντος ή κλαπέντος μέσου πληρωμών είτε από υπεξαίρεσή του. Η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει, εφόσον:

α) η απώλεια, κλοπή ή υπεξαίρεση του μέσου πληρωμών δεν ήταν δυνατό να εντοπιστεί από τον πληρωτή πριν από τη διενέργεια πράξης πληρωμής, εκτός αν ο πληρωτής είχε ενεργήσει με δόλο ή

β) η ζημία είχε προκληθεί από πράξεις ή παραλείψεις υπαλλήλου, αντιπροσώπου ή υποκαταστήματος ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή οντότητας στην οποία ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών είχε αναθέσει τις δραστηριότητές του.

Ο πληρωτής ευθύνεται για όλες τις ζημιές που σχετίζονται με κάθε μη εγκεκριμένη πράξη πληρωμής, εφόσον οι ζημιές αυτές οφείλονται είτε σε δόλο είτε στη μη τήρηση μιας ή περισσότερων από τις υποχρεώσεις που έχει, σύμφωνα με το άρθρο 69, από πρόθεση ή βαριά αμέλεια. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν ισχύει το ανώτατο ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

2. Εάν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή δεν απαιτεί ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη, ο πληρωτής ευθύνεται για τυχόν οικονομικές συνέπειες, μόνο αν έχει ενεργήσει με δόλο. Αν ο δικαιούχος ή ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου αδυνατεί να δεχτεί ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη, οφείλει να αποζημιώσει τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή για την οικονομική ζημία που έχει υποστεί.

3. Από το χρονικό σημείο ειδοποίησης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 69, ο πληρωτής δεν επωμίζεται οποιαδήποτε οικονομική συνέπεια που απορρέει από τη χρήση απολεσθέντος, κλαπέντος ή υπεξαιρεθέντος μέσου πληρωμών, εκτός αν έχει ενεργήσει με δόλο. Αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν παρέχει στον πληρωτή τα κατάλληλα μέσα που του επιτρέπουν ανά πάσα στιγμή να προβεί σε ειδοποίηση αναφορικά με την απώλεια, κλοπή ή υπεξαίρεση του μέσου πληρωμών, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 70, ο πληρωτής δεν ευθύνεται για τις οικονομικές συνέπειες που απορρέουν από τη χρήση του εν λόγω μέσου πληρωμών, εκτός αν έχει ενεργήσει με δόλο.

Άρθρο 75
Πράξεις πληρωμής όπου το ποσό δεν είναι εκ των προτέρων γνωστό
(άρθρο 75 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Όταν διενεργείται εκκίνηση πράξης πληρωμής από το δικαιούχο ή μέσω αυτού στο πλαίσιο πράξης πληρωμής με κάρτα και το ακριβές χρηματικό ποσό δεν είναι γνωστό κατά τη χρονική στιγμή που ο πληρωτής συναινεί στην εκτέλεσή της, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή μπορεί να δεσμεύσει χρηματικά ποσά στο λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή μόνο αν ο πληρωτής έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για το ακριβές ύψος του χρηματικού ποσού που πρόκειται να δεσμευθεί.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή αποδεσμεύει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, τα δεσμευμένα χρηματικά ποσά στο λογαριασμό πληρωμών του πληρωτή σύμφωνα με την παράγραφο 1, μόλις λάβει πληροφόρηση για το ακριβές χρηματικό ποσό της πράξης πληρωμής και σε κάθε περίπτωση το αργότερο αμέσως μετά τη λήψη της εντολής πληρωμής.

Άρθρο 76
Επιστροφή χρηματικών ποσών για πράξεις πληρωμής που εκκινούνται από τον δικαιούχο ή μέσω αυτού
(άρθρο 76 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πληρωτής δικαιούται να ζητήσει από τον οικείο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών την επιστροφή χρηματικών ποσών που αφορούν εγκεκριμένη πράξη πληρωμής, η οποία εκκινήθηκε από τον δικαιούχο ή μέσω αυτού και έχει ήδη εκτελεσθεί, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) κατά το χρονικό σημείο της έγκρισης δεν προσδιορίστηκε το ακριβές χρηματικό ποσό της πράξης πληρωμής,

β) το χρηματικό ποσό της πράξης πληρωμής υπερβαίνει το χρηματικό ποσό που θα ανέμενε εύλογα ο πληρωτής, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλεπόμενες συνήθειες εξόδων του, τους όρους της σύμβασης-πλαίσιο και τις σχετικές περιστάσεις της υπόθεσης.

Ύστερα από αίτημα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, ο πληρωτής φέρει το βάρος απόδειξης της εκπλήρωσης των ανωτέρω όρων. Η υποχρέωση επιστροφής χρηματικών ποσών αφορά ολόκληρο το χρηματικό ποσό της εκτελεσθείσας πράξης πληρωμής. Η ημερομηνία αξίας για την πίστωση του λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή δεν είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας χρέωσης του λογαριασμού πληρωμών με το ποσό της πράξης πληρωμής. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, ο πληρωτής διατηρεί, επιπλέον του δικαιώματος που καθορίζεται στην παρούσα παράγραφο για τις άμεσες χρεώσεις, σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 260/2012, ανεπιφύλακτο δικαίωμα επιστροφής χρηματικών ποσών μέσα στα χρονικά όρια του άρθρου 77.

2. Ωστόσο, για τους σκοπούς της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ο πληρωτής δεν δικαιούται να επικαλεστεί λόγους που συνδέονται με μετατροπή συναλλάγματος, αν εφαρμόστηκε η συναλλαγή

ματική ισοτιμία αναφοράς, την οποία έχει συμφωνήσει με τον οικείο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 45 και την περίπτωση β' του στοιχείου 3 του άρθρου 52.

3. Μπορεί να συμφωνείται στη σύμβαση-πλαίσιο μεταξύ του πληρωτή και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ότι ο πληρωτής δεν δικαιούται να ζητήσει την επιστροφή χρηματικών ποσών αν:

α) ο πληρωτής έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για την εκτέλεση της πράξης πληρωμής απευθείας στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του, και

β) ανάλογα με την περίπτωση, οι πληροφορίες για τη μελλοντική πράξη πληρωμής έχουν παρασχεθεί ή έχουν τεθεί στη διάθεση του πληρωτή, κατά το συμφωνηθέντα τρόπο, τουλάχιστον τέσσερις (4) εβδομάδες πριν από την ημερομηνία εξόφλησης είτε από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών είτε από τον δικαιούχο.

Άρθρο 77

Αίτημα επιστροφής χρηματικών ποσών για πράξεις πληρωμής που εκκινούνται από τον δικαιούχο ή μέσω αυτού (άρθρο 77 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πληρωτής μπορεί να υποβάλει αίτημα επιστροφής χρηματικών ποσών, σύμφωνα με το άρθρο 76, το οποίο αφορά εγκεκριμένη πράξη πληρωμής που εκκινήθηκε από το δικαιούχο ή μέσω αυτού, μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) εβδομάδων από την ημερομηνία χρέωσης του λογαριασμού πληρωμών του με τα αντίστοιχα χρηματικά ποσά.

2. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής αιτήματος επιστροφής χρηματικών ποσών, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών υποχρεούται είτε να επιστρέψει ολόκληρο το χρηματικό ποσό της πράξης πληρωμής είτε να αιτιολογεί την άρνησή του για ανταπόκριση στο αίτημα επιστροφής χρηματικών ποσών, υποδεικνύοντας στον πληρωτή τους φορείς στους οποίους μπορεί να προσφύγει, σύμφωνα με τα άρθρα 97 έως 100, αν ο πληρωτής δεν αποδέχεται την αιτιολόγηση που παρέχεται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών. Το δικαίωμα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών να αρνείται την επιστροφή χρηματικών ποσών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δεν υφίσταται στην περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 76.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

ΤΜΗΜΑ 1

ΕΝΤΟΛΕΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΟΣΑ

Άρθρο 78

Λήψη εντολών πληρωμής (άρθρο 78 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ως χρόνος λήψης εντολής πληρωμής ορίζεται ο χρόνος κατά τον οποίο ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή λαμβάνει την εντολή πληρωμής. Ο λογαριασμός πληρωμών του πληρωτή δεν χρεώνεται πριν από

τη λήψη της εντολής πληρωμής. Αν ο χρόνος λήψης δεν είναι εργάσιμη ημέρα για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή, η εντολή πληρωμής θα λογίζεται ως ληφθείσα την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να ορίσει ένα οριακό χρονικό σημείο προς το τέλος της εργάσιμης ημέρας, πέραν του οποίου κάθε λαμβανόμενη εντολή πληρωμής θα λογίζεται ληφθείσα την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

2. Αν ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών που εκκίνησε εντολή πληρωμής και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του συμφωνήσουν ότι η εκτέλεση της εντολής πληρωμής αρχίζει σε συγκεκριμένη ημέρα ή στο τέλος συγκεκριμένου περιόδου ή την ημέρα που ο πληρωτής θα έχει θέσει χρηματικά ποσά στη διάθεση του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του, χρόνος λήψης της εντολής πληρωμής για τους σκοπούς του άρθρου 83 θεωρείται η συμφωνηθείσα ημέρα. Αν η συμφωνηθείσα ημέρα δεν είναι εργάσιμη ημέρα για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, η εντολή πληρωμής που λαμβάνεται θα λογίζεται ως ληφθείσα την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Άρθρο 79

Άρνηση εντολών πληρωμής (άρθρο 79 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών αρνηθεί να εκτελέσει εντολή πληρωμής ή να εκκινήσει πράξη πληρωμής, η άρνηση, καθώς και αν είναι δυνατόν, οι λόγοι της άρνησης και η διαδικασία αποκατάστασης των τυχόν λαθών που οδήγησαν στην άρνηση γνωστοποιούνται στον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, εκτός αν αυτό απαγορεύεται από άλλη διάταξη. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει ή καθιστά διαθέσιμη κατά το συμφωνηθέντα τρόπο τη γνωστοποίηση, με την πρώτη ευκαιρία, και σε κάθε περίπτωση μέσα στις προθεσμίες που προβλέπει το άρθρο 83. Η σύμβαση-πλαίσιο μπορεί να περιλαμβάνει όρο, σύμφωνα με τον οποίο ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να επιβάλλει εύλογη επιβάρυνση για την άρνηση αυτή, αν η άρνηση είναι αντικειμενικώς αιτιολογημένη.

2. Εφόσον πληρούνται όλοι οι όροι που προβλέπονται στη σύμβαση-πλαίσιο του πληρωτή, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού του πληρωτή δεν αρνείται να εκτελέσει εγκεκριμένη εντολή πληρωμής, ανεξαρτήτως του αν η εκκίνηση της εντολής πληρωμής διενεργήθηκε από πληρωτή, καθώς και μέσω παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής ή από δικαιούχο ή μέσω αυτού, εκτός αν η εκτέλεσή της απαγορεύεται από άλλη διάταξη.

3. Για τους σκοπούς των άρθρων 83 και 88, εντολή πληρωμής της οποίας η εκτέλεση απορρίφθηκε θεωρείται ως μη ληφθείσα.

Άρθρο 80

Ανέκκλητο εντολής πληρωμής (άρθρο 80 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών δεν μπορεί να ανακαλέσει εντολή πληρωμής αν ληφθεί από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο παρόν άρθρο.

2. Όταν διενεργείται εκκίνηση πράξης πληρωμής από πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής ή από τον δικαιούχο ή μέσω αυτού, ο πληρωτής δεν ανακαλεί την εντολή πληρωμής ύστερα από τη χορήγηση της συγκατάθεσής του στον πάροχο υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής να διενεργήσει την εκκίνηση της πράξης πληρωμής ή ύστερα από την παραχώρηση της συγκατάθεσής του να εκτελεστεί η πράξη πληρωμής προς τον δικαιούχο.

3. Στην περίπτωση άμεσης χρέωσης και με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων επιστροφής χρηματικών ποσών, ο πληρωτής μπορεί να ανακαλέσει την εντολή πληρωμής το αργότερο έως το τέλος της εργάσιμης ημέρας που προηγείται της ημέρας που συμφωνήθηκε για τη χρέωση των χρηματικών ποσών.

4. Στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 78, ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να ανακαλέσει εντολή πληρωμής το αργότερο έως το τέλος της εργάσιμης ημέρας που προηγείται της συμφωνηθείσας ημέρας.

5. Μετά τα χρονικά όρια που ορίζονται στις παραγράφους 1 έως 4, η εντολή πληρωμής μπορεί να ανακληθεί μόνο με συμφωνία μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και των οικείων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Στην περίπτωση των παραγράφων 2 και 3, απαιτείται επίσης και η συμφωνία του δικαιούχου. Αν προβλέπεται στη σύμβαση-πλαίσιο, ο οικείος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να επιβάλει χρέωση σε περίπτωση ανάκλησης.

Άρθρο 81

Μεταφορά και λήψη χρηματικών ποσών (άρθρο 81 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου και οι τυχόν ενδιάμεσοι των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών μεταφέρουν το πλήρες ποσό της πράξης πληρωμής και δεν αφαιρούν επιβαρύνσεις από το μεταφερόμενο ποσό.

2. Εντούτοις, ο δικαιούχος και ο οικείος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να συμφωνούν ότι ο τελευταίος αφαιρεί τη χρέωσή του από το μεταφερόμενο ποσό πριν αυτό πιστωθεί στον δικαιούχο. Στην περίπτωση αυτή, το πλήρες ποσό της πράξης πληρωμής και οι επιβαρύνσεις εμφανίζονται χωριστά στις πληροφορίες που παρέχονται στον δικαιούχο.

3. Αν από το μεταφερόμενο ποσό αφαιρούνται επιβαρύνσεις άλλες εκτός από εκείνες της παραγράφου 2, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή εξασφαλίζει και εγγυάται ότι ο δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες ποσό της πράξης πληρωμής της οποίας η εκκίνηση διενεργήθηκε από τον πληρωτή. Όταν διενεργείται εκκίνηση πράξης πληρωμής από τον δικαιούχο ή μέσω αυτού, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου διασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες ποσό της πράξης πληρωμής.

ΤΜΗΜΑ 2 ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΞΙΑΣ

Άρθρο 82

Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 82 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Τα άρθρα 82 έως 86 εφαρμόζονται όσον αφορά:
α) πράξεις πληρωμής σε ευρώ,

β) εθνικές πράξεις πληρωμής στο νόμισμα του κράτους - μέλους εκτός της ζώνης ευρώ,

γ) πράξεις πληρωμής που απαιτούν μόνο μία μετατροπή νομίσματος μεταξύ του ευρώ και του επίσημου νομίσματος κράτους - μέλους εκτός της ζώνης ευρώ, εφόσον η απαιτούμενη μετατροπή νομίσματος πραγματοποιείται στο κράτος-μέλος εκτός της ζώνης ευρώ και, στην περίπτωση διασυννοριακών πράξεων πληρωμών, η διασυννοριακή μεταφορά πραγματοποιείται σε ευρώ.

2. Τα άρθρα 82 έως 86 εφαρμόζονται και σε πράξεις πληρωμής που δεν αναφέρονται στην παράγραφο 1, εκτός αν υπάρχει διαφορετική συμφωνία μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών. Κατ'εξαιρέση, το άρθρο 86 εφαρμόζεται ανεξαρτήτως της ύπαρξης διαφορετικής συμφωνίας μεταξύ των μερών. Αν ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του συμφωνούν περίοδο μεγαλύτερη από την οριζόμενη στο άρθρο 83, για πράξεις πληρωμής εντός των κρατών - μελών, η εν λόγω μεγαλύτερη περίοδος δεν υπερβαίνει τις τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες μετά το χρόνο λήψης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 78.

Άρθρο 83

Πράξεις πληρωμής προς λογαριασμό πληρωμών (άρθρο 83 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή διασφαλίζει ότι, μετά τη λήψη της εντολής όπως προβλέπεται στο άρθρο 78, το ποσό της πράξης πληρωμής πιστώνεται στο λογαριασμό του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ως το τέλος της επόμενης εργάσιμης ημέρας. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά μία επιπλέον εργάσιμη ημέρα για τις πράξεις πληρωμής των οποίων η εκκίνηση διενεργείται σε έντυπη μορφή.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου καθορίζει ημερομηνία αξίας και καθιστά διαθέσιμο το ποσό της πράξης πληρωμής στο λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου μετά τη λήψη των χρηματικών ποσών από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 86.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου διαβιβάζει την εντολή πληρωμής της οποίας η εκκίνηση διενεργήθηκε από τον δικαιούχο ή μέσω αυτού στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή μέσα στην προθεσμία που συμφωνήθηκε μεταξύ του δικαιούχου και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, καθιστώντας δυνατό το διακανονισμό της, όσον αφορά την άμεση χρέωση, κατά τη συμφωνηθείσα καταληκτική ημερομηνία.

Άρθρο 84

Περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος δεν διαθέτει λογαριασμό πληρωμών στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών (άρθρο 84 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Όταν ο δικαιούχος δεν διαθέτει λογαριασμό πληρωμών στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, τα χρηματικά ποσά τίθενται στη διάθεση του δικαιούχου από τον πά-

ροχο υπηρεσιών πληρωμών, ο οποίος τα λαμβάνει για λογαριασμό του δικαιούχου μέσα στην προθεσμία του άρθρου 83.

Άρθρο 85
Μετρητά που τοποθετούνται
σε λογαριασμό πληρωμών
(άρθρο 85 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Όταν ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών, ο οποίος είναι καταναλωτής, τοποθετεί μετρητά σε λογαριασμό πληρωμών τηρούμενο από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στο νόμισμα του εν λόγω λογαριασμού πληρωμών, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών διασφαλίζει ώστε το ποσό να καθίσταται διαθέσιμο αμέσως μετά τη λήψη του ποσού με την αντίστοιχη ημερομηνία αξίας. Αν ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών δεν είναι καταναλωτής, το ποσό καθίσταται διαθέσιμο με ημερομηνία αξίας το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήψη του.

Άρθρο 86
Ημερομηνία αξίας και διαθεσιμότητα
χρηματικών ποσών
(άρθρο 87 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η ημερομηνία αξίας για την πίστωση του λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου είναι το αργότερο η εργάσιμη ημέρα κατά την οποία πιστώνεται ο λογαριασμός του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου με το ποσό της πράξης πληρωμής.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου διασφαλίζει ότι το ποσό της πράξης πληρωμής είναι στη διάθεση του δικαιούχου αμέσως μόλις ο λογαριασμός του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου πιστωθεί με το ποσό της πράξης πληρωμής, όταν από την πλευρά του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου:

- α) δεν υπάρχει μετατροπή συναλλάγματος, ή
- β) υπάρχει μετατροπή συναλλάγματος μεταξύ του ευρώ και νομίσματος κράτους - μελών ή μεταξύ δύο νομισμάτων κρατών - μελών.

Η υποχρέωση που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζεται επίσης στις πληρωμές όπου ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου και του πληρωτή ταυτίζονται.

3. Η ημερομηνία αξίας για τη χρέωση του λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή, δεν μπορεί να είναι προγενέστερη του χρόνου κατά τον οποίο γίνεται η χρέωση του εν λόγω λογαριασμού πληρωμών με το ποσό της πράξης πληρωμής.

ΤΜΗΜΑ 3
ΕΥΘΥΝΗ

Άρθρο 87
Λανθασμένα αποκλειστικά μέσα ταυτοποίησης
(άρθρο 88 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Εάν εντολή πληρωμής εκτελείται σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης, τεκμαίρεται ότι έχει εκτελεστεί ορθά, όσον αφορά τον δικαιούχο που προσδιορίζεται στο αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης.

2. Εάν το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που παρέχει ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών είναι εσφαλμένο, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν φέρει ευθύνη, σύμφωνα με το άρθρο 88, για τη μη εκτέλεση ή την εσφαλμένη εκτέλεση της πράξης πληρωμής.

3. Ωστόσο, πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή καταβάλλει εύλογες προσπάθειες για την ανάκτηση των χρηματικών ποσών που αφορούν την πράξη πληρωμής. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου συνεργάζεται σε αυτές τις προσπάθειες παρέχοντας, επιπρόσθετα, στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή όλες τις σχετικές πληροφορίες για την ανάκτηση των χρηματικών ποσών. Αν η ανάκτηση των χρηματικών ποσών σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια δεν είναι εφικτή, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή προσκομίζει στον πληρωτή, ύστερα από γραπτό αίτημα, όλες τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του και είναι σημαντικές για τον πληρωτή, προκειμένου αυτός να εγείρει αξίωση για ανάκτηση των χρηματικών ποσών.

4. Εάν υπάρχει σχετικός όρος στη σύμβαση-πλαίσιο, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να επιβάλει χρέωση στο χρήστη υπηρεσιών πληρωμών για την ανάκτηση των χρηματικών ποσών.

5. Εάν ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών προσκομίσει πρόσθετες πληροφορίες εκτός από εκείνες που καθορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 45 ή στην περίπτωση β' του στοιχείου 2 του άρθρου 52, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ευθύνεται μόνο για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής σύμφωνα με το αποκλειστικό μέσο ταυτοποίησης που έχει παρασχεθεί από τον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 88
Ευθύνη του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών
για μη εκτέλεση, εσφαλμένη ή καθυστερημένη
εκτέλεση πράξεων πληρωμής
(άρθρο 89 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. α) Όταν η εντολή πληρωμής εκκινείται απευθείας από τον πληρωτή, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή, με την επιφύλαξη του άρθρου 71, των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 87 και του άρθρου 92, ευθύνεται έναντι του πληρωτή για την ορθή εκτέλεση της πράξης πληρωμής, εκτός αν αποδείξει στον πληρωτή και, ανάλογα με την περίπτωση, στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου, ότι ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου έλαβε το ποσό της πράξης πληρωμής σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 83. Στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ευθύνεται έναντι του δικαιούχου για την ορθή εκτέλεση της πράξης πληρωμής.

β) Αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή ευθύνεται σύμφωνα με την περίπτωση α', επιστρέφει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στον πληρωτή τα χρηματικά ποσά της ανεκτέλεστης ή εσφαλμένης πράξης πληρωμής και, ανάλογα με την περίπτωση, επαναφέρει το χρεωθέντα λογαριασμό πληρωμών στην πρότερη κατάσταση.

γ) Η ημερομηνία αξίας για την πίστωση του λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας χρέωσης του χρηματικού ποσού της πράξης πληρωμής.

δ) Αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ευθύνεται σύμφωνα με την περίπτωση α', θέτει αμέσως το ποσό της πράξης πληρωμής στη διάθεση του δικαιούχου και, ανάλογα με την περίπτωση, πιστώνει το αντίστοιχο ποσό στο λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου.

ε) Η ημερομηνία αξίας για την πίστωση του λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας αξίας πίστωσης του χρηματικού ποσού στο σχετικό λογαριασμό πληρωμών σε περίπτωση ορθής εκτέλεσης της πράξης πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 86.

στ) Αν η πράξη πληρωμής εκτελεστεί με καθυστέρηση, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου διασφαλίζει, ύστερα από αίτημα του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή που ενεργεί για λογαριασμό του πληρωτή, ότι η ημερομηνία αξίας για την πίστωση του λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου δεν είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας αξίας πίστωσης του χρηματικού ποσού στο σχετικό λογαριασμό πληρωμών σε περίπτωση ορθής εκτέλεσης της πράξης πληρωμής.

ζ) Αν η εντολή πληρωμής εκκινείται από τον πληρωτή και η πράξη πληρωμής δεν εκτελεστεί ή εκτελεστεί εσφαλμένα, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή, ύστερα από αίτημα και ανεξάρτητα από ευθύνη στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, προσπαθεί αμέσως να εντοπίσει την πράξη πληρωμής και ειδοποιεί τον πληρωτή για το αποτέλεσμα. Στην παρούσα περίπτωση δεν επιβάλλεται καμία επιβάρυνση στον πληρωτή.

2. α) Όταν εντολή πληρωμής εκκινείται από τον δικαιούχο ή μέσω αυτού, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου, με την επιφύλαξη του άρθρου 71, των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 87 και του άρθρου 92, ευθύνεται έναντι του δικαιούχου για την ορθή διαβίβαση της εντολής πληρωμής στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 83. Αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ευθύνεται, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επαναδιαβιβάζει αμέσως την εν λόγω εντολή πληρωμής στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή.

β) Αν η εντολή πληρωμής διαβιβαστεί με καθυστέρηση, το χρηματικό ποσό θα έχει ημερομηνία αξίας στο λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου όχι μεταγενέστερη της ημερομηνίας αξίας πίστωσης του χρηματικού ποσού ως αν η πράξη πληρωμής είχε εκτελεστεί ορθά.

γ) Με την επιφύλαξη του άρθρου 71, των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 87 και του άρθρου 92, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ευθύνεται έναντι του δικαιούχου για τη διεκπεραίωση της πράξης πληρωμής, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που έχει σύμφωνα με το άρθρο 86. Αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου ευθύνεται, σύμφωνα με την παρούσα περίπτωση, διασφαλίζει ότι το χρηματικό ποσό της πράξης πληρωμής καθίσταται διαθέσιμο στον δικαιούχο αμέσως μόλις αυτό πιστωθεί στο λογαριασμό του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου. Το χρηματικό ποσό έχει ημερομηνία αξίας στο λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου όχι μεταγενέστερη της ημερομηνίας αξίας

πίστωσης του χρηματικού ποσού ως αν η πράξη πληρωμής είχε εκτελεστεί ορθά.

δ) Σε περίπτωση μη εκτέλεσης ή εσφαλμένης εκτέλεσης πράξης πληρωμής για την οποία ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου δεν ευθύνεται, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και γ', ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή ευθύνεται έναντι του πληρωτή. Εφόσον ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή ευθύνεται, επιστρέφει, ανάλογα με την περίπτωση και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στον πληρωτή τα χρηματικά ποσά της ανεκτέλεστης ή εσφαλμένης πράξης πληρωμής και επαναφέρει το χρεωθέντα λογαριασμό πληρωμών στην πρότερη κατάσταση. Η ημερομηνία αξίας για την πίστωση του λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας χρέωσης του χρηματικού ποσού της πράξης πληρωμής.

ε) Η υποχρέωση της περίπτωσης δ' δεν ισχύει για τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή, εφόσον αυτός αποδεικνύει ότι ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου έχει λάβει το ποσό της πράξης πληρωμής, ακόμη και αν η πράξη πληρωμής έχει εκτελεστεί με ελάχιστη καθυστέρηση. Στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου, ορίζει για το ποσό ημερομηνία αξίας στο λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου όχι μεταγενέστερη της ημερομηνίας αξίας πίστωσης του χρηματικού ποσού ως αν η πράξη πληρωμής είχε εκτελεστεί ορθά.

στ) Αν η εντολή πληρωμής εκκινείται από τον δικαιούχο ή μέσω αυτού και η πράξη πληρωμής δεν εκτελεστεί ή εκτελεστεί εσφαλμένα, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου, ύστερα από αίτημα και ανεξάρτητα από ευθύνη στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, προσπαθεί αμέσως να εντοπίσει την πράξη πληρωμής και ειδοποιεί το δικαιούχο για το αποτέλεσμα. Στην παρούσα περίπτωση δεν επιβάλλεται καμία επιβάρυνση στο δικαιούχο.

3. Επιπλέον, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ευθύνονται έναντι των οικείων χρηστών υπηρεσιών πληρωμών τους για τυχόν χρεώσεις για τις οποίους φέρουν ευθύνη, καθώς και για τόκους που επιβαρύνουν τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών ως συνέπεια της μη εκτέλεσης ή της εσφαλμένης, συμπεριλαμβανομένης της καθυστερημένης, εκτέλεσης της πράξης πληρωμής.

Άρθρο 89

Ευθύνη στην περίπτωση των υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής για μη εκτέλεση, εσφαλμένη ή καθυστερημένη εκτέλεση πράξεων πληρωμής (άρθρο 90 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Όταν εντολή πληρωμής εκκινείται από τον πληρωτή μέσω παρόχου υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 71 και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 87, επιστρέφει στον πληρωτή τα χρηματικά ποσά της ανεκτέλεστης ή εσφαλμένης πράξης πληρωμής και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, επαναφέρει το χρεωθέντα λογαριασμό πληρωμών στην πρότερη

κατάσταση. Ο πάροχος υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής φέρει το βάρος απόδειξης ότι η εντολή πληρωμής έχει ληφθεί από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού του πληρωτή σύμφωνα με το άρθρο 78, ότι, μέσα στο πεδίο αρμοδιότητάς του, έχει ταυτοποιηθεί η γνησιότητα της πράξης πληρωμής και ότι αυτή έχει καταγραφεί επακριβώς και δεν έχει επηρεαστεί από τεχνική βλάβη ή άλλη δυσλειτουργία που συνδέεται με μη εκτέλεση, εσφαλμένη ή καθυστερημένη εκτέλεση της συναλλαγής.

2. Εάν ο πάροχος υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής ευθύνεται για τη μη εκτέλεση, την εσφαλμένη ή την καθυστερημένη εκτέλεση της πράξης πληρωμής, αποζημιώνει αμέσως, ύστερα από σχετικό αίτημα, τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού για ζημίες που έχει υποστεί ή χρηματικά ποσά που έχει καταβάλει ως αποτέλεσμα της επιστροφής στον πληρωτή.

Άρθρο 90

Πρόσθετη οικονομική αποζημίωση (άρθρο 91 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Τυχόν πρόσθετη οικονομική αποζημίωση, πέραν εκείνης που προβλέπεται στα άρθρα 87 έως 92, μπορεί να συμφωνείται μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και του οικείου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, σύμφωνα με το δίκαιο που διέπει τη μεταξύ τους σύμβαση.

Άρθρο 91

Δικαίωμα προσφυγής (άρθρο 92 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Όταν η ευθύνη ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, σύμφωνα με τα άρθρα 73, 88 και 89, αποδίδεται σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών ή μεσάζοντα, ο άλλος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ή ο μεσάζων αποζημιώνει τον πρώτο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών για κάθε ζημία που έχει υποστεί ή για κάθε χρηματικό ποσό που έχει καταβάλει σύμφωνα με τα άρθρα 73, 88 και 89. Η εν λόγω ευθύνη περιλαμβάνει αποζημίωση αν οποιοσδήποτε πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν προβαίνει σε ισχυρή ταυτοποίηση του πελάτη.

2. Η υποχρέωση καταβολής περαιτέρω οικονομικής αποζημίωσης μπορεί να συμφωνείται μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και/ή των μεσαζόντων, σύμφωνα και με το δίκαιο που διέπει τη μεταξύ τους συμφωνία.

Άρθρο 92

Απουσία ευθύνης σε μη συνήθεις και μη προβλέψιμες περιστάσεις (άρθρο 93 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Δεν υφίσταται η ευθύνη που προβλέπεται από το άρθρο 64 έως το παρόν άρθρο όταν υπάρχουν ασυνήθεις και απρόβλεπτες περιστάσεις, οι οποίες είναι πέρα από τον έλεγχο του μέρους που τις επικαλείται και των οποίων οι συνέπειες δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν παρά τις προσπάθειες για το αντίθετο, ούτε όταν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεσμεύεται από άλλες νομικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στο ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 93

Προστασία δεδομένων (άρθρο 94 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα συστήματα πληρωμών και τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών επιτρέπεται όταν είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της πρόληψης, της διερεύνησης και του εντοπισμού περιστατικών απάτης σχετικά με τις πληρωμές. Η παροχή πληροφόρησης στα φυσικά πρόσωπα σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων για τους σκοπούς του παρόντος νόμου πραγματοποιείται σύμφωνα με το ν. 2472/1997 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 45/2001 (ΕΕ L 8).

2. Η ρητή συγκατάθεση του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών συνιστά προϋπόθεση για την πρόσβαση, επεξεργασία και διατήρηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ, ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ

Άρθρο 94

Διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων και κινδύνων ασφαλείας (άρθρο 95 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών καταρτίζουν πλαίσιο με κατάλληλα μέτρα μείωσης κινδύνων και μηχανισμούς ελέγχου για τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων και των κινδύνων ασφαλείας, που σχετίζονται με τις υπηρεσίες πληρωμών τις οποίες παρέχουν. Ως μέρος του πλαισίου αυτού, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θεσπίζουν και διατηρούν αποτελεσματικές διαδικασίες διαχείρισης συμβάντων, μεταξύ άλλων για τον εντοπισμό και την ταξινόμηση των μεγάλης σημασίας συμβάντων που άπτονται της λειτουργίας και της ασφάλειας.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος, σε ετήσια βάση ή σε βραχύτερα διαστήματα οριζόμενα από αυτήν, επικαιροποιημένη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση των λειτουργικών κινδύνων και των κινδύνων ασφαλείας που συνδέονται με τις παρεχόμενες υπηρεσίες πληρωμών, καθώς και της επάρκειας των μέτρων μείωσης κινδύνων και των μηχανισμών ελέγχου που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών.

Άρθρο 95

Αναφορά συμβάντων (άρθρο 96 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Σε περίπτωση μεγάλης σημασίας λειτουργικού συμβάντος ή συμβάντος που αφορά την ασφάλεια, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα το γνωστοποιούν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στην

Τράπεζα της Ελλάδος. Αν το συμβάν επηρεάζει ή μπορεί να επηρεάσει τα οικονομικά συμφέροντα των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών του, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση τους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών του για το συμβάν και για όλα τα μέτρα που μπορούν να λάβουν για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων του συμβάντος.

2. Μετά τη λήψη της γνωστοποίησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, τις σχετικές λεπτομέρειες του συμβάντος στην ΕΑΤ και στην ΕΚΤ και, αφού αξιολογήσει τη συνάφεια του συμβάντος με τις αρμοδιότητες άλλων αρχών της ημεδαπής, ενημερώνει τις τελευταίες αναλόγως. Επίσης, η Τράπεζα της Ελλάδος συνεργάζεται με την ΕΑΤ και την ΕΚΤ για την αξιολόγηση της συνάφειας του συμβάντος με τις αρμοδιότητες άλλων ενωσιακών και εθνικών αρχών. Αν η Τράπεζα της Ελλάδος καθίσταται αποδέκτης γνωστοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή αντίστοιχης γνωστοποίησης από την ΕΑΤ ή από την ΕΚΤ, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της άμεσης ασφάλειας του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που λειτουργούν στην Ελλάδα παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, στατιστικά στοιχεία σχετικά με την απάτη στα διάφορα μέσα πληρωμών. Η Τράπεζα της Ελλάδος διαβιβάζει στην ΕΑΤ και την ΕΚΤ τα εν λόγω δεδομένα σε συγκεντρωτική μορφή.

Άρθρο 96
Ταυτοποίηση
(άρθρο 97 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζουν ισχυρή ταυτοποίηση πελάτη, όταν ο πληρωτής:

- α) έχει πρόσβαση στο λογαριασμό πληρωμών του σε απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση (online),
- β) εκκινεί ηλεκτρονική πράξη πληρωμής,
- γ) εκτελεί οποιαδήποτε ενέργεια μέσω, εξ αποστάσεως διαύλου, η οποία μπορεί να ενέχει κίνδυνο απάτης στις πληρωμές ή άλλες παραβιάσεις.

2. Σε σχέση με την εκκίνηση ηλεκτρονικών πράξεων πληρωμής, που αναφέρεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 1, για τις ηλεκτρονικές πράξεις πληρωμής που διενεργούνται εξ αποστάσεως οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζουν ισχυρή ταυτοποίηση πελάτη, η οποία περιλαμβάνει στοιχεία που συνδέουν δυναμικά τη συναλλαγή με συγκεκριμένο ποσό και συγκεκριμένο δικαιούχο.

3. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα ασφαλείας με σκοπό την προστασία της εμπιστευτικότητας και της ακεραιότητας των εξατομικευμένων διαπιστευτηρίων ασφαλείας των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 εφαρμόζονται επίσης όταν η εκκίνηση των πληρωμών διενεργείται μέσω παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής. Οι παράγραφοι 1 και 3 εφαρμόζονται επίσης όταν οι πληροφορίες ζητούνται μέσω παρόχου υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού.

5. Ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού επιτρέπει στον πάροχο υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής και στον πάροχο υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού να βασίζεται στις διαδικασίες ταυτοποίησης που παρέχει ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού για τον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3 και, εφόσον εμπλέκεται ο πάροχος υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται το περιεχόμενο και οι ειδικότερες προδιαγραφές και απαιτήσεις των μέτρων ασφαλείας, των μέτρων μείωσης κινδύνων και των μηχανισμών ελέγχου, η έννοια του μεγάλης σημασίας λειτουργικού συμβάντος και του συμβάντος που αφορά την ασφάλεια, το διαδικαστικό πλαίσιο, οι προθεσμίες, η συχνότητα και το περιεχόμενο των γνωστοποιήσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 94 και της παραγράφου 3 του άρθρου 95, το περιεχόμενο των γνωστοποιήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 95, το περιεχόμενο και οι ειδικότερες προδιαγραφές και απαιτήσεις της ισχυρής ταυτοποίησης, τα στοιχεία που συνδέουν δυναμικά τη συναλλαγή με συγκεκριμένο ποσό και συγκεκριμένο δικαιούχο, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση καθορίζεται το διαδικαστικό πλαίσιο, οι προθεσμίες, η συχνότητα και το περιεχόμενο των στατιστικών στοιχείων και αναφορών σχετικά με την απάτη για τα διάφορα μέσα πληρωμών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ (ΕΕΔ)

ΤΜΗΜΑ 1
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Άρθρο 97
Καταγγελίες
(άρθρο 99 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Οι χρήστες υπηρεσιών πληρωμών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των ενώσεων καταναλωτών, έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελίες στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (ΓΓΕΠΚ) σχετικά με ισχυρισμούς για παραβάσεις των άρθρων 38 έως 102, εκτός από τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 68 και στα άρθρα 94 έως 96, από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

2. Ανάλογα με την περίπτωση και με την επιφύλαξη του δικαιώματος προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, η ΓΓΕΠΚ ενημερώνει με την απάντησή της τον καταγγέλλοντα για τις διαδικασίες ΕΕΔ που προβλέπονται στο άρθρο 100.

Άρθρο 98
Αρμόδια αρχή
(παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου 100 της
Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23, αρμόδια αρχή με σκοπό τη διασφάλιση και παρακολούθηση της αποτελεσματικής συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις των

άρθρων 38 έως 102, εκτός από τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 68 και στα άρθρα 94 έως 96, ορίζεται η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Σε περίπτωση παράβασης ή εικαζόμενης παράβασης των διατάξεων των άρθρων 38 έως 102, εκτός από τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 68 και στα άρθρα 94 έως 96, η ΓΓΕΠΚ είναι αρμόδια σύμφωνα με την παράγραφο 1 υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδια αρχής του κράτους-μέλους προέλευσης για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα ως προς τις παρεχόμενες από αυτούς υπηρεσίες πληρωμών στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή με άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Για τους αντιπροσώπους και τα υποκαταστήματα των εν λόγω παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που λειτουργούν σε άλλα κράτη-μέλη αρμόδια είναι η αρχή του κράτους-μέλους υποδοχής.

3. Σε περίπτωση παράβασης ή εικαζόμενης παράβασης των άρθρων 38 έως 102, εκτός από τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 68 και στα άρθρα 94 έως 96, η ΓΓΕΠΚ είναι αρμόδια σύμφωνα με την παρ. 1 υπό την ιδιότητα αυτής ως αρμόδια αρχής του κράτους-μέλους υποδοχής, για τους αντιπροσώπους και τα υποκαταστήματα παρόχων υπηρεσιών πληρωμών με έδρα σε άλλο κράτος-μέλος που λειτουργούν στην Ελλάδα.

4. Η ΓΓΕΠΚ μπορεί να διενεργεί ελέγχους, να ζητεί την υποβολή τακτικών εκθέσεων, να ανταλλάσσει πληροφορίες και να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα έναντι των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1, 2, 4, 5 και 6 του άρθρου 31, εφόσον το αντικείμενο του ελέγχου, των εκθέσεων, των πληροφοριών και των μέτρων αφορά τα άρθρα 38 έως 102, εκτός από τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 68 και στα άρθρα 94 έως 96.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 34, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των άρθρων 97, 99, 100 και 101 εφαρμόζονται και για τους παρόχους υπηρεσίας πληροφοριών λογαριασμού.

ΤΜΗΜΑ 2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΕΔ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 99 Επίλυση διαφορών (άρθρο 101 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θεσπίζουν και εφαρμόζουν κατάλληλες και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη διευθέτηση των καταγγελιών των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών, όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των άρθρων 38 έως 101 και η ΓΓΕΠΚ παρακολουθεί τις επιδόσεις τους. Οι εν λόγω διαδικασίες εφαρμόζονται σε κάθε κράτος-μέλος όπου ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών προσφέρει τις υπηρεσίες πληρωμών και είναι διαθέσιμες στην ελληνική γλώσσα, εφόσον οι υπηρεσίες πληρωμών παρέχονται στην ημεδαπή ή στην επίσημη γλώσσα του κράτους-μέλους στο οποίο παρέχονται οι

υπηρεσίες πληρωμών ή σε άλλη γλώσσα, εφόσον αυτό συμφωνηθεί μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να απαντούν, σε έντυπη μορφή ή, εφόσον αυτό συμφωνηθεί μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών, σε άλλο σταθερό μέσο, στις καταγγελίες των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών. Η εν λόγω απάντηση εξετάζει όλα τα ζητήματα που έχουν τεθεί μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της καταγγελίας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν η απάντηση δεν μπορεί να δοθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες, για λόγους που δεν οφείλονται στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, ο τελευταίος υποχρεούται να αποστέλλει προσωρινή απάντηση, αναφέροντας σαφώς τους λόγους για την καθυστέρηση στην απάντηση της καταγγελίας και προσδιορίζοντας την προθεσμία μέσα στην οποία θα λάβει την τελική απάντηση ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών. Σε κάθε περίπτωση, η προθεσμία για τη λήψη της τελικής απάντησης δεν υπερβαίνει τις τριάντα πέντε (35) εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της καταγγελίας.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ενημερώνουν τον χρήστη υπηρεσιών πληρωμών τουλάχιστον για έναν φορέα ΕΕΔ της παραγράφου 1 του άρθρου 100, που είναι αρμόδιος για την επίλυση των διαφορών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 38 έως 101.

4. Οι πληροφορίες της παραγράφου 3 αναφέρονται με σαφή, πλήρη και ευχερώς προσβάσιμο τρόπο στο δικτυακό τόπο, εφόσον υπάρχει, του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, στο υποκατάστημα και στους γενικούς όρους και προϋποθέσεις των συμβάσεων μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών. Επίσης, με τις εν λόγω πληροφορίες προσδιορίζεται ο τρόπος πρόσβασης σε περαιτέρω στοιχεία σχετικά με τον οικείο φορέα ΕΕΔ, καθώς και οι προϋποθέσεις για τη χρήση του.

Άρθρο 100 Διαδικασίες ΕΕΔ (άρθρο 102 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η επίλυση διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ των χρηστών και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών αναφορικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 38 έως 101, πραγματοποιείται βάση των διαδικασιών ΕΕΔ, όπως αυτές ορίζονται με την 70330/3.9.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 1421) για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού αριθ. 524/2013/ΕΚ (Ε EL165). Οι διαδικασίες ΕΕΔ εφαρμόζονται στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.

2. Οι φορείς ΕΕΔ όπως αυτοί ορίζονται στην περίπτωση η' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της κοινής υπουργικής απόφασης της παραγράφου 1, συνεργάζονται αποτελεσματικά με τους αντίστοιχους φορείς ΕΕΔ των άλλων

κρατών-μελών για την επίλυση των διασυννοριακών διαφορών που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 38 έως 101.

Άρθρο 101
Κυρώσεις
(άρθρο 103 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 13Α του ν. 2251/1994 σε βάρος των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίοι δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τα άρθρα 38 έως 102, εκτός από την παράγραφο 6 του άρθρου 68 και τα άρθρα 94 έως 96. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται και σε βάρος των δικαιούχων υπηρεσιών πληρωμών σε περίπτωση παράβασης του άρθρου 62.

2. Ο Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης μπορεί να δημοσιοποιεί οποιαδήποτε διοικητική κύρωση επιβάλλει σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εκτός εάν η δημοσιοποίηση αυτή ενδέχεται να διαταράξει σοβαρά τις χρηματοπιστωτικές αγορές ή να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη.

ΤΙΤΛΟΣ V
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Άρθρο 102
Υποχρέωση ενημέρωσης
των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους
(άρθρο 106 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η ΓΓΕΠΚ μεριμνά ώστε το ηλεκτρονικό φυλλάδιο σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, το οποίο καταρτίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 106 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ, να είναι διαθέσιμο κατά τρόπο που το καθιστά εύκολα προσβάσιμο στον επίσημο διαδικτυακό της τόπο.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μεριμνούν ώστε το φυλλάδιο της παραγράφου 1 να είναι διαθέσιμο κατά τρόπο που το καθιστά εύκολα προσβάσιμο στους επίσημους διαδικτυακούς τους τόπους, εφόσον υπάρχουν, καθώς επίσης και σε έντυπη μορφή στα υποκαταστήματά τους, στους αντιπροσώπους τους και στους τρίτους προς τους οποίους έχουν αναθέσει δραστηριότητες.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν επιβάλλουν χρέωση στους πελάτες τους για τη διάθεση πληροφοριών σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

4. Όσον αφορά τα άτομα με αναπηρίες, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται με άλλα κατάλληλα μέσα, ώστε οι πληροφορίες να είναι διαθέσιμες σε προσιτή μορφή.

ΤΙΤΛΟΣ VI
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 103
Αναγκαστικό δίκαιο
(παρ. 3 του άρθρου 107
της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών απαγορεύεται να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις του παρόντος εις βά-

ρος των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών, εκτός αν η δυνατότητα παρέκκλισης προβλέπεται ρητά. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να αποφασίζουν να προσφέρουν ευνοϊκότερους όρους στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 104
Μεταβατικές διατάξεις για τα ιδρύματα πληρωμών αναφορικά με την αδειοδότησή τους
(παράγραφοι 1, 2 και 5 του άρθρου 109
της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Ιδρύματα πληρωμών με έδρα στην Ελλάδα τα οποία πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ασκούσαν δραστηριότητες σύμφωνα με τον ν. 3862/2010 (Α' 113) επιτρέπεται να συνεχίσουν να ασκούν έως τις 13 Ιουλίου 2018 τις δραστηριότητες αυτές στην ημεδαπή ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος-μέλος σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ν. 3862/2010, χωρίς να απαιτείται η χορήγηση άδειας λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με το άρθρο 5 ή η συμμόρφωσή τους με τα άρθρα 5 έως 37.

2. Τα ιδρύματα πληρωμών της παραγράφου 1 υποβάλλουν τις συναφείς πληροφορίες στην Τράπεζα της Ελλάδος μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και το αργότερο έως τις 13 Απριλίου 2018, για να αξιολογηθεί έως τις 13 Ιουλίου 2018 αν τα εν λόγω ιδρύματα πληρωμών συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 5 έως 37.

3. Αν, ύστερα από αξιολόγηση της Τράπεζας της Ελλάδος, διαπιστώνεται ότι τα ιδρύματα πληρωμών της παραγράφου 1 συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 5 έως 37, λαμβάνουν άδεια λειτουργίας, εγγράφονται στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 14 και ενημερώνεται η ΕΑΤ σύμφωνα με το άρθρο 15. Αν, ύστερα από την ανωτέρω αξιολόγηση, διαπιστώνεται ότι τα εν λόγω ιδρύματα πληρωμών δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 5 έως 37, έως τις 13 Ιουλίου 2018, απαγορεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 37, να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών. Ως προς τα ιδρύματα πληρωμών του προηγούμενου εδαφίου, η Τράπεζα της Ελλάδος αποφασίζει είτε μέτρα που είναι απαραίτητα να λάβουν για να διασφαλιστεί η συμμόρφωσή τους είτε την ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους σύμφωνα με το άρθρο 13.

4. Κατ' εξαίρεση και εφόσον έχουν τεθεί στη διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος στοιχεία ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 11, τα ιδρύματα πληρωμών της παραγράφου 1 λαμβάνουν αυτομάτως άδεια λειτουργίας, εγγράφονται στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 14 και ενημερώνεται η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών σύμφωνα με το άρθρο 15. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενημερώνει σχετικά τα εν λόγω ιδρύματα πληρωμών.

5. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, τα ιδρύματα πληρωμών στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας για την παροχή των υπηρεσιών πληρωμών της περίπτωσης ζ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4 του ν. 3862/2010, διατηρούν την ανωτέρω άδεια λειτουργίας για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών πληρωμών που θεωρούνται ως

υπηρεσίες πληρωμών της περίπτωσης γ' του στοιχείου 3 του άρθρου 4, εφόσον έως τις 13 Ιανουαρίου 2020 έχουν τεθεί στη διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που ορίζονται στην περίπτωση γ' του άρθρου 7 και στο άρθρο 9.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προθεσμίες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, η προθεσμία υποβολής και το περιεχόμενο των υποβαλλόμενων στοιχείων και πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με το κύρος, την εκπαίδευση, την ποιτικές καταδίδες, την περιουσιακή κατάσταση, την εμπειρία και την κατάρτιση των διευθυντικών στελεχών και των υπευθύνων διαχείρισης των εν λόγω ιδρυμάτων πληρωμών, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 105
Μεταβατικές διατάξεις
(παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 115
της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Νομικά πρόσωπα τα οποία ήδη ασκούν στην ημεδαπή, πριν από τις 12 Ιανουαρίου 2016, δραστηριότητες παρόχων υπηρεσίας εκκίνησης πληρωμής και παρόχων υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, επιτρέπεται να συνεχίσουν να ασκούν τις εν λόγω δραστηριότητες στην ημεδαπή έως και την έναρξη ισχύος των μέτρων ασφαλείας των άρθρων 65, 66, 67 και 96, όπως ορίζεται στο άρθρο 110, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

2. Μέχρι τη συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού προς τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 110, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού δεν επικαλούνται τη μη συμμόρφωσή τους για να παρεμποδίζουν τη χρήση υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμής και υπηρεσιών πληροφοριών λογαριασμού για τους λογαριασμούς πληρωμών που εξυπηρετούν.

Άρθρο 106
Τροποποιήσεις του ν. 2251/1994
(παρ. 5 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2002/65/ΕΚ,
όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε
με το άρθρο 110 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Στην παρ. 3 του άρθρου 4θ του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν εφαρμόζεται, επίσης, η Οδηγία 2015/2366/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως αυτή έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία, οι διατάξεις περί πληροφόρησης που ορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3, εκτός των στοιχείων 3 έως 7 της υποπερίπτωσης ββ', των στοιχείων 1, 4 και 5 της υποπερίπτωσης γγ', και του στοιχείου 2 της υποπερίπτωσης δδ' της ανωτέρω περίπτωσης α', αντικαθίστανται από τα άρθρα 44, 45, 51 και 52 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία.»

Άρθρο 107
Τροποποιήσεις του ν. 4021/2011
(άρθρα 3 και 18 της Οδηγίας 2009/110/ΕΚ,
όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 111
της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4021/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, τα άρθρα 5, 11 έως 17, οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 19 και τα άρθρα 20 έως 31 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία, εφαρμόζονται αναλόγως στα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος.»

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του ν. 4021/2011 η φράση «ακολουθεί τις διαδικασίες του άρθρου 24 του ν. 3862/2010» αντικαθίσταται με τη φράση «εφαρμόζονται αναλόγως στα εν λόγω ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος τα άρθρα 27 έως 31, εκτός από τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 29, της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία.»

3. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 13 του ν. 4021/2011 η λέξη «Ανεξαρτήτως» αντικαθίσταται με τις λέξεις «Κατά παρέκκλιση» και στο δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου οι λέξεις «του άρθρου 17 του ν. 3862/2010» αντικαθίστανται με τις λέξεις «του άρθρου 19 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ, όπως αυτό έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία.»

4 Η υφιστάμενη διάταξη του άρθρου 28 του ν. 4021/2011, τίθεται ως παράγραφος 1 και προστίθενται παράγραφοι 2, 3, 4 και 5, ως εξής:

«2. Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος με έδρα στην Ελλάδα, τα οποία ασκούν ήδη δραστηριότητες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και με το ν. 3862/2010 πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου που ενσωματώνει στην ελληνική νομοθεσία την Οδηγία 2015/2366/ΕΕ, επιτρέπεται να συνεχίσουν να ασκούν τις δραστηριότητες αυτές έως τις 13 Ιουλίου 2018 στην ημεδαπή ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος-μέλος σύμφωνα με την προαναφερόμενη νομοθεσία, χωρίς να απαιτείται η χορήγηση άδειας λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13 ή η συμμόρφωσή τους με τις λοιπές διατάξεις των άρθρων 12 έως 19.

3. Τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος της παραγράφου 2 υποβάλλουν τις συναφείς πληροφορίες στην Τράπεζα της Ελλάδος μέσα σε ένα (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του νόμου που ενσωματώνει στην ελληνική νομοθεσία την Οδηγία 2015/2366/ΕΕ και το αργότερο έως τις 13 Απριλίου 2018, για να αξιολογηθεί έως τις 13 Ιουλίου 2018, αν τα εν λόγω ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 12 έως 19.

4. Αν ύστερα από αξιολόγηση της Τράπεζας της Ελλάδος διαπιστώνεται ότι τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος της παραγράφου 2 συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 12 έως 19, λαμβάνουν άδεια λειτουργίας και εγγράφονται στο μητρώο ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος. Αν ύστερα από την ανωτέρω αξιολόγηση, διαπιστώνεται ότι τα εν λόγω ιδρύματα ηλε-

κτρονικού χρήματος δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των άρθρων 12 έως 19 έως τις 13 Ιουλίου 2018, απαγορεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 20, να προβαίνουν στην έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος. Ως προς τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος του τελευταίου εδαφίου, η Τράπεζα της Ελλάδος αποφασίζει είτε μέτρα που είναι απαραίτητα να λάβουν για να διασφαλιστεί η συμμόρφωσή τους, είτε την ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους με απόφαση, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 13 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ, όπως αυτό έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία.

5. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τις προθεσμίες εφαρμογής του παρόντος άρθρου, η προθεσμία υποβολής και το περιεχόμενο των υποβαλλόμενων στοιχείων και πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με το κύρος, την εκπαίδευση, τις ποινικές καταδίκες, την περιουσιακή κατάσταση, την εμπειρία και τη κατάρτιση των διευθυντικών στελεχών και των υπευθύνων διαχείρισης των εν λόγω ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 108
Τροποποιήσεις του ν. 4261/2014
(στοιχείο 4 του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας
2013/36/ΕΕ, όπως αντικαταστάθηκε με το
άρθρο 113 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

Η περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4261/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) υπηρεσίες πληρωμών του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ (ΕΕ L 337) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως αυτό έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία,».

Άρθρο 109
Καταργούμενες διατάξεις
(άρθρο 114 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ)

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 104, 105 και 107, καταργούνται τα άρθρα 1 έως 83 του ν. 3862/2010 και οποιαδήποτε παραπομπή σε αυτόν νοείται ως παραπομπή στις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Οι κανονιστικές πράξεις, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που καταργούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος, διατηρούνται σε ισχύ.

Άρθρο 110
Έναρξη ισχύος
(παρ. 4 του άρθρου 115 της Οδηγίας
2015/2366/ΕΕ)

Η ισχύς των διατάξεων του Μέρους Α' αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από τα άρθρα 65, 66, 67 και 96 που αφορούν μέτρα ασφαλείας, η ισχύς των οποίων αρχίζει δεκαοκτώ (18) μήνες μετά την έναρξη εφαρμογής του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 98 της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 111
Τροποποίηση της Δ.247/13/1988 απόφασης
του Υπουργού Οικονομικών

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 14 της Δ.247/13/1.3.1988 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (Β' 195 με διόρθωση σφαλμάτων στο Β' 307), που κυρώθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 1839/1989 (Α' 90), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, για τα μεταφορικά μέσα των προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 18 της παρούσας, η προβλεπόμενη διάρκεια παραμονής μπορεί να παρατείνεται, κατόπιν αιτήσεως του δικαιούχου, από την αρμόδια τελωνειακή αρχή για ένα (1) έτος και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που επικαλείται ο δικαιούχος και συντρέχουν αποδεδειγμένα, μέχρι τέσσερα (4) έτη, από τη λήξη της αποστολής του στη χώρα μας, ανεξαρτήτως αν τα πρόσωπα αυτά παραμένουν προσωρινά ή δεν παραμένουν πλέον στην Ελλάδα.»

2. Το εδάφιο που προστίθεται με την προηγούμενη παράγραφο στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 14 της Δ.247/13/1.3.1988 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, εφαρμόζεται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, και σε δικαιούχους, η αποστολή των οποίων στη χώρα μας έχει λήξει κατά τον χρόνο δημοσίευσης του παρόντος, αλλά δεν έχουν παρέλθει τέσσερα (4) έτη από τη λήξη της αποστολής τους.

Άρθρο 112
Φόρος μεταβίβασης ακινήτων επί μεταγραφής
πράξεων συνεπεία ενέργειας τρίτου

Στην παρ. 4 του άρθρου 13 του α.ν. 1521/1950 (Α' 245), ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 1587/1950 (Α' 294), προστίθεται, μετά το δεύτερο εδάφιο, τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Αν η μεταγραφή γίνεται συνεπεία ενέργειας τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, με μέριμνα του υποθηκοφύλακα ενημερώνεται σχετικά, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη μεταγραφή, ο προϊστάμενος της αρμόδιας δημοσίας οικονομικής υπηρεσίας, ο οποίος μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών ενημερώνει τον υπόχρεο σε φόρο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5 του ν. 4174/2013 (Α' 170), για την υποβολή της δήλωσης εντός τριάντα (30) ημερών από τη συντέλεση της κοινοποίησης.»

Άρθρο 113
Τροποποίηση του Κώδικα Διατάξεων
Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών,
Γονικών Παροχών, Προικίων και Κερδών από
Τυχρά Παίγνια

1. Οι περιπτώσεις α' και β' της υποπαραγράφου 1 της παρ. Α του άρθρου 25 του ν. 3842/2010 (Α' 58) καταργούνται από την έναρξη ισχύος τους και οι περιπτώσεις ι' του άρθρου 7 και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προικίων και Κερδών από Τυχρά Παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο

του ν. 2961/2001 (Α' 266), θεωρούνται ουδέποτε καταργηθείσες.

2. Οι διατάξεις του ως άνω Κώδικα συμπληρώνονται ως εξής:

α) Στο τέλος της περίπτωσης ι' του άρθρου 7 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο υπόχρεος σε φόρο δύναται, με ανέκκλητη δήλωση, που υποβάλλεται στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.) οποτεδήποτε πριν την καταβολή της αποζημίωσης ή την άρση της απαλλοτρίωσης, να ζητήσει την άμεση φορολόγηση του ακινήτου. Στην περίπτωση αυτή, χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος υποβολής της δήλωσης. Αν το αίτημα για την άμεση φορολόγηση του υπό απαλλοτρίωση ακινήτου υποβάλλεται με την εμπρόθεσμη δήλωση, χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης είναι ο οριζόμενος στο παρόν άρθρο, καθώς και στα άρθρα 6 και 8.»

β) Στο τέλος της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 40 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Θεωρούνται ως αναγκαστικά απαλλοτριούμενα και τα ρυμοτομούμενα ακίνητα από την έκδοση του οικείου διατάγματος. Ο υπόχρεος σε φόρο δύναται, με ανέκκλητη δήλωση, που υποβάλλεται στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. οποτεδήποτε πριν την καταβολή της αποζημίωσης ή την άρση της απαλλοτρίωσης, να ζητήσει την άμεση φορολόγηση του ακινήτου. Στην περίπτωση αυτή, χρόνος φορολογίας είναι ο χρόνος υποβολής της δήλωσης. Αν το αίτημα για την άμεση φορολόγηση του υπό απαλλοτρίωση ακινήτου υποβάλλεται με την εμπρόθεσμη δήλωση, χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης είναι ο οριζόμενος στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 39.»

Άρθρο 114

Τροποποίηση των άρθρων 14 και 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται περίπτωση ι', ως εξής:

«ι) Οι αμοιβές που καταβάλλει η Παγκόσμια Ένωση Αναπήρων Καλλιτεχνών (V.D.M.F.K.) στα μέλη της ζωγράφους με το πόδι και το στόμα, οι οποίοι είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, αποκλειστικά για την εργασία της ζωγραφικής που αμείβεται από την ως άνω Ένωση με συνάλλαγμα.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 35Α του άρθρου 72 του ν. 4172/2013 η φράση «κατά το φορολογικό έτος 2016» αντικαθίσταται από τη φράση «κατά τα φορολογικά έτη 2016 και 2017».

3. Η ισχύς της παραγράφου 2 αρχίζει από την κατάθεση του παρόντος.

Άρθρο 115

Τροποποίηση των άρθρων 78 και 109 του ν. 2960/2001

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 78 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως ισχύει, μετά το δεύτερο εδάφιο προστίθεται τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής

Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι απαιτούμενοι έλεγχοι, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ. του φυσικού αερίου που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.»

2. Η παρ. 7 του άρθρου 109 του ν. 2960/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Ο Ε.Φ.Κ. που αναλογεί στο φυσικό αέριο των περιπτώσεων ιζ' και ιη' της παραγράφου 1 του άρθρου 73, βεβαιώνεται και εισπράττεται από την αρμόδια αρχή το αργότερο μέχρι την εικοστή (20ή) ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση των σχετικών παραστατικών πώλησης φυσικού αερίου. Τα στοιχεία για τον υπολογισμό του Ε.Φ.Κ., καθώς και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του ανωτέρω εδαφίου καθορίζονται με την απόφαση που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 73.

Με τον Ε.Φ.Κ. βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά την ίδια χρονική στιγμή ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) και κάθε άλλη σχετική επιβάρυνση. Κατ'εξαίρεση προκειμένου για το φυσικό αέριο ο Φ.Π.Α. υπολογίζεται με τον οικείο φορολογικό συντελεστή επί του ποσού του Ε.Φ.Κ...»

Άρθρο 116

Τροποποίηση του άρθρου 100Γ του ν. 2960/2001

1. Η παρ. 2 του άρθρου 100Γ του ν. 2960/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι αδειοδοτημένες καπνοβιομηχανίες, οι επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης καπνού, τα αδειοδοτημένα επαγγελματικά εργαστήρια παραγωγής βιομηχανοποιημένων καπνών και οι επιχειρήσεις χονδρικής πώλησης έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες και τους προμηθευτές τους. Μέτρα δέουσας επιμέλειας έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν και οι εισαγωγείς από τρίτες χώρες και οι παραλήπτες βιομηχανοποιημένων καπνών από άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. ως προς τους πελάτες τους. Οι καλλιεργητές καπνού εξαιρούνται απολύτως από την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 100Γ του ν. 2960/2001 καταργείται.

Άρθρο 117

Τροποποίηση των άρθρων 4 και 5 του ν.1573/1985 και 121 και 123 του ν. 2960/2001

1. Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1573/1985 (Α' 201), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η φορολογητέα αξία για τα παραγόμενα οχήματα διαμορφώνεται σύμφωνα με τα κατά περίπτωση οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 2960/2001 (Α' 265), για κάθε κατηγορία οχήματος. Ειδικά, στις περιπτώσεις παραγόμενων οχημάτων, για τα οποία η φορολογητέα αξία δεν διαμορφώνεται με βάση τη λιανική τιμή πώλησης προ φόρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ως άνω νόμου, για τη διαμόρφωση της φορολογητέας αξίας λαμβάνεται υπόψη η εργοστασιακή τιμή, όπως αυτή εμφανίζεται

στους υποβαλλόμενους από την αυτοκινητοβιομηχανία τιμοκαταλόγους στην αρμόδια υπηρεσία αξιών. Σε κάθε περίπτωση, δεν αποτελούν διαμορφωτικά στοιχεία είτε της λιανικής τιμής πώλησης προ φόρων είτε της εργοστασιακής τιμής οι κάθε είδους φορολογικού χαρακτήρα επιβαρύνσεις που έχουν ενσωματωθεί στο κόστος παραγωγής.».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 1573/1985, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η φορολογητέα αξία για τα παραγόμενα οχήματα διαμορφώνεται σύμφωνα με τα κατά περίπτωση οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 2960/2001, για κάθε κατηγορία οχήματος. Στις περιπτώσεις παραγόμενων οχημάτων, για τα οποία η φορολογητέα αξία δεν προσδιορίζεται με βάση τη λιανική τιμή πώλησης προ φόρων, το κόστος διασκευής του οχήματος προστίθεται στα κατά περίπτωση οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 2960/2001.».

3. Στην περίπτωση γ' της παρ. 4 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001, όπως ισχύει, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Οι συντελεστές για οχήματα της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1, τα οποία δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2002/51/ΕΚ ή μεταγενέστερης, προσαυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).».

4. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Για την εξέταση του οχήματος από την Ειδική Επιτροπή του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 126, απαιτείται αίτηση του ενδιαφερομένου και καταβολή παραβόλου, το ύψος του οποίου είναι ίσο με το ύψος του παράβολου το οποίο καθορίζεται με την απόφαση του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου.».

5. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001, αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ταύτιση στοιχείων μεταξύ του πιστοποιητικού συμμόρφωσης του οχήματος και της αντίστοιχης έγκρισης τύπου ή του δελτίου κοινοποίησης έγκρισης τύπου, η υπαγωγή στον αντίστοιχο συντελεστή τέλους ταξινόμησης θα γίνεται με βάση τις αναγραφόμενες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και το αναγραφόμενο πρότυπο εκπομπών ρύπων που πληροί εκ κατασκευής το όχημα στο πιστοποιητικό συμμόρφωσης. Ειδικά ως προς την εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα, έως 31.8.2019 θα λαμβάνονται υπόψη οι τιμές, σύμφωνα με τον νέο ευρωπαϊκό κύκλο οδήγησης (NEDC), ενώ, από 1.9.2019 και εφεξής, οι τιμές σύμφωνα με την παγκοσμίως εναρμονισμένη διαδικασία δοκιμής ελαφρών οχημάτων (WLTP).».

6. Στην περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου 123 του ν. 2960/2001, όπως ισχύει, προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Οι συντελεστές για οχήματα της περίπτωσης η', τα οποία δεν πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές της οδηγίας 92/61/ΕΚ ή μεταγενέστερης προσαυξάνονται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).».

7. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 123 του ν. 2960/2001, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την επιβολή του τέλους ταξινόμησης, ως φορολογητέα αξία για τα φορτηγά οχήματα της δασμολογικής κλάσης 87.04 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που προκύπτουν από διασκευή, κατά τα ανωτέρω, λαμβάνεται υπόψη η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα αξία του αρχικού οχήματος και τα λοιπά στοιχεία της παραγράφου 4, στα οποία προστίθεται και το κόστος της διασκευής, εφόσον το τελικό παραγόμενο φορτηγό αυτοκίνητο έχει μικτό βάρος πάνω από 3,5 τόνους ή η λιανική τιμή πώλησης προ φόρων του τελικού παραγόμενου φορτηγού αυτοκινήτου, εφόσον έχει μικτό βάρος μέχρι και 3,5 τόνους.».

Άρθρο 118

Τροποποίηση της υποπαραγράφου Α.2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 και του άρθρου 43 του ν. 4174/2013

1. Η ισχύς της περίπτωσης γ' της παραγράφου 6 της υποπαραγράφου Α.2 της παρ. Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), αναστέλλεται, ως προς τις προϋποθέσεις πιστοποίησης από ανεξάρτητο εκτιμητή και της παροχής εγγύησης ή διασφάλισης ή εμπράγματης ασφάλειας, για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την δημοσίευση του παρόντος. Η αναστολή καταλαμβάνει και τις ήδη χορηγηθείσες ρυθμίσεις. Εγγυήσεις, διασφαλίσεις ή εμπράγματα ασφαλείες που τυχόν έχουν παρασχεθεί κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων εξακολουθούν να ισχύουν.

2. Η ισχύς της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 4174/2013 (Α' 170), αναστέλλεται για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από τη δημοσίευση του παρόντος. Η αναστολή καταλαμβάνει και τις ήδη χορηγηθείσες ρυθμίσεις. Εγγυήσεις ή εμπράγματα βάρη που τυχόν έχουν παρασχεθεί κατ' εφαρμογή της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης γ' της ίδιας παραγράφου εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 119

Μέτρα διαχείρισης των πλαστικών σακουλών μεταφοράς

1. Μετά το τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 6Α του ν. 2939/2001 (Α' 179), που προστέθηκε με το άρθρο 6 του ν. 4496/2017 (Α' 170), προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Αρμόδια για τον έλεγχο της ορθής απόδοσης του περιβαλλοντικού τέλους είναι αποκλειστικά η Φορολογική Διοίκηση.

Η δήλωση απόδοσης περιβαλλοντικού τέλους πλαστικής σακούλας υποβάλλεται από τα υπόχρεα πρόσωπα στη Φορολογική Διοίκηση κάθε τρίμηνο, έως την τελευταία ημέρα του μήνα που ακολουθεί την περίοδο στην οποία αφορά. Εξαιρετικά, κατά την πρώτη εφαρμογή, η δήλωση υποβάλλεται το Μάιο του 2018.

Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας που επηρεάζουν τη λειτουργία της Φορολογικής Διοίκησης ή σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών ή άλλων αντίστοιχων εξαιρετικών και δυσμενών συμβάντων που επηρεάζουν φορολογούμενους, με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών μπορεί να ορίζεται διαφορετική προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης απόδοσης ή να χορηγείται πα-

ράταση της προθεσμίας για την υποβολή της δήλωσης αυτής, καθώς και διαφορετική προθεσμία καταβολής του τέλους. Η απόφαση παράτασης εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας και ισχύει από το χρόνο έκδοσής της.

Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του περιβαλλοντικού τέλους του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την επιβολή, είσπραξη και απόδοση του τέλους αυτού.».

2. Η υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης α' του πέμπτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 6Α του ν. 2939/2001 καταργείται.

3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 14 του άρθρου 20Α του ν. 2939/2001 καταργείται.

4. Στο τέλος του Παραρτήματος του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως ισχύει, προστίθεται η φράση «Περιβαλλοντικό τέλος πλαστικής σακούλας του άρθρου 6Α του ν. 2939/2001 (Α' 179)».

Άρθρο 120

Τροποποίηση του άρθρου 3Α του ν. 2963/1922

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3Α του ν. 2963/1922 (Α' 134), αντικαθίσταται ως εξής:

«Η άδεια αυτή χορηγείται με την προϋπόθεση ότι ο μηχανολογικός εξοπλισμός για την παρασκευή του ζύθου θα είναι εγκατεστημένος στο χώρο του καταστήματος και θα περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους ζυθοβραστήρες, συνολικής χωρητικότητας τουλάχιστον πέντε (5) εκατόλιτρων.».

Άρθρο 121

Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 2969/2001

Μετά την υποπαράγραφο 11 της παρ. Ε' του άρθρου 7 του ν. 2969/2001 «Αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα προϊόντα» (Α' 281) προστίθεται νέα υποπαράγραφος 11Α ως εξής:

«11.Α. α) Επιτρέπεται, κατόπιν ειδικής άδειας του αρμόδιου Τελωνείου, η μεταφορά, η αποσφράγιση και λειτουργία άμβικα μικρού αποσταγματοποιού (διήμερου) για χρονικό διάστημα κατ' ανώτατο όριο οκτώ (8) ωρών κατά τη διάρκεια ενός 24ωρου, στο πλαίσιο πραγματοποιούμενων πολιτιστικών εκδηλώσεων Ο.Τ.Α., Κοινοτήτων, Πολιτιστικών Συλλόγων ή επαγγελματικών φορέων με σκοπό την αναπαράσταση και προβολή του παραδοσιακού τρόπου απόσταξης. Η απόσταξη για τους σκοπούς αυτούς δύναται να διενεργείται και εκτός του καθοριζόμενου από τις διατάξεις της υποπαραγράφου 1 της παρούσας παραγράφου Ε' δίμηνου χρονικού διαστήματος με τη χρησιμοποίηση αποκλειστικά των καθοριζόμενων από την υποπαράγραφο 2 της παρούσας παραγράφου Ε' πρώτων υλών και με την έκδοση σχετικής άδειας απόσταξης. Επί του παραγόμενου προϊόντος, προοριζόμενου αποκλειστικά για δωρεάν επιτόπια κατανάλωση, επιβάλλεται ο προβλεπόμενος Ε.Φ.Κ. κατά τα ειδικότερα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 82 του ν. 2960/2001 (Α' 265). Για τις ως άνω παραδόσεις αγαθών εκδίδονται τα προβλεπόμενα από τη φορολογική νομοθεσία παραστατικά.

β. Ομοίως επιτρέπεται, κατόπιν ειδικής άδειας του αρμόδιου Τελωνείου, η μεταφορά σφραγισμένου άμβικα μικρού αποσταγματοποιού (διήμερου), τηρουμένων των προβλεπόμενων διατυπώσεων και διαδικασίας, για χρονικό διάστημα, κατ' ανώτατο όριο, ενός 24ωρου, αποκλειστικά και μόνο προς έκθεση αυτού στο πλαίσιο πραγματοποιούμενων πολιτιστικών εκδηλώσεων.».

Άρθρο 122

Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 2190/1994

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4210/2013 (Α' 254), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ειδικότερα, όσον αφορά την κάλυψη θέσεων τακτικού προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) είναι δυνατόν να πραγματοποιείται μετά από σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π., χωρίς νέα προκήρυξη, από πίνακα επιλαχόντων: α) προηγούμενου διαγωνισμού του Α.Σ.Ε.Π., για την κάλυψη θέσεων της Αρχής υπό την προϋπόθεση ότι οι νέες προς κάλυψη θέσεις αφορούν όμοιους κλάδους-ειδικότητες και πρόσθετα προσόντα και ότι δεν έχουν παρέλθει τρία (3) χρόνια από τη δημοσίευση των αντίστοιχων πινάκων διοριστέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40), όπως εκάστοτε ισχύει, β) από προκηρύξεις των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009 (Α' 234), εφόσον ταυτίζονται τα προσόντα και τα πρόσθετα προσόντα της κατηγορίας τους, με τις αντίστοιχες, προς πλήρωση, ειδικότητες και δεν έχουν παρέλθει εννέα (9) μήνες από τη δημοσίευση των αντίστοιχων πινάκων διοριστέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40), όπως εκάστοτε ισχύει.».

Άρθρο 123

Τροποποίηση των άρθρων 12 και 24 του ν. 4389/2016

1. Η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το Συμβούλιο Διοίκησης συνεδριάζει νόμιμα εφόσον παρίστανται τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη του. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών και, σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή του αναπληρωτή του. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί να παραστούν κατά τη συζήτηση ειδικών θεμάτων και μέλη του προσωπικού της Αρχής ή τρίτοι, εκπρόσωποι του Δημοσίου ή αλλοδαπών αρχών, δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων και επαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και εμπειρογνώμονες. Τη γραμματειακή και την εν γένει υποστήριξη παρέχει προσωπικό το οποίο προσλαμβάνεται στις θέσεις που συνιστώνται με τις διατάξεις της περίπτωσης αα' της υποπαραγράφου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του παρόντος. Το Συμβούλιο Διοίκησης με απόφαση του καθορίζει τη διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια για την επιλογή του ανωτέρω προσωπικού. Η πρόσληψη γίνεται με απόφαση του Διοικητή, κατόπιν σχετικής επιλογής

του προσωπικού αυτού από το Συμβούλιο Διοίκησης, με σύμβαση διάρκειας έξι (6) μηνών, που μπορεί να ανανεώνεται ανά εξάμηνο. Η εργασιακή σχέση λύεται χωρίς αποζημίωση είτε αυτοδίκαια, σε περίπτωση μη ανανέωσης της σύμβασης, ή λήξης της θητείας ή αντικατάστασης, για οποιοδήποτε λόγο, του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης, είτε, οποτεδήποτε, πρόωρα. Για την ανανέωση και την αυτοδίκαιη ή πρόωρη λήξη της εργασιακής σχέσης εφαρμόζονται αναλόγως τα ισχύοντα για την πρόσληψη. Το προσλαμβανόμενο προσωπικό υπογράφει σχετική σύμβαση με τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης, λογοδοτεί στο Συμβούλιο Διοίκησης και εκτελεί τις εντολές του. Με απόφαση του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης, ορίζεται το πρόσωπο, το οποίο ασκεί τα καθήκοντα του τακτικού γραμματέα, ανά συνεδρίαση ή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4389/2016 αναριθμείται σε υποπαράγραφο α' της παραγράφου αυτής και προστίθεται υποπαράγραφος β' σε αυτήν, ως εξής:

«β) Συνιστώνται τρεις (3) θέσεις, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, οι οποίες καλύπτονται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του π.δ. 63/2005 (Α' 98), για τους ειδικούς συνεργάτες των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, πλην όσων ρητά ορίζονται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ως εξής:

αα) Για τη γραμματειακή και εν γένει υποστήριξη του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής δύο (2) θέσεις Γραμματέων και

ββ) για την υποστήριξη του Διοικητή, για τα θέματα του Συμβουλίου Διοίκησης, μια (1) θέση.

Ειδικότερα, για την πλήρωση των ανωτέρω θέσεων απαιτείται εμπειρία τουλάχιστον δύο (2) ετών εντός της τελευταίας πενταετίας στο αντικείμενο της εταιρικής διακυβέρνησης για τις θέσεις γραμματειακής υποστήριξης του Συμβουλίου Διοίκησης της ως άνω περίπτωσης αα' και επιπλέον άριστη γνώση της Αγγλικής γλώσσας για όλες τις ανωτέρω θέσεις. Για τις αποδοχές των ανωτέρω έχουν εφαρμογή οι γενικές διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176), που αφορούν στους μετακλητούς υπαλλήλους που υπηρετούν στα πολιτικά γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, όπως εξειδικεύονται ακολούθως: Οι κάτοχοι πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης κατατάσσονται στο ΜΚ 8 της κατηγορίας ΠΕ, οι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο ΜΚ 10 της κατηγορίας ΠΕ και οι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών στο ΜΚ 12 της κατηγορίας ΠΕ.»

Άρθρο 124

Τροποποίηση των άρθρων 25 και 38 του ν. 4389/2016

1. Η παρ. 7 του άρθρου 25 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η απόσπαση ή μετάταξη υπαλλήλων μεταξύ της Αρχής και του Υπουργείου Οικονομικών ή άλλης Ανεξάρτητης Αρχής ή άλλης δημόσιας υπηρεσίας κάθε μορφής ή Ν.Π.Δ.Δ., ή Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού, καθώς και η απόσπαση σε πολιτικά γραφεία της Κυβέρνησης, τη Βουλή, μέλη του Κοινοβουλίου και τα Κόμματα, διενεργείται μετά από

γνώμη των οικείων Υπηρεσιακών Συμβουλίων, με κοινή απόφαση του Διοικητή της Αρχής και του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου του φορέα προέλευσης ή υποδοχής, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης. Το προσωπικό της Αρχής, που δύναται να είναι αποσπασμένο, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των οργανικών θέσεων της Αρχής.»

2. Στην παρ. 8 του άρθρου 25 του ν. 4389/2016, η φράση «διενεργούνται με κοινή απόφαση του Διοικητή και του Υπουργού Οικονομικών ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού» αντικαθίσταται με τη φράση «διενεργούνται με κοινή απόφαση του Διοικητή, του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού».

3. Μετά την παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 4389/2016, προστίθεται παράγραφος 10, ως εξής:

«10. Οι υπάλληλοι που μετατάσσονται ή μεταφέρονται από το Υπουργείο Οικονομικών στην Αρχή και αντίστροφα, διατηρούν το σύνολο των αποδοχών τους, συμπεριλαμβανομένης της προσωπικής διαφοράς και εξακολουθούν να διέπονται από το ίδιο συνταξιοδοτικό και ασφαλιστικό καθεστώς, κύριας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας.»

4. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 38 του ν. 4389/2016, προστίθεται, από τότε που ισχύει, εδάφιο, ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας έχουν εφαρμογή και για το προσωπικό που μετατάσσεται ή μεταφέρεται στην Αρχή, κατ'εφαρμογή του άρθρου 18 του ν. 4440/2016 (Α' 224).»

Άρθρο 125

Τροποποίηση του άρθρου 62 του ν. 4389/2016

1. Οι παρ. 2, 3 και 5 του άρθρου 62 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Για διαγραφές χρέους της παραγράφου 1 στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές, που την 31η Δεκεμβρίου 2017 βρίσκονταν σε καθυστέρηση ή ήταν επίδικες ή ρυθμισμένες ή που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4469/2017 (Α' 62), και για συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που συνάπτονται από την 1η Ιανουαρίου 2016 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2018 ή συνάπτονται βάσει του ν. 4469/2017.

3. Για διαγραφές χρέους της παραγράφου 1 σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές οι οποίες την 31η Δεκεμβρίου 2017 ήταν επίδικες ή για οφειλές οι οποίες κατά την ίδια ημερομηνία ήταν ρυθμισμένες με δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την 1η Ιανουαρίου 2016 ή για οφειλές που κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017 ήταν σε καθυστέρηση και οι σχετικές αιτήσεις ενώπιον δικαστηρίων υποβάλλονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2018.

5. Η παράγραφος 4 εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές που την 31η Δεκεμβρίου 2017 βρίσκονταν σε καθυστέρηση ή ήταν επίδικες ή ρυθμισμένες και για συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που συνάπτονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2018.»

2. Το παρόν άρθρο ισχύει από 1.1.2018.

Άρθρο 126
Τροποποίηση των άρθρων 4 και 4Α του
ν. 3864/2010

1. Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3864/2010 (Α' 119) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το Γενικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά (7) μη εκτελεστικά μέλη. Πέντε (5) εκ των μελών του, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου του, επιλέγονται μεταξύ προσώπων με διεθνή εμπειρία σε τραπεζικά θέματα. Τις θέσεις των υπολοίπων μελών του Γενικού Συμβουλίου συμπληρώνουν ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών και ένα πρόσωπο που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.».

2. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, τα μέλη των συλλογικών οργάνων, οι σύμβουλοι και το προσωπικό της Τράπεζας της Ελλάδος δεν μπορούν να είναι μέλη του Γενικού Συμβουλίου ή της Εκτελεστικής Επιτροπής, εξαιρουμένου του μέλους του Γενικού Συμβουλίου που ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.».

3. Το έκτο εδάφιο της παρ. 13 του άρθρου 4 του ν. 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«Συνεδριάσεις μπορούν να συγκληθούν και κατόπιν αιτήματος τεσσάρων (4) μελών του Συμβουλίου προς τον Πρόεδρο αυτού.».

4. Η περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 4Α του ν. 3864/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Είναι βουλευτές ή μέλη της Κυβέρνησης ή αξιωματούχοι, υπάλληλοι ή σύμβουλοι οποιουδήποτε Υπουργείου ή άλλης δημόσιας αρχής ή της Τράπεζας της Ελλάδος ή είναι εντεταλμένοι σύμβουλοι, στελέχη, υπάλληλοι ή σύμβουλοι οποιουδήποτε πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα ή είναι κάτοχοι μετοχών αξίας ποσού από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και άνω σε ένα τέτοιο πιστωτικό ίδρυμα ή έχουν οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό συμφέρον άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένο με το μετοχικό κεφάλαιο ενός τέτοιου πιστωτικού ιδρύματος ισόποσης αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ και άνω. Οι ανωτέρω περιορισμοί ισχύουν για κάθε πρόσωπο που υπηρέτησε σε αντίστοιχη θέση ή κατείχε μετοχές εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ και άνω κατά τα τελευταία τρία (3) χρόνια πριν την τοποθέτησή του στην Επιτροπή Επιλογής του παρόντος άρθρου. Ομοίως, οι παραπάνω περιορισμοί εφαρμόζονται για κάθε αξιωματούχο, στέλεχος, υπάλληλο ή σύμβουλο καθενός από τα ευρωπαϊκά όργανα και οργανισμούς της παραγράφου 1.».

5. Οι παράγραφοι 2 και 4 του παρόντος δεν καταλαμβάνουν υφιστάμενα μέλη των Οργάνων Διοίκησης του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και της Επιτροπής Επιλογής του άρθρου 4Α του ν. 3864/2010.

Άρθρο 127
Τροποποίηση του άρθρου 9 του ν. 4465/2017

Το άρθρο 9 του ν. 4465/2017 (Α' 47) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν σε οποιονδήποτε καταναλωτή ανοίγει ή τηρεί λογαριασμό

πληρωμών σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που είναι νόμιμα εγκατεστημένος και λειτουργεί στην Ελλάδα υπηρεσία αλλαγής λογαριασμού, όπως περιγράφεται στο άρθρο 10, μεταξύ λογαριασμών πληρωμών που τηρούνται στο ίδιο νόμισμα.».

Άρθρο 128
Τροποποίηση του άρθρου 12 του
ν. 4438/2016

Η περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4438/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) τα είδη του διαθεσίμου επιτοκίου χορηγήσεων, αναφέροντας αν αυτό είναι σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, με σύντομη περιγραφή των χαρακτηριστικών του σταθερού και του κυμαινόμενου επιτοκίου, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών επιπτώσεων για τον καταναλωτή. Από την 1η Ιουλίου 2018 και μετά, εφόσον η σύμβαση αναφέρεται σε δεικτή αναφοράς, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παρ. 1 στοιχείο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.2016/1011 (ΕΕ L 171), τα ονόματα των δεικτών αναφοράς και των διαχειριστών τους, καθώς και τις δυνητικές επιπτώσεις τους στους καταναλωτές.».

Άρθρο 129
Αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή
του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014

1. Αρμόδια αρχή για την εποπτεία της εφαρμογής των απαιτήσεων που θέτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 1286/2014 «σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασισμένα σε ασφάλιση (PRIIP)» (ΕΕ L 352/9.12.2014), στους, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ως άνω Κανονισμού, παραγωγούς PRIIP, ορίζεται κατά περίπτωση:

α) Ως προς τα προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014:

αα) η Τράπεζα της Ελλάδος, όταν παραγωγός PRIIP είναι πιστωτικό ίδρυμα της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4261/2014 (Α' 107), και

αβ) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όταν παραγωγός PRIIP είναι ρυθμιζόμενη αγορά της περίπτωσης 21 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), επιχείρηση επενδύσεων της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ) της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4209/2013 (Α' 253), Διαχειριστής Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) του ν. 4209/2013 και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 174/1.7.2011) ή Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) της περίπτωσης γ' του άρθρου 3 του ν. 4099/2012 (Α' 250) και της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ (ΕΕ L 302/17.11.2009).

β) Ως προς τα προϊόντα της παρ. 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014, η Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Αρμόδια αρχή για την εποπτεία της εφαρμογής των

απαιτήσεων που θέτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 1286/2014 στους παρόχους επενδυτικών συμβουλών για PRIIP ή στους πωλητές PRIIP, ορίζεται:

α) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προκειμένου για τα προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014, για τα οποία παραγωγός είναι πιστωτικό ίδρυμα της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4261/2014, ρυθμιζόμενη αγορά της περίπτωσης 2 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, επιχείρηση επενδύσεων της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, ΑΕΠΕΥ της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, ΑΕΔΟΕΕ του ν. 4209/2013, ΔΟΕΕ της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ ή ΑΕΔΑΚ του ν. 4099/2012 και της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ.

β) Η Τράπεζα της Ελλάδος προκειμένου για τα προϊόντα της παρ. 2 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014.

3. Οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014 ασκούνται αποκλειστικά από την Τράπεζα της Ελλάδος, ως εποπτεύουσας αρχής της ασφαλιστικής αγοράς.

4. Οι αρμόδιες αρχές των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να συμμορφώνονται με τις κατευθυντήριες γραμμές, τις συστάσεις και τα πρότυπα που εκδίδονται από τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές μέσω της Μεικτής Επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010, 1094/2010 και 1095/2010 (ΕΕ L 331/15.12.2012 και δύνανται να εκδίδουν σχετικές αποφάσεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, δύνανται να παρέχουν κάθε σχετική διευκρίνιση προς τις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές.

Άρθρο 130

Διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα για την παράβαση του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που καθορίζουν την αρμοδιότητα των αρχών του άρθρου 129 του παρόντος να επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις και άλλα μέτρα, ειδικά για τις παραβάσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5, των άρθρων 6 και 7, των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 8, του άρθρου 9, της παρ. 1 του άρθρου 10, των παραγράφων 1, 3 και 4 του άρθρου 13 και των άρθρων 14 και 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 1286/2014, συμπεριλαμβανομένων των κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθέντων Κανονισμών και των εκτελεστικών Κανονισμών για τον καθορισμό τεχνικών προτύπων και των κατ' εξουσιοδότηση εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 129 μπορούν να επιβάλλουν στα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ως άνω Κανονισμού, καθώς και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παραβιάζει τις εν λόγω διατάξεις, τα ακόλουθα διοικητικά πρόστιμα:

α) σε περίπτωση νομικού προσώπου, πρόστιμο έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ ή έως το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, όπου τα ποσά αυτά δύνανται να προσδιοριστούν, και

β) σε περίπτωση φυσικού προσώπου, πρόστιμο έως επτακόσιες χιλιάδες (700.000) ευρώ ή έως το διπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, όπου τα ποσά αυτά δύνανται να προσδιοριστούν.

2. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, με τις οποίες επιβάλλονται τα πρόστιμα της παραγράφου 1, καθώς και οποιοδήποτε μέτρο ή κύρωση στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1286/2014, προσβάλλονται, κατά περίπτωση, με αίτηση ακύρωσης ή προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 3371/2005 (Α' 178), ενώ οι αντίστοιχες αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος προσβάλλονται με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 131

Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 4002/2011

1. Στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011 (Α' 180), όπως ισχύει, η φράση «εντός ορισμένης προθεσμίας» αντικαθίσταται με τη φράση: «εντός προθεσμίας τριάντα ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της πρόσκλησης».

2. Η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3.α. Αρμόδια υπηρεσία κατά την έννοια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 είναι η χορηγούσα τις ανακτητέες κρατικές ενισχύσεις, αρχή.

Ως χορηγούσα αρχή νοείται ο δημόσιος φορέας ή υπηρεσία που έχει επισπεύσει τη νομική πράξη βάσει της οποίας χορηγήθηκε η κρατική ενίσχυση που κρίθηκε ανακτητέα κατά τα ανωτέρω. Σε περίπτωση που ο ως άνω φορέας/υπηρεσία δεν μπορεί να προσδιοριστεί ευχερώς, ως χορηγούσα αρχή νοείται ο φορέας ή υπηρεσία που εφάρμοσε ή εφαρμόζει το μέτρο με το οποίο χορηγήθηκε η ενίσχυση.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός της χορηγούσας αρχής κατά τα ανωτέρω, η αρμόδια υπηρεσία ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων.

β. Ειδικά για τις περιπτώσεις όπου χορηγούσα αρχή της ανακτητέας ενίσχυσης είναι, κατά τα ανωτέρω, υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, αρμόδια για την ανάκτηση υπηρεσία κατά την έννοια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1, είναι η Αποκεντρωμένη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου αυτού. Η χορηγούσα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας π, αρχή παρέχει στην εν λόγω υπηρεσία όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και έγγραφα.

γ. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις αποφάσεων ανάκτησης την υλοποίηση των οποίων έχει ήδη, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ξεκινήσει η αρμόδια, με βάση το προϊσχύσαν νομικό καθεστώς, υπηρεσία, ή για τις οποίες έχει ήδη αυτή προβεί σε σχετικές προπαρασκευαστικές ενέργειες. Οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4351/2015 (Α' 164) εξακολουθούν να ισχύουν.»

Άρθρο 132
Τροποποίηση του άρθρου πρώτου του
ν. 4152/2013

1. Στην υποπαράγραφο Β.4 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) προστίθεται περίπτωση 4 ως εξής:

«4. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται Αποκεντρωμένη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων, το έργο της, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων διαφάνειας της υποπαράγραφου Β.11, ασκεί η κατά περίπτωση χορηγούσα αρχή, όπως αυτή προσδιορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4002/2011.».

2. Η περίπτωση 4 της υποπαράγραφου Β.10 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Αναστέλλεται η καταβολή κάθε συμβιβάσιμης ενίσχυσης σε οποιονδήποτε αποδέκτη οφείλει να επιστρέψει παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση, σύμφωνα με προηγούμενη απόφαση ανάκτησης της Επιτροπής μέχρις ότου ο εν λόγω αποδέκτης επιστρέψει την παλαιά παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση.».

Άρθρο 133
Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 4270/2014

1. Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4270/2014 (Α' 143), αντικαθίσταται ως εξής:

«Από τις συνιστώμενες θέσεις ΕΕΠ τρεις (3) είναι θέσεις μονίμων υπαλλήλων και έξι (6) είναι θέσεις υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Οι θέσεις μονίμων υπαλλήλων μπορούν να πληρωθούν είτε με μετάταξη υπηρετούντων υπαλλήλων που έχουν ήδη αποσπασθεί ή θα αποσπασθούν στο μέλλον, βάσει των κειμένων διατάξεων, στο Δημοσιονομικό Συμβούλιο, είτε με διορισμό. Στις υπόλοιπες έξι (6) θέσεις ΕΕΠ προσλαμβάνεται προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατά τα οριζόμενα στο ν. 2190/1994. Το προσωπικό το οποίο κατέχει οργανική θέση ΕΠ δύναται να εξελιχθεί με την ίδια σχέση εργασίας, μόνιμου υπαλλήλου ή υπαλλήλου Ι.Δ.Α.Χ., ύστερα από μετάταξη εντός του ιδίου φορέα και να καταλάβει προσωποπαγή θέση ΕΕΠ που συνιστάται για το σκοπό αυτό εφόσον: α) διαθέτει τα προβλεπόμενα τυπικά προσόντα, β) έχει συμπληρώσει ευδόκιμη υπηρεσία τουλάχιστον δύο (2) ετών στο Δημοσιονομικό Συμβούλιο και γ) έχει αξιολογηθεί θετικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Η διαδικασία προϋποθέτει αίτηση του ενδιαφερομένου, σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και έγκριση του Δ.Σ. του Δημοσιονομικού Συμβουλίου. Τα επιμέρους λειτουργικά, διοικητικά και ερευνητικά καθήκοντα του προσωπικού ανατίθενται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Δημοσιονομικού Συμβουλίου.».

2. Η διάταξη του πέμπτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4270/2014, το οποίο προστίθεται με την προηγούμενη παράγραφο, ισχύει για το προσωπικό του Δημοσιονομικού Συμβουλίου, το οποίο κατέχει οργανική θέση ΕΠ ή υπηρετεί σε θέση ΕΠ με απόσπαση κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 134
Τροποποίηση του άρθρου 16Α του
ν. 4173/2013

Η παρ. 2 του άρθρου 16Α του ν. 4173/2013 (Α' 169), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και του Υπουργού Οικονομικών, καθώς και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατά περίπτωση, για θέματα αρμοδιότητάς του, ρυθμίζονται τα κάθε είδους ζητήματα που προκύπτουν από την κατά την προηγούμενη παράγραφο αναβίωση συμβάσεων και ιδίως τα θέματα που αφορούν:

α) εκκρεμείς οικονομικές απαιτήσεις του προσωπικού της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. που καταργήθηκε με την αναφερόμενη στην παράγραφο 1 κοινή υπουργική απόφαση,

β) συμψηφισμούς των ως άνω απαιτήσεων με τους κάθε είδους μισθούς, αποδοχές, επιδόματα και αποζημιώσεις που έλαβαν οι εργαζόμενοι οι οποίοι εμπίπτουν στην παράγραφο 1, για την περίοδο από την 11η Ιουνίου 2013 μέχρι την ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων τους, λόγω της αναβίωσης των συμβάσεών τους, καθώς και την εκκαθάριση και απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών που αναλογούν στις μικτές οικονομικές απολαβές που θα προκύψουν μετά τους ανωτέρω συμψηφισμούς, τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά,

γ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.».

Άρθρο 135
Τροποποίηση του άρθρου 384 του
ν. 4512/2018

Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 384 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται δύο (2) εδάφια, ως εξής:

«Για τη διασφάλιση της άμεσης λειτουργίας της Υπηρεσίας επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, η κατά τα ανωτέρω απόσπαση προϊσταμένων οργανικών μονάδων σε θέσεις ευθύνης, ιδίου επιπέδου. Η ανωτέρω απόσπαση λήγει αυτοδικαίως με την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου.».

Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 384 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται δύο (2) εδάφια, ως εξής:

«Για τη διασφάλιση της άμεσης λειτουργίας της Υπηρεσίας, επιτρέπεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών πλήρωσης των θέσεων ευθύνης, σύμφωνα με τα εδάφια 1 και 2 της παρούσας παραγράφου, η τοποθέτηση σε θέσεις προϊσταμένων των οργανικών της μονάδων, υπαλλήλων οι οποίοι υπηρετούν στην Υπηρεσία. Για την τοποθέτηση των υπαλλήλων συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητάς τους, η γνώση του αντικείμενου του φορέα και οι εν γένει διοικητικές τους ικανότητες.».

Άρθρο 136
Αρμοδιότητες διατάκτη του Υπουργείου
Οικονομικών

Αρμοδιότητες διατάκτη του Υπουργείου Οικονομικών που ασκήθηκαν, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθ' υπέρβαση της εξουσιοδότησης υπογραφής του οργάνου που τις μεταβίβασε, θεωρούνται νόμιμες, τηρουμένων και των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας αυτών.

Άρθρο 137
Ρύθμιση θεμάτων Γενικής Διεύθυνσης
Δημοσιονομικών Ελέγχων
του Υπουργείου Οικονομικών

1. Για τις ενέργειες που αφορούν σε εκκρεμείς υποθέσεις διενέργειας ελέγχου των πρώην Διευθύνσεων Δημοσιονομικών Ελέγχων και Εκτάκτων και Ειδικών ελέγχων, εξαιρουμένων των υποθέσεων διενέργειας ελέγχων κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, για τις οποίες έχει εκδοθεί σχετική εντολή ελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων πριν τη θέση σε ισχύ του π.δ. 142/2017 (Α' 181), διατηρούνται οι αρμοδιότητες των ελεγκτών, σύμφωνα με τη σχετική εντολή ελέγχου και τις διατάξεις των άρθρων 15 παρ 3 και 4, 16 παρ. 1 και 17 παρ. 3, 4 και 5 του ν. 3492/2006 (Α' 210), ανεξάρτητα από την υπηρεσία στην οποία υπηρετούν.

2. Για τις ενέργειες που αφορούν σε εκκρεμείς υποθέσεις διενέργειας ελέγχου της τέως Διεύθυνσης Εκτάκτων και Ειδικών ελέγχων κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, για τις οποίες έχει εκδοθεί σχετική εντολή ελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων πριν τη θέση σε ισχύ του π.δ. 142/2017, διατηρούνται οι αρμοδιότητες των ελεγκτών ως προς: α) τη διενέργεια του ελέγχου σύμφωνα με τη σχετική εντολή, β) τη σύνταξη της έκθεσης και γ) την υποβολή της έκθεσης στον αρμόδιο Εισαγγελέα, ανεξάρτητα από την υπηρεσία στην οποία υπηρετούν.

3.α. Από την έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017 η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων είναι η καθ' ύλην αρμόδια για: αα) την παρακολούθηση των αναφερόμενων στις παραγράφους 1 και 2 ενεργειών ββ) τη θεώρηση της πληρότητας των εκθέσεων της παραγράφου 1 και γγ) την κοινοποίηση των εκθέσεων της παραγράφου 1 στους ελεγχόμενους, τόσο πριν όσο και μετά την οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων ελέγχου. Οι αρμοδιότητες αυτές κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων Α', Β' και Γ' της ανωτέρω Διεύθυνσης με κριτήριο το εποπτεύον τους ελεγχθέντες φορείς Υπουργείο ή τον χαρακτηρισμό των υποθέσεων ως έκτακτων.

β. Για τους ελέγχους της παραγράφου 2, αρμόδιο είναι το Τμήμα Γ' της Διεύθυνσης Προγραμματισμού. Το ίδιο Τμήμα Γ' είναι αρμόδιο για την αλληλογραφία που αφορά τις υποθέσεις ελέγχου κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, μόνο αν αυτές είναι ολοκληρωμένες ή ο έλεγχος είναι σε εξέλιξη και όχι αν εκκρεμεί η έκδοση εντολής ελέγχου.

γ. Αν ο έλεγχος αφορά σε κοινωφελή περιουσία αρμόδιο για όλες τις ανωτέρω ενέργειες είναι το Τμήμα Δ' της Διεύθυνσης Προγραμματισμού.

4.α. Για τους ελέγχους της παραγράφου 1, η αρμοδιότητα επιβολής τυχόν δημοσιονομικών διορθώσεων και έκδοσης πράξεων καταλογισμού περιέρχεται, από την έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017, στο Τμήμα Α' Σχεδιασμού Ελέγχων και Επιβολής Κυρώσεων της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων.

Όπου από τις ισχύουσες διατάξεις προβλέπεται υπογραφή Προϊστάμενου Τμήματος και Διεύθυνσης για την επιβολή τυχόν δημοσιονομικών διορθώσεων και την έκδοση πράξεων καταλογισμού, νοούνται αντίστοιχα ο Προϊστάμενος Τμήματος και ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων. Στην περίπτωση μη αποδοχής των αντιρρήσεων του ελεγχόμενου από την Επιτροπή Συντονισμού Ελέγχων (Ε.Σ.ΕΛ.) και εφόσον απαιτείται επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων και έκδοση πράξεων καταλογισμού, αυτές διενεργούνται με απόφαση της Ε.Σ.ΕΛ. Η απόφαση αυτή συντάσσεται με μέριμνα των εισηγητών του Τμήματος Α' Σχεδιασμού Ελέγχων και Επιβολής Κυρώσεων της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων και υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων.

β. Για τους ελέγχους της παραγράφου 1 ανατίθενται στο Τμήμα Α' Σχεδιασμού Ελέγχων και Επιβολής Κυρώσεων της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων και οι εξής αρμοδιότητες: αα) η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των φορέων στις συστάσεις των εκθέσεων ελέγχου, ββ) η χορήγηση εύλογης παράτασης, κατόπιν έγγραφου σχετικού αιτήματος του φορέα για συμμόρφωση επί σύστασης των εκθέσεων ελέγχου, γγ) η εισήγηση προς την Ε.Σ.ΕΛ. πρόσθετων μέτρων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των φορέων στις συστάσεις των εκθέσεων ελέγχου και δδ) η διεκπεραίωση κάθε πρόσθετης αλληλογραφίας σχετικής με τους ανωτέρω ελέγχους, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής στοιχείων ενώπιον δικαστικών αρχών, όταν απαιτείται από τις σχετικές δικονομικές διατάξεις και ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου για αναθεώρηση χρηματικού εντάλματος.

5.α. Από την έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017 ανατίθεται στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Ελέγχων η ευθύνη τήρησης και φύλαξης των φακέλων των ελέγχων των παραγράφων 1 και 2. Η Διεύθυνση αυτή παρέχει στο Τμήμα Α' Σχεδιασμού Ελέγχων και Επιβολής Κυρώσεων της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μεθοδολογίας και Επιβολής Κυρώσεων κάθε αναγκαίο στοιχείο για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται με την παράγραφο 4 του παρόντος.

β. Στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού Ελέγχων μεταφέρεται το ήδη υπάρχον αρχείο της πρώην Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων, καθώς και της πρώην Διεύθυνσης Έκτακτων και Ειδικών Ελέγχων.

6.α. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών συνιστάται και συγκροτείται επιτροπή για την αξιολόγηση της ανάγκης διενέργειας ελέγχου των υποθέσεων που είχαν εισαχθεί στην πρώην Διεύθυνση Έκτακτων και Ειδικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι την

έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017. Η εισήγηση της επιτροπής υποβάλλεται για έγκριση στην Ε.Σ.ΕΛ.. Οι σχετικές αποφάσεις της Ε.Σ.ΕΛ. κοινοποιούνται στον Υπουργό Οικονομικών. Με εντολή του Υπουργού Οικονομικών και του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης μπορεί να διενεργείται έλεγχος και επί υποθέσεων, για τις οποίες η Ε.Σ.ΕΛ. αποφάσισε τη μη διενέργεια ελέγχου κατά την ανωτέρω διαδικασία.

β. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της επιτροπής και τα κριτήρια αξιολόγησης των υποθέσεων.

7. Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4151/2013, όπως είχε τροποποιηθεί με την περίπτωση β' της παρ. 4 του ν. 4374/2016 (Α' 50), καταργείται.

Άρθρο 138

Ρύθμιση θεμάτων Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του Υπουργείου Οικονομικών

1. Οι αρμοδιότητες των μελών των ελεγκτικών ομάδων που είχαν συγκροτηθεί για τη διενέργεια των ελέγχων της πρώην Διεύθυνσης Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του άρθρου 46 του π.δ. 111/2014 (Α' 178) και οι οποίες μέχρι την έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017, δεν είχαν συντάξει τις Εκθέσεις Προσωρινών ή Οριστικών Αποτελεσμάτων ελέγχων, διατηρούνται σε ισχύ και ασκούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 4314/2014 (Α' 265), ανεξάρτητα από την υπηρεσία στην οποία υπηρετούν τα μέλη των ομάδων αυτών.

2. Για το συντονισμό και την παρακολούθηση των ενεργειών της παραγράφου 1, καθώς και για τον έλεγχο πληρότητας των Εκθέσεων Αποτελεσμάτων Ελέγχου, αρμόδιες, από την έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017, είναι οι Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων και τα Τμήματα τους, ως εξής:

α) Για τους ελέγχους των Τμημάτων Α', Β' και Γ' Προγραμματισμού και Ελέγχων της πρώην Διεύθυνσης Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του άρθρου 46 του π.δ. 111/2014, αρμόδια είναι, μετά την έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017, τα αντίστοιχα Τμήματα της Διεύθυνσης Α' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων.

β) Για τους ελέγχους των Τμημάτων Δ', Ε' και ΣΤ' Προγραμματισμού και Ελέγχων της πρώην Διεύθυνσης Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του άρθρου 46 του π.δ. 111/2014, αρμόδια είναι, μετά την έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017, τα αντίστοιχα Τμήματα της Διεύθυνσης Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων.

γ) Ειδικά, όσον αφορά στους ελέγχους του Ταμείου Αλληλεγγύης που έχουν διενεργηθεί από την πρώην Διεύθυνση Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του άρθρου 46 του π.δ. 111/2014 και για τους οποίους δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία οριστικοποίησης ή σύνταξης των Εκθέσεων Αποτελεσμάτων Ελέγχου μέχρι την έναρξη ισχύος του π.δ. 142/2017, αρμόδιο για το συντονισμό και την παρακολούθηση των

αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ενεργειών, καθώς και για τον έλεγχο πληρότητας των Εκθέσεων Αποτελεσμάτων Ελέγχου είναι το Τμήμα Γ' της Διεύθυνσης Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων.

3. Στις αρμοδιότητες του Τμήματος Α' Προγραμματισμού και Ελέγχων της Διεύθυνσης Β' Ελέγχου Διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, ανήκει και ο έλεγχος των πράξεων οι οποίες εντάσσονται σε Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (Π.Ε.Π.) του Ε.Σ.Π.Α. και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.).».

Άρθρο 139

Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 2628/1998

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2628/1998 (Α' 151) διαγράφεται η φράση «με απόσπαση».

2. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2628/1998, όπως ισχύει, προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Για τον καθορισμό των αποδοχών και των εν γένει πρόσθετων αμοιβών, απολαβών και αποζημιώσεων των προσώπων της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 22 και της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176).».

3. Το παρόν άρθρο ισχύει από 1.12.2017.

Άρθρο 140

Τροποποίηση του άρθρου 70 του ν. 4484/2017

Η παρ. 6 του άρθρου 70 του ν. 4484/2017 (Α' 110) αριθμείται σε περίπτωση α' αυτής και στο τέλος της προστίθεται περίπτωση β', ως εξής:

«β. Παραχωρείται, χωρίς αντάλλαγμα στο Υπουργείο Υγείας, για πενήντα (50) έτη, το ανήκον, δυνάμει της διάταξης της περίπτωσης γ' της παρ. 12 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 3607/2007 (Α' 245), στο Ελληνικό Δημόσιο, δικαίωμα χρήσης του ενός τρίτου (1/3) εξ αδιαιρέτου του περιγραφόμενου στην περίπτωση α' ακινήτου, για την πραγματοποίηση του αναφερομένου στην εν λόγω περίπτωση σκοπού.

Η παραχώρηση της χρήσης του ακινήτου αυτού αίρεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εάν δεν χρησιμοποιηθεί εντός πενταετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος για τους σκοπούς, για τους οποίους παραχωρείται.

Με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να αρθεί η παραχώρηση της χρήσης του ανωτέρω ακινήτου, ιδίως για καθυστέρηση, ματαίωση ή πλημμελή εκπλήρωση του σκοπού της παραχώρησης, αλλαγή της προβλεπόμενης χρήσης, καθώς και για λόγους ανωτέρας βίας ή σπουδαίο λόγο.».

Άρθρο 141

1. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Δαπάνες πάσης φύσεως που έχουν προκύψει ή πρόκειται να προκύψουν κατά την εκκαθάριση της ανώνυ-

μης εταιρίας με την επωνυμία «ΑΓΡΟΓΗ Α.Ε.», καλύπτονται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.».

2. Το χρονικό διάστημα παραχώρησης χρήσης αγροτικών ακινήτων σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ή άνεργους εγγεγραμμένους στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, που προβλέπεται στις σχετικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε εφαρμογή της παρ. 13 του άρθρου 36 του ν. 4061/2012 (Α' 66), παρατείνεται μέχρι 31 Οκτωβρίου 2018. Η παράταση του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για τα ακίνητα που από 1.11.2017 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου παραχωρήθηκαν κατά χρήση σύμφωνα με το ν. 4061/2012.

Άρθρο 142 **Τροποποίηση διατάξεων** **του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος**

1. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Δεν επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα κεφαλαιακά κέρδη που προκύπτουν από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του προγράμματος διαχείρισης των υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου, κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμ. 1332/15.11.2017 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (Β' 3995).».

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4172/2013 η φράση «μέχρι και την τελευταία ημέρα» αντικαθίσταται με τη φράση «μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα».

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1.1.2017 και μετά.

4. Η οριζόμενη, στο τελευταίο εδάφιο των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 10 του ν. 2579/1998 (Α' 31), προθεσμία παρατείνεται από τη λήξη της έως και τις 31.12.2018 για τις περιπτώσεις β', γ' και δ' των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού.

5. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από την κατάθεσή τους.

Άρθρο 143 **Τροποποίηση του άρθρου 132 του** **ν. 2960/2001**

Στις παραγράφους 12 και 13 του άρθρου 132 του ν. 2960/2001 (Α' 265), όπως ισχύει, η φράση «από δασμό, τέλος ταξινόμησης και ειδικό φόρο πολυτελείας» αντικαθίσταται με τη φράση «από δασμό και τέλος ταξινόμησης».

Άρθρο 144 **Τροποποίηση του άρθρου 36 του** **ν. 2093/1992**

Η παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 (Α' 181) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των οριζομένων στις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2367/1953 (Α' 82), τα τέλη κυκλοφορίας στα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα,

στις επιβατικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ιδιωτικής χρήσης, στα τύπου JEEP αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό τους ως επιβατικών ή φορτηγών και στα επιβατικά ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα ιδιωτικής χρήσης (τροχόσπιτα) είναι ετήσια και αδιαίρετα και οφείλονται για ολόκληρο το έτος, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα κυκλοφορίας τους εντός του έτους.

Στα επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα του ανωτέρω εδαφίου περιλαμβάνονται και τα επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα που εισάγονται από το αλλοδαπό προσωπικό των εμποροβιομηχανικών επιχειρήσεων των εγκαταστημένων στην Ελλάδα, βάσει του α.ν. 89/1967 (Α' 132), όπως ισχύει.

Τα ανωτέρω οχήματα θεωρείται ότι κυκλοφόρησαν εντός του έτους και οφείλονται για αυτά τέλη κυκλοφορίας για ολόκληρο το έτος, εφόσον δεν τεθούν σε ακινησία, κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953 για ολόκληρο το έτος.

Η ακινησία δεν αίρεται εάν ο κάτοχος του οχήματος δεν καταβάλει τα τέλη κυκλοφορίας του έτους κατά το οποίο γίνεται η άρση.

Εξαιρετικά, δίνεται εναλλακτικά η δυνατότητα άρσης της ακινησίας οχήματος αυτοκινήτου ή μοτοσυκλέτας ιδιωτικής χρήσης του πρώτου εδαφίου της παρούσας, άπαξ, εντός του έτους 2018, με καταβολή των τελών κυκλοφορίας του έτους αυτού, ως εξής:

α) για άρση ακινησίας χρονικής διάρκειας ενός (1) μηνός, καταβάλλονται τα δύο δωδέκατα (2/12) του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετήσιων τελών κυκλοφορίας,

β) για άρση ακινησίας χρονικής διάρκειας τριών (3) μηνών, καταβάλλονται τα τέσσερα δωδέκατα (4/12) του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετήσιων τελών κυκλοφορίας,

γ) για άρση ακινησίας για το υπόλοιπο διάστημα του έτους και μέχρι το τέλος αυτού, καταβάλλονται τα δωδέκατα του ποσού των αναλογούντων στο όχημα ετήσιων τελών κυκλοφορίας που απομένουν έως τις 31.12.2018 συν (+) δύο δωδέκατα (2/12) των ετήσιων τελών κυκλοφορίας.

Τα τέλη κυκλοφορίας στις παραπάνω περιπτώσεις καταβάλλονται πριν την άρση της ακινησίας.

Η επιστροφή των στοιχείων κυκλοφορίας στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) από τον ιδιοκτήτη ή κάτοχο του οχήματος θα πραγματοποιείται έως την τελευταία ημέρα της περιόδου κυκλοφορίας του οχήματος, για την οποία έχουν καταβληθεί τα τέλη κυκλοφορίας και εάν αυτή είναι μη εργάσιμη ή συμπίπτει με επίσημη αργία, τα στοιχεία κυκλοφορίας επιστρέφονται την επόμενη εργάσιμη, για τη Φορολογική Διοίκηση, ημέρα.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης επιστροφής ή μη επιστροφής των στοιχείων κυκλοφορίας επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο των ετήσιων τελών κυκλοφορίας. Σε περίπτωση άρσης αναγκαστικής ακινησίας, εξαιρετικά εντός του έτους 2018, καταβάλλονται αναλογικά τα τέλη κυκλοφορίας για τους μήνες που υπολείπονται μέχρι το τέλος του έτους. Τα τέλη κυκλοφορίας στην περίπτωση αυτή καταβάλλονται εντός δεκαπέντε

(15) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα το γεγονός που ήρε την αναγκαστική ακινησία, ενώ σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής, επιβάλλεται το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου.

Προκειμένου για τον υπολογισμό του ποσού των τελών κυκλοφορίας στις ανωτέρω περιπτώσεις άρσης ακινησίας ή αναγκαστικής ακινησίας, ο μήνας εντός του οποίου γίνεται η άρση, λογίζεται ως ολόκληρος μήνας ανεξάρτητα από τη χρονική στιγμή της άρσης αυτής.

Με πράξη της αρμόδιας υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης διαπιστώνεται το οφειλόμενο ποσό, με βάση την ακριβή ημερομηνία της άρσης ακινησίας και τίθεται εκ νέου σε κυκλοφορία το όχημα.».

Άρθρο 145

Τροποποίηση του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013

1. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α., που αφορά ακίνητο πτωχού, ακίνητο το οποίο ανήκει σε υπό εκκαθάριση νομικό πρόσωπο ή κληρονομαίο ακίνητο για το οποίο έχει οριστεί εκτελεστής διαθήκης ή εκκαθαριστής κληρονομιάς, χορηγείται, αντίστοιχα, στον, κατά το χρόνο χορήγησης αυτού, σύνδικο της πτώχευσης, στον εκκαθαριστή του νομικού προσώπου, στον εκτελεστή διαθήκης ή στον εκκαθαριστή κληρονομιάς, εφόσον το ίδιο ακίνητο περιλαμβάνεται στη δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. και εφόσον έχει κα-

ταβληθεί φόρος ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από αυτόν για τα πέντε (5) προηγούμενα έτη.».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το πιστοποιητικό που αφορά ακίνητο πτωχού, ακίνητο το οποίο ανήκει σε υπό εκκαθάριση νομικό πρόσωπο ή κληρονομαίο ακίνητο για το οποίο έχει οριστεί εκτελεστής διαθήκης ή εκκαθαριστής κληρονομιάς, χορηγείται, αντίστοιχα, στον, κατά το χρόνο χορήγησης αυτού, σύνδικο της πτώχευσης, στον εκκαθαριστή του νομικού προσώπου, στον εκτελεστή διαθήκης ή στον εκκαθαριστή κληρονομιάς, εφόσον το ίδιο ακίνητο περιλαμβάνεται στη δήλωση Φ.Α.Π. και εφόσον έχει καταβληθεί φόρος ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από αυτόν για τα συγκεκριμένα έτη.».

Άρθρο 146

Στην παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 2538/1997 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Η εγκατάσταση αυτή δύναται να συντελείται και με παραχώρηση ακινήτων εντός του χώρου της Περιφερειακής Αγοράς Κουλούρας Ημαθίας προς το Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος, κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Διαχείρισης Οπωροκηπευτικών Νομού Ημαθίας Ανώνυμη Εταιρεία», η οποία λαμβάνεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του μετοχικού της κεφαλαίου.».

Άρθρο 147
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του Μέρους Β' αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Μαΐου 2018

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης
και Υπουργός Οικονομίας
και Ανάπτυξης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Ψηφιακής Πολιτικής,
Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Εθνικής Άμυνας

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Υφυπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Οικονομικών

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Υγείας

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Υγείας

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Υφυπουργός
Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 15 Μαΐου 2018

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση απλού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

